

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

Warszawa, ^{18.03.} 2022 r.

DOOŚ-WDŚ/ZIL.420.81.2018.EU/AB.AW.29

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, ze zm.), dalej Kpa, po rozpoznaniu odwołań:

[redacted] z dnia 29 czerwca 2018 r., [redacted] z dnia 29 czerwca 2018 r.,
[redacted] z dnia 29 czerwca 2018 r., [redacted] z dnia 29 czerwca 2018
r., [redacted] z dnia 28 czerwca 2018 r., [redacted] z dnia 27 czerwca 2018 r.,
[redacted] z dnia 28 czerwca 2018 r., [redacted] z dnia 28 czerwca 2018 r.,
[redacted] z dnia 28 czerwca 2018 r., [redacted] z dnia 28 czerwca 2018 r.,
[redacted] z dnia 28 czerwca 2018 r., [redacted] z dnia 27 czerwca 2018 r.,
[redacted] z dnia 27 czerwca 2018 r., [redacted] z dnia 27 czerwca 2018 r.,
[redacted] z dnia 27 czerwca 2018 r., [redacted] z dnia 28 czerwca 2018
r., [redacted] z dnia 28 czerwca 2018 r., [redacted] z dnia 27 czerwca 2018 r., [redacted]
z dnia 28 czerwca 2018 r., [redacted] z dnia 27 czerwca 2018 r., [redacted] z dnia
27 czerwca 2018 r., [redacted] z dnia 28 czerwca 2018 r., [redacted] z dnia 28 czerwca
2018 r., [redacted] z dnia 27 czerwca 2018 r., [redacted] z dnia 27 czerwca 2018 r.,
[redacted] z dnia 28 czerwca 2018 r., [redacted] z dnia 27 czerwca 2018 r.,
[redacted] z dnia 25 sierpnia 2018 r., [redacted] z dnia 25 sierpnia 2018 r.,
[redacted] z dnia 28 czerwca 2018 r., [redacted] z dnia 28 czerwca 2018 r., [redacted]
[redacted] z dnia 27 czerwca 2018 r., [redacted] z dnia 27 czerwca 2018 r., [redacted]
[redacted] z dnia 27 czerwca 2018 r., [redacted] z dnia 28 czerwca 2018 r., [redacted]
[redacted] z dnia 27 czerwca 2018 r., [redacted] z dnia 27 czerwca 2018 r., [redacted]
z dnia 26 czerwca 2018 r., Gminy Cegłów z dnia 25 czerwca 2018 r., Towarzystwa Przyjaciół Ziemi
Kałuszyńskiej z dnia 27 czerwca 2018 r., [redacted] z dnia 26 czerwca 2018 r., [redacted]
[redacted] z dnia 28 czerwca 2018 r., [redacted] (bez daty – wpływ w dniu 2 lipca 2018 r.),
Stowarzyszenia Ekologicznego „Ojczyzna” z dnia 28 czerwca 2018 r., [redacted] z dnia 27
czerwca 2018 r., [redacted] z dnia 27 czerwca 2018 r., [redacted] z dnia 25 czerwca 2018 r.
oraz Gminy Latowicz z dnia 28 czerwca 2018 r. od decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Warszawie, dalej RDOŚ w Warszawie, z dnia 14 czerwca 2018 r., WOŚ-
II.4202.1.2017.MPR.28, o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia
polegającego na budowie linii 400 kV wraz ze zmianą układu sieci najwyższych napięć pomiędzy
aglomeracją warszawską a Siedlcami (pomiędzy nacięciami linii Stanisławów – Narew, Stanisławów
– Siedlce Ujrzanów, Kozienice – Siedlce Ujrzanów) według wariantu WIII,

1. uchylam pkt 1.2.3. ww. decyzji w brzmieniu:

„Zaplecze budowy, bazy sprzętu (miejsca postoju maszyn oraz składowania materiałów budowlanych) nie należy lokalizować w strefie obszarów o płytko zalegających wodach podziemnych oraz w sąsiedztwie cieków wodnych”;

i w tym zakresie orzekam:

„a) Główne zaplecze budowy, bazy sprzętu (miejsca postoju maszyn oraz składowania szkodliwych dla środowiska materiałów budowlanych) należy lokalizować, także na etapie likwidacji przedsięwzięcia, na terenach utwardzonych istniejących baz magazynowych/postojowych:

- ul. Warszawska 1, Kałuszyn;
- Jagodne 11, Kotuń;
- ul. Mazowiecka 1; Grzebowilk;
- ul. Kościelna 7, Stoczek Łukowski;

b) Tymczasowe (na potrzeby budowy konkretnego stanowiska słupowego) zaplecza budowy, bazy sprzętu (miejsca postoju maszyn oraz składowania szkodliwych dla środowiska materiałów budowlanych) należy lokalizować, także na etapie likwidacji przedsięwzięcia, w obrębie wygradzonego stanowiska słupowego, z wyłączeniem stanowisk:

- na terenie nisko zalegających wód podziemnych (stanowiska słupowe: 3/WE, 6/WE, 9/WE, 17/WE, 21/WE, 12/KŁ, 31/KŁ, 8/CG, 9/CG, 12/CG, 15/CG, 30/CG, 33/CG, 4/LT, 10/LT, 11/LT, 12/LT, 14/LT, 16/LT, 17/LT, 18/LT, 19/LT, 21/LT, 23/LT, 24/LT, 25/LT, 1/WD, 7/WD, 8/WD), w szczególności poza doliną rzeki Świder;
- w odległości do 50 m od cieków naturalnych i zbiorników wodnych”;

2. uchylam pkt 1.2.4. ww. decyzji i umarzam postępowanie pierwszej instancji w tym zakresie;

3. uchylam pkt 1.2.10. ww. decyzji w brzmieniu:

„Miejsca tankowania pojazdów, należy wyposażyć w materiały sorpcyjne umożliwiające szybkie usunięcie ewentualnych wycieków paliw”;

i w tym zakresie orzekam:

„Tankowanie pojazdów dozwolone jest wyłącznie na stacjach paliw. Tankowanie sprzętu budowlanego z wyjątkiem tzw. sprzętu drobnego, należy wykonywać poza terenami podmokłymi, w odległości nie mniejszej niż 50 m od cieków naturalnych lub na utwardzonych zapleczach budowy. Miejsca tankowania maszyn budowlanych należy wyposażyć w materiały sorpcyjne umożliwiające szybkie usunięcie ewentualnych wycieków paliw”;

4. uchylam pkt 1.2.37. ww. decyzji w brzmieniu:

„Prace związane z prowadzeniem wycinki drzew i odhumusowania należy prowadzić głównie od końca sierpnia do początku marca. Jeśli zaistnieje konieczność prowadzenia wycinki drzew w okresie od początku marca do końca sierpnia wówczas należy ją przeprowadzić pod stałym nadzorem ornitologicznym, który wykona inwentaryzację ornitologiczną. Kontrola taka powinna odbyć się nie później niż tydzień, przed planowaną wycinką. Osoba

przeprowadzająca badania powinna legitymizować się odpowiednim doświadczeniem i dorobkiem naukowym w zakresie ornitologii. Z wyłączeniem odcinków pomiędzy słupami:

- a) 4/WD, 5/WD, 6/WD, 7/WD, 8/WD, 9/WD, 1/SŁ,
- b) 32/KŁ, 31/KŁ, 1/CG, 2/CG, 3/CG, 4/CG, 5/CG, 6/CG, 7/CG, 8/CG, 9/CG,
- c) 15/CG, 16/CG, 17/CG, 18/CG, 19/CG.

Wycinka na ww. odcinkach może być wykonana jedynie w okresie od końca sierpnia do początku marca”;

i w tym zakresie orzekam:

„Prace związane z wycinką drzew i odhumusowaniem należy prowadzić od 1 września do końca lutego. Prowadzenie prac poza wskazanym terminem możliwe jest po uprzednim potwierdzeniu przez specjalistę ornitologa braku siedlisk gatunków chronionych. Kontrola zajęcia siedlisk powinna zostać przeprowadzona na maksymalnie tydzień przed rozpoczęciem prac. W przypadku wykrycia lęgów gatunków chronionych należy zaprzestać wycinki do czasu stwierdzenia przez nadzór ornitologiczny wyprowadzenia młodych z gniazda. Osoba przeprowadzająca badania powinna legitymizować się odpowiednim doświadczeniem i dorobkiem naukowym w zakresie ornitologii. Z wyłączeniem odcinków pomiędzy słupami:

- 4/WD, 5/WD, 6/WD, 7/WD, 8/WD, 9/WD, 1/SŁ,
- 32/KŁ, 31/KŁ, 1/CG, 2/CG, 3/CG, 4/CG, 5/CG, 6/CG, 7/CG, 8/CG, 9/CG,
- 15/CG, 16/CG, 17/CG, 18/CG, 19/CG.

Wycinka na ww. odcinkach może być wykonana jedynie w okresie od 1 września do końca lutego,

b) W ramach kompensacji przyrodniczej likwidowanych fragmentów siedlisk ptaków i nietoperzy, należy zamontować budki. Budki powinny być zlokalizowane w miejscach wskazanych przez ornitologa i chiropterologa z nadzoru przyrodniczego (działającego w porozumieniu z właściwym zarządcą terenu), odpowiadających wymaganiom biologicznym i ekologicznym poszczególnych gatunków. Budki należy zamontować po zakończeniu pierwszego roku monitoringu w kompleksie leśnym w pobliżu Cegłowa w liczbie nie mniejszej niż:

- 15 budek typu A;
- 25 budek typu B;
- 2 budki dla puszczyka;
- 10 budek typu Stratmann dla nietoperzy.

W przeciągu min. 30 lat budki należy objąć działaniami konserwacyjnymi - należy raz do roku w okresie od 1 października do końca lutego wykonać czyszczenie budek ze starego materiału gniazdowego wraz z wykonaniem niezbędnych napraw, zaś zniszczone budki należy wymienić na nowe”;

5. uchylam pkt 3 ww. decyzji w brzmieniu:

„Nakładam obowiązek wykonania monitoringu porealizacyjnego w zakresie:

3.1. Monitoring porealizacyjny należy prowadzić na odcinkach wymagających szczególnej uwagi. Są to odcinki, na których zaproponowano rozmieszczenie znaczników ostrzegawczych

w postaci spiral, co 20 m naprzemiennie co 10 m. Metody badań powinny być tożsame do metod prowadzenia badań na etapie uzyskiwania decyzji środowiskowej. Dodatkowo, na wybranym fragmencie o najintensywniejszym przelocie, należy prowadzić monitoring śmiertelności ptaków tj. na odcinku od 22/LT - 12/LT.

3.1.1. Po przeprowadzeniu poszczególnych działań sprawozdanie z ich wykonania należy każdorazowo przedstawiać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie w terminie do 3 miesięcy od zakończenia prac.

3.1.2. Po przeprowadzeniu poszczególnych etapów monitoringu porealizacyjnego, wyniki badań oraz ich analizę należy każdorazowo przedstawiać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie w terminie do 2 miesięcy od zakończenia badań.

3.1.3. W przypadku ewentualnego stwierdzenia negatywnego oddziaływania nowej linii 400 kV na ptaki lub nietoperze, należy przedstawić propozycje działań naprawczych lub łagodzących”;

i w tym zakresie orzekam:

„3. Nakładam obowiązek monitoringu porealizacyjnego w zakresie:

3.1. Ptaków lęgowych - badania należy prowadzić na odcinkach wymagających szczególnej uwagi tj.:

– 15/KŁ- 25/CG - kompleks leśny w gminie Cegłów oraz tereny mozaiki polno-leśnej z nim sąsiadujące,

– 5/LT- 24/LT - tzw. Zagłębie Bocianie w gminie Latowicz,

3.2. Awifauny przelotnej - badania należy prowadzić dla całego oznakowanego spiralami oraz kulami odcinka linii, tj. 2/KŁ- 12/KŁ, 15/KŁ- 25/CG, 5/LT- 4/SŁ, z punktów obserwacyjnych:

3.2.1. możliwie zbliżonych do wykorzystanych na etapie uzyskania decyzji środowiskowej, tj.: w dolinie rzeki Świder 51°59'25.57"N 21°56'10.44"E; na północ od stawów hodowlanych w Kołodziażu 51°59'50.22"N 21°56'4.63"E; w dolinie rzeki Świder w miejscu gdzie rzeka nie meandruje 52° 2'0.45"N 21°50'30.51"E; w pobliżu miejscowości Dąbrówka 52° 2'59.62"N 21°48'6.11"E; w pobliżu kompleksu leśnego w okolicy Cegłowa 52° 6'32.17"N 21°46'22.08"E; w pobliżu miejscowości Kruki 52°10'47.81"N 21°46'14.95"E; przy drodze 52°14'5.18"N 21°46'48.51"E; w pobliżu miejscowości Wyglądówek 52°17'47.40"N 21°47'31.52"E,

3.2.2. umożliwiających zbieranie informacji behawioralnych: zmiana pułapu lotu, zmiana kierunku lotu, zaburzenie struktury stada, odległość wystąpienia reakcji, efekt reakcji.

3.3. Badania śmiertelności ptaków wraz z oceną skuteczności odnajdywania ofiar oraz szybkości ich zanikania z powierzchni w poszczególnych okresach fenologicznych, w odstępach 7 – 10 dni, na odcinkach: 5/LT- 24/LT; 15/KŁ- 25/CG (z rozróżnieniem odcinków oznakowanych kulami przeciwnocnymi oraz spiralami) oraz na wybranym minimum 5 km odcinku linii przecinającym różnorodne siedliska, w tym zadrzewiania oraz obszary łąkowe lub rolne, gdzie nie zostały zaproponowane znaczniki, dla uzyskania danych kontrolnych.

- 3.4. Monitoring porealizacyjny oraz badania śmiertelności prowadzić w 1 i 2 roku po upływie jednego roku od dnia uzyskania ostatecznej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (obejmując co najmniej dwa pełne sezony rocznej aktywności ptaków). Metody badań powinny być tożsame z metodami wykorzystanymi na etapie uzyskiwania decyzji środowiskowej.
- 3.5. Zgromadzone wyniki zinterpretować, oceniając wpływ linii na lokalne populacje ptaków oraz efektywność zastosowanych działań minimalizujących. W przypadku:
- 3.5.1. wykazania negatywnego wpływu linii na lokalne oraz przelotne populacje ptaków należy, po konsultacji z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie, zaproponować dodatkowe działania minimalizujące, np. poprzez zwiększenie długości odcinków przeznaczonych do oznakowania oraz dogęszczenie aktualnego oznakowania poprzez zastosowanie znaczników typu FireFly.
- 3.5.2. braku istotnych statystycznie różnic w badaniu śmiertelności gatunków ptaków lęgowych wykazujących aktywność zmierzchowo-poranną lub wieczorną oraz migrantów nocnych i dziennie-nocnych między odcinkami oznakowanymi, a odcinkiem kontrolnym lub gdy śmiertelność tych grup przekroczy 60% wszystkich ofiar na oznakowanym odcinku należy, po konsultacji z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie, zaproponować dodatkowe działania minimalizujące w postaci znaczników typu FireFly.
- 3.6. Sprawozdanie z poszczególnych etapów monitoringu przedstawić Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w terminie do 2 miesięcy od zakończenia prac.
- 3.7. Ostateczny raport z interpretacją wyników monitoringu porealizacyjnego oraz ewentualny plan stosowania dodatkowych działań minimalizujących, zaakceptowany przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, przekazać do wiadomości Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, w terminie do 30 dni od dnia uzyskania akceptacji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie. W przypadku wskazania konieczności zastosowania dodatkowych działań minimalizujących, po ich wprowadzeniu należy przeprowadzić dodatkową kontrolę śmiertelności, obejmującą dwa pełne sezony rocznej aktywności ptaków. Sprawozdanie z poszczególnych działań przedstawić Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w terminie do 3 miesięcy od zakończenia prac”;
6. **uchylam pkt 4 ww. decyzji i umarzam postępowanie pierwszej instancji w tym zakresie;**
7. **w pozostałym zakresie utrzymuję ww. decyzję w mocy.**

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 czerwca 2018 r., WOOŚ-II.4202.1.2017.MPR.28, RDOŚ w Warszawie, na wniosek z dnia 17 listopada 2017 r. Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A., reprezentowanych przez pełnomocnika - ██████████, określił środowiskowe uwarunkowania realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.

Podmioty wskazane w sentencji niniejszej decyzji wniosły skutecznie w ustawowym terminie odwołania od decyzji RDOŚ w Warszawie z dnia 14 czerwca 2018 r. Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Kałuszyńskiej zostało dopuszczone do udziału w przedmiotowym postępowaniu na prawach strony postanowieniem RDOŚ w Warszawie z dnia 15 lutego 2018 r. na podstawie art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405, ze zm.), dalej ustawy ooś. Natomiast Stowarzyszenie Ekologiczne „Ojczyzna” zostało dopuszczone do udziału w przedmiotowym postępowaniu na prawach strony postanowieniem RDOŚ w Warszawie z dnia 8 marca 2018 r. również na podstawie art. 44 ust. 1 ustawy ooś. W ocenie tutejszego organu obie organizacje ekologiczne zostały dopuszczone do udziału w postępowaniu w sposób prawidłowy.

Skarżący zarzucili decyzji RDOŚ w Warszawie z dnia 14 czerwca 2018 r. następujące uchybienia:

- 1) naruszenie art. 6 Kpa w związku z art. 7 i 68 ust. 3 Konstytucji RP poprzez celowe pominięcie przez organ I instancji art. 3 pkt 11 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, ze zm.), dalej Poś, oraz art. 3 ust. 2; art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a, a także art. 66 ust. 1 pkt 3b ustawy ooś;
- 2) naruszenie art. 7 i 8 Kpa w związku z art. 2 i art. 68 ust. 3 Konstytucji RP w związku z niezachowaniem pasa bezpieczeństwa o szerokości 265 m od osi projektowanej linii elektroenergetycznej;
- 3) naruszenie art. 77 § 1 Kpa poprzez niewłaściwe (niepełne) zebranie materiału dowodowego w przedmiotowej sprawie polegające na nie odniesieniu się do uwag stron składanych na etapie postępowania prowadzonego przez organ I instancji oraz przyjęcie jako dowodu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, dalej raport ooś, nie wyjaśniającego m.in. kwestii poruszonych w zarzutach 15-26 wymienionych w niniejszej decyzji;
- 4) naruszenie Europejskiej Konwencji Krajobrazowej w związku z art. 9 i 91 Konstytucji RP poprzez nieuwzględnienie ochrony krajobrazu jako dobra osobistego, brak oceny dominant krajobrazowych oraz niewłaściwą ocenę wpływu na krajobraz planowanego przedsięwzięcia;
- 5) naruszenie art. 80 Kpa poprzez niewłaściwe uwzględnienie uwag mieszkańców oraz stron postępowania w tym nieodpowiednią ocenę materiału dowodowego w szczególności uwag złożonych przez strony;
- 6) naruszenie art. 84 § 1 Kpa poprzez brak powołania biegłego, którego zadaniem było by określenie bezpiecznej odległości przebywania ludzi (od projektowanej linii 400 kV);
- 7) naruszenie art. 108 § 1 Kpa w związku z art. 107 § 3 Kpa poprzez nadanie zaskarżonej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności;
- 8) naruszenie art. 107 § 3 Kpa poprzez uzasadnienie, które nie realizuje zasady przekonywania oraz nieobjaśniające toku myślenia prowadzącego do zastosowania konkretnego przepisu prawa;
- 9) naruszenie art. 37 ustawy ooś poprzez nie odniesienie się do uwag składanych na etapie udziału społeczeństwa w postępowaniu;

- 10) naruszenie art. 59 ust. 1 ustawy ooś w związku ze stwierdzeniem braku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia (pkt 2 sentencji zaskarżonej decyzji);
- 11) naruszenie art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 404), dalej specustawa, w związku z art. 80 ust. 1 ustawy ooś poprzez nieuwzględnienie wyników postępowania z udziałem społeczeństwa;
- 12) naruszenie art. 33 ust. 1 pkt 7 ustawy ooś poprzez niezachowanie terminów niezbędnych do zapewnienia udziału społeczeństwa;
- 13) niewskazanie w obwieszczeniu dotyczącym udziału społeczeństwa informacji o raporcie ooś i jego autorach;
- 14) określenie nieprawidłowej liczby ludności miejscowości Rudniki, Skwarne, Woźbin w gminie Cegłów, która mogła mieć wpływ na wybór wariantu przyjętego do realizacji;
- 15) brak rzetelnej oceny stanu rzeczywistego oraz informacji o możliwości wykluczenia negatywnego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko;
- 16) nałożenie warunków wskazanych w pkt 1.2.3, 1.2.4 i 1.2.5 zaskarżonej decyzji, które nie pozwalają na zabezpieczenie środowiska gruntowo-wodnego. W ocenie skarżących ww. warunek jest nieprecyzyjny i powinien wskazywać dokładną lokalizację zaplecza budowy. Zdaniem skarżących realizacja baz budowlanych na terenie dotychczas niezagospodarowanym będzie negatywnie oddziaływać na środowisko;
- 17) nieprecyzyjne określenie warunków wskazanych w pkt 1.2.10, 1.2.16, 1.2.17, 1.2.23, 1.2.25, 1.2.26 oraz 3 zaskarżonej decyzji;
- 18) nieuwzględnienie wszystkich warunków określonych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie;
- 19) naruszenie art. 82 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy ooś poprzez niewskazanie dodatkowych organów, którym przekazywany ma być monitoring wykonywany po realizacji przedmiotowej inwestycji;
- 20) nadmierną ogólnikowość zapisów decyzji środowiskowej, wymagającą uszczegółowienia;
- 21) nieścisłości zawarte w metodyce oraz w wynikach inwentaryzacji przyrodniczej poprzez zbyt krótki okres prowadzenia inwentaryzacji, brak wyjaśnienia sposobu rozszerzenia inwentaryzacji w raporcie z 2018 r. w stosunku do raportu z 2017 r., brak kompleksowych badań obszarów cennych przyrodniczo;
- 22) niedostateczną ocenę wpływu wycinki drzew na zmiany w środowisku oraz zachowanie ekologicznych powiązań pomiędzy obszarami tworzącymi mikroklimat sanatoryjno-leczniczy o wysokim stężeniu jodu;
- 23) negatywny wpływ inwestycji na ornitofaunę, w tym przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Kostrzynia PLB140009;
- 24) brak kompleksowych badań obszarów cennych przyrodniczo - Góra Ryczołkowska, tereny wokół kąpieliska na Karczunku, Zagłębie Bocianie, zwarty kompleks leśny w gminie Cegłów, Miński Obszar Chronionego Krajobrazu oraz możliwość zaistnienia negatywnego wpływu na obszar Natura 2000 PLH140027 Gołe Łąki;

- 25) brak zgodności realizacji przedsięwzięcia z rozporządzeniem Nr 39 Wojewody Mazowieckiego z dnia 5 maja 2005 r. w sprawie Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego dnia 11 maja 2005 r. Nr 105, poz. 2946);
- 26) niedostateczną ocenę wpływu inwestycji na środowisko gruntowo-wodne, wody powierzchniowe i podziemne, również w kontekście negatywnego wpływu na ujęcia wód podziemnych w Kałuszynie i Cegłowie;
- 27) konieczność przekazania sprawy do Krajowej Komisji do spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko celem zbadania prawidłowości wykonania raportu oraz przeanalizowania możliwości wykonania linii wzdłuż autostrady A2 w izolowanym tunelu;
- 28) sprzeczność z negatywną opinią wydaną przez Zarząd Województwa Mazowieckiego dotyczącą przedmiotowej inwestycji. Zgodnie z ww. opinią inwestycja ma mieć negatywny wpływ na strukturę przestrzenną i funkcjonalną regionu;
- 29) nie odniesienie się w raporcie ooś do istniejących konfliktów społecznych;
- 30) konieczność nałożenia na wnioskodawcę obowiązku przedstawienia analizy porealizacyjnej;
- 31) pominięcie bociana czarnego w raporcie ooś;

Ponadto w trakcie postępowania odwoławczego do tut. organu wpłynęły następujące uwagi podmiotów uprawnionych, odmienne od zarzutów uprzednio opisanych w pkt 2, 3, 5, 10, 21, 22, 23 oraz 26, tj.:

- 32) naruszenie art. 66 ust. 1 pkt 6 ustawy ooś poprzez niewystarczające określenie oddziaływania analizowanych wariantów (w szczególności wariantów alternatywnych);
- 33) naruszenie art. 66 ust. 1 pkt 11 ustawy ooś w związku z art. 143 Poś. Skarżący wskazują na konieczność porównania wariantu technologicznego polegającego na realizacji podziemnej linii kablowej z proponowaną przez wnioskodawcę naziemną linią elektroenergetyczną.

Skarżący wniesli o:

- wyłączenie od udziału w przedmiotowym postępowaniu RDOŚ w Warszawie. Jako uzasadnienie swojego wniosku wskazali, że organ posiada działkę oraz dom w gminie Mrozy. Zgodnie zaś z przedłożoną dokumentacją przez gminę Mrozy przebiegać ma jeden z wariantów alternatywnych przedmiotowego przedsięwzięcia. Tutejszy organ rozpatrzył ww. wnioski o wyłączenie od udziału w przedmiotowym postępowaniu RDOŚ w Warszawie i postanowieniami z dnia 17 lutego 2022 r., znak: BP-RP.024.4.2022.JK, z dnia 1 marca 2022 r., znak: BP-RP.024.4.2022.JK oraz z dnia 4 marca 2022r., znak: BP-RP.024.4.2022.JK, odmówił wyłączenia RDOŚ w Warszawie od udziału w przedmiotowym postępowaniu;
- wstrzymanie natychmiastowego wykonania zaskarżonej decyzji. Postanowieniem z dnia 10 marca 2022 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZIL.420.81.2018.EU/AB.AW.36, tutejszy organ odmówił wytrzymania natychmiastowego wykonania zaskarżonej decyzji;
- wydanie odmowy określenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia lub o uchylenie skarżonej decyzji.

GDOŚ ustalił i zważył, co następuje.

Przedmiotowe przedsięwzięcie polega na budowie napowietrznej linii elektroenergetycznej o napięciu znamionowym 400 kV oraz długości 51,4 km. Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 71), planowane przedsięwzięcie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Podkreślić należy, że rozporządzenie to utraciło moc w toku postępowania odwoławczego (tj. w dniu 26 września 2019 r.) ale z uwagi na § 4 zastępującego go rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839) wciąż znajduje zastosowanie w przedmiotowej sprawie. Organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia na dzień orzekania, zgodnie z art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret trzecie ustawy ooś, był regionalny dyrektor ochrony środowiska. Biorąc pod uwagę art. 75 ust. 5 ustawy ooś oraz fakt, iż planowane przedsięwzięcie przebiega przez teren dwóch województw w tym w przeważającej części przez teren województwa mazowieckiego organem właściwym do wydania przedmiotowej decyzji był RDOŚ w Warszawie. Powyższe uzasadnia, z uwagi na brzmienie art. 127 ust. 3 ustawy ooś, właściwość GDOŚ w niniejszej sprawie.

Mając na uwadze wyrażoną w art. 15 Kpa zasadę dwuinstancyjności postępowania administracyjnego, którego istotą jest zapewnienie stronom prawa do dwukrotnego rozpatrzenia i rozstrzygnięcia sprawy, GDOŚ w ramach postępowania odwoławczego dokonał analizy zgromadzonego materiału dowodowego, w tym wniosku o wydanie decyzji i jego załączników, raportu ooś, uwag stron i zainteresowanych wniesionych w ramach udziału społeczeństwa, a także wniesionych odwołań. W toku postępowania odwoławczego organ II instancji rozpatrzył sprawę w pełnym zakresie co do okoliczności faktycznych i prawnych, znajdując podstawy uzasadniające zreformowanie treści decyzji RDOŚ w Warszawie z dnia 14 czerwca 2018 r. Organ I instancji przeprowadził prawidłowo ocenę oddziaływania na środowisko, ale nieprecyzyjnie sformułował jej wyniki w postaci warunków realizacji przedsięwzięcia. Należy przy tym podkreślić, że zakres postępowania odwoławczego nie jest węższy niż zakres postępowania pierwszoinstancyjnego, a organ odwoławczy obowiązany jest dążyć z urzędu, tak jak organ I instancji, do ustalenia rzeczywistego stanu sprawy. Organ wydający decyzję administracyjną jest obowiązany uwzględnić stan faktyczny ustalony w chwili wydania decyzji. Odnosi się to nie tylko do organu orzekającego w I instancji, ale również do organu wydającego decyzję w postępowaniu odwoławczym (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 11 października 2017 r., sygn. akt: II SA/Po 513/17).

Analiza materiału dowodowego zebranego przez RDOŚ w Warszawie, po przeprowadzeniu szczegółowej analizy przez GDOŚ, wykazała, że nie zostały ustalone wszystkie istotne, mające znaczenie prawne dla sprawy okoliczności faktyczne sprawy. GDOŚ pismem z dnia 21 lutego 2018 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZIL.420.81.2018.EU/AB.1, wezwał zatem wnioskodawcę do złożenia wyjaśnień w zakresie następujących aspektów merytorycznych:

- 1) przedstawienie, w oparciu o zidentyfikowane oddziaływania, informacji o nasadzeniach kompensacyjnych oraz możliwości odtworzenia schronień dla gatunków ptaków i nietoperzy, w szczególności w zakresie siedliska 91E0;
- 2) uzupełnienie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszary chronione (obszary chronionego krajobrazu, rezerваты i obszary Natura 2000), poprzez wskazanie ich celów ochrony, zagrożeń oraz zakazów panujących na ich terenie, w odniesieniu do możliwych oddziaływań planowanego przedsięwzięcia. W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu na ww. obszary przedstawienia odpowiednich działań minimalizujących, a w przypadku stwierdzenia ich niewystarczającego charakteru, także i działań kompensacyjnych;
- 3) rozważenie montażu dodatkowych znaczników na linii w postaci spiral;
- 4) wskazanie czy realizacja planowanej inwestycji zakłada przeprowadzenie jakichkolwiek prac w korytach cieków;
- 5) przedstawienia dokładnego opisu technicznego ostrzegaczy w formie spiral wraz ze sposobem ich mocowania oraz rodzajem powłoki użytej w celu zapewnienia odpowiedniej widoczności w porze nocnej, a także przedstawienie danych potwierdzających skuteczność montażu takich rozwiązań w porze nocnej oraz wyjaśnienia czy ww. spirale są elementem statycznym, czy też pod wpływem wiatru poruszają się tworząc dodatkowy element ostrzegawczy;
- 6) wskazanie minimalnej, niezbędnej do przeprowadzenia prac budowlanych, szerokości pasa technologicznego dla terenów leśnych i nieleśnych.

Wnioskodawca pismem z dnia 12 kwietnia 2019 r., udzielił odpowiedzi na ww. wezwanie. Następnie w związku z powzięciem przez tut. organ wiedzy o zakończeniu opracowania projektu budowlanego dla przedmiotowego przedsięwzięcia oraz w związku z koniecznością uszczegółowienia informacji zwartych w ww. odpowiedzi na wezwanie, pismem z dnia 12 września 2019 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZIL.420.81.2018.EU/AB.10, organ ponownie wezwał wnioskodawcę do złożenia wyjaśnień w zakresie:

- 1) zweryfikowania występowania orła bielika na terenie realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia;
- 2) zweryfikowania zakresu i legalności wycinki wiekowych dębów, modrzewi i brzoź, prowadzonej na działce nr 3 w m. Kazimierzów, gm. Kałuszyn;
- 3) przeprowadzenia analizy konieczności wprowadzenia nasadzeń zastępczych w formie obszarowej, liniowej, punktowej lub dogęszczającej w odniesieniu do siedlisk leśnych występujących na całej trasie planowanej inwestycji;
- 4) wskazania rozwiązań zastosowanych w celu zapewnienia odpowiedniej widoczności spiral w porze wieczorowo-nocnej;
- 5) jednoznacznego wskazania lokalizacji wszystkich zastosowanych konstrukcji wsporczych, z uwzględnieniem dotychczas przyjętej numeracji;
- 6) podania zbiorczej maksymalnej powierzchni zajęcia terenu pod słup, maksymalnej powierzchni wykopu pod słup wraz z określeniem podstawowych parametrów technicznych każdego ze słupów (w szczególności ich wysokości całkowitej i wysokości zawieszenia przewodów), z uwzględnieniem dotychczas przyjętej numeracji;

- 7) wskazania jakie dokładne działania zostaną podjęte w ramach realizacji przedmiotowej inwestycji, tj. jakie linie ulegną przebudowie i na jakim odcinku, wraz z ewentualnym przedstawieniem kwalifikacji pod kątem rodzajów przedsięwzięć wymagających uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- 8) wskazania poszczególnych odcinków realizacyjnych oraz ich długości i kilometraża. Ponadto względem każdego z ww. odcinków należało wyszczególnić orientacyjnie także harmonogram prac, w tym przewidywany czas budowy zarówno pojedynczej konstrukcji wsporczej, jak i danego etapu;
- 9) wskazania przewidywanej lokalizacji parków maszyn i sprzętów, magazynów materiałów budowlanych, miejsc tankowania i mycia pojazdów (oraz ewentualnego przechowywania paliwa) wraz z ich minimalną odległością od zabudowy mieszkaniowej, cieków wodnych i obszarów o płytko zalegających wodach podziemnych;
- 10) wskazania przewidywanej powierzchni terenu, wykorzystanego pod lokalizację parków maszyn i sprzętów oraz magazynów budowlanych wraz ze wskazaniem powierzchni utwardzonej, sposobów przywrócenia ww. terenów do stanu pierwotnego po etapie realizacji inwestycji i szacowanego czasu wykorzystywania danej lokalizacji na wskazane cele;
- 11) wskazania sposobu zagospodarowania wód opadowych z utwardzonych powierzchni zapleczy budowy;
- 12) wskazania sposobu postępowania z warstwą humusu uzyskaną w trakcie prac ziemnych, a w szczególności oceny zanieczyszczenia tej warstwy substancjami niebezpiecznymi;
- 13) wskazania dokładnego przebiegu dróg dojazdowych;
- 14) wskazania rodzaju robót budowlanych wymagających zachowania ciągłości robót jak np. betonowanie;
- 15) wskazania powierzchni wokół konstrukcji wsporczej, którą zabezpieczyć należy przed nanoszeniem powłok malarskich oraz, ewentualnie, barwę i skład wybranej farby;
- 16) wskazania rodzaju, intensywności i rozkładu prac z użyciem urządzeń wytwarzających drgania oraz ewentualnie wyników analiz prawdopodobieństwa uszkodzenia budynków w pasie 2×75 m i zastosowanych rozwiązań inżynierskich minimalizujących drgania;
- 17) wskazania rodzaju fundamentowania zastosowanego względem każdego ze słupów wraz z głębokością posadowienia fundamentów i powierzchnią terenu przekształconego w celu ich posadowienia;
- 18) wskazania lokalizacji konstrukcji wsporczych, których posadowienie wymagać będzie odwodnienia wraz z określeniem jego metody, czasu jego prowadzenia, cech szczególnych lokalizacji (jak np. teren zalewowy rzeki Świder) oraz ewentualnego wpływu na szczególnie wymienione ujęcia wody znajdujące się w pobliżu inwestycji (w tym ujęcie wody w Piasecznie i obszary wykorzystywane rolniczo);
- 19) doprecyzowania, w świetle uwarunkowań inwestycji, znaczenia następujących pojęć zawartych w raporcie o oś: strefa obszarów o płytko zalegających wodach podziemnych, sąsiedztwo cieków wodnych, obszary wodno-błotne, zabudowania mieszkalne, obszary użytkowane rolniczo;

20) przeanalizowania ewentualnej emisji do atmosfery ozonu i tlenków azotu w związku z funkcjonowaniem przedsięwzięcia i oszacowaniem ewentualnej skali ww. emisji w szczególności na terenie Gminy Cegłów.

Wnioskodawca, pismem z dnia 6 grudnia 2019 r., udzielił odpowiedzi na ww. wezwanie, jednak w niewystarczającym stopniu, co skutkowało ponownym wezwaniem GDOŚ, pismem z dnia 17 lutego 2020 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZIL.420.81.2018.EU/AB.21, o doprecyzowanie przedłożonych wyjaśnień. Pismem z dnia 30 marca 2020 r. wnioskodawca zadośćuczynił żądaniom organu.

W toku postępowania tutejszy organ wezwał część stron postępowania na podstawie art. 50 oraz art. 64 § 1 Kpa do uzupełnienia braków w swoich wnioskach, w szczególności realizowanego interesu prawnego i wskazanych w specustawie wymagań odnośnie odwołania od decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Gruntowna analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego potwierdziła istnienie interesu prawnego osób fizycznych wskazanych w sentencji niniejszej decyzji. W zakresie wymagań odnośnie odwołania organ doszedł do przekonania w toku postępowania, że wniesione środki zaskarżenia odpowiadają art. 25 ust. 2 specustawy i uznał swoje wezwania w tym zakresie za nieskuteczne.

Przed wydaniem decyzji, GDOŚ zawiadomieniem z dnia 19 stycznia 2022 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZIL.420.81.2018.EU/AB.AW.32, na podstawie art. 10 Kpa, poinformował strony postępowania o możliwości zapoznania się z aktami sprawy oraz wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. W czasie trwania postępowania do GDOŚ wpłynęły następujące pisma uprawnionych podmiotów:

- pismo [REDAKTOWANE] z dnia 9 lipca 2018 r. przedkładające opinię Zarządu Województwa Mazowieckiego w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji przedmiotowej inwestycji;
- pismo Komitetu STOP Dla Budowy Linii NN 2×400 kV z dnia 16 lipca 2018 r. stwierdzające negatywny wpływ inwestycji na środowisko przyrodnicze w tym obszary Natura 2000 oraz Miński Obszar Chronionego Krajobrazu, a także na mikroklimat gminy Cegłów;
- pismo [REDAKTOWANE] z dnia 22 września 2018 r. przedstawiające żądanie dogłębnej analizy zebranego materiału dowodowego oraz nieprawidłowości w pozyskiwaniu decyzji następczych w stosunku do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- pismo występującego w imieniu [REDAKTOWANE] z dnia 15 kwietnia 2019 r., w którym zarzucono zaskarżonej decyzji naruszenie art. 59 ust. 1 oraz art. 66 ust. 1 ustawy o oś, naruszenie art. 143 Poś oraz naruszenie art. 7, art. 77 i art. 80 Kpa;
- pismo Komitetu STOP Dla Budowy Linii NN 2×400 kV z dnia 18 sierpnia 2018 r. dotyczące występowania na terenie planowanej inwestycji bielika oraz nielegalnej wycinki drzew w ramach przygotowań do realizacji inwestycji;
- wniesione za pomocą email pismo [REDAKTOWANE] z dnia 10 października 2019 r. dotyczące występowania na terenie realizacji inwestycji mysikrólika (co zostało potwierdzone dołączoną do pisma fotografią mysikrólika w klatce), w którym podniesiono także zarzut

przeprowadzenia nieprawidłowej inwentaryzacji przyrodniczej przedłożonej wraz z raportem o oś;

- pismo [REDAKTOWANE] z dnia 11 listopada 2019 r. wskazujące na negatywny wpływ planowanej inwestycji na zasoby wodne w miejscu realizacji planowanej inwestycji;
- pismo [REDAKTOWANE] wniesione do tutejszego urzędu w dniu 29 sierpnia 2018 r., w którym zarzucono naruszenie art. 59 ust. 1 ustawy o oś w związku ze stwierdzeniem braku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia, a także naruszenie art. 62 ustawy o oś poprzez brak oceny wpływu na zdrowie i życie ludzi, krajobraz oraz ujęcie wody w Piasecznie, a także na zakaz możliwości lokalizacji tego typu przedsięwzięć w Mińskim Obszarze Chronionego Krajobrazu.

Do wszystkich kwestii wymienionych w ww. pismach tutejszy organ odniósł się w niniejszej decyzji przy odpowiedzi na zarzuty stron wniesione w odwołaniach.

Ze względu na złożenie przez inwestora obszernych wyjaśnień tut. organ zdecydował o konieczności przeprowadzenia udziału społeczeństwa zgodnie z art. 33 ust. 1 oraz art. 79 ust. 1 ustawy o oś. W związku z powyższym, zawiadomieniem z dnia 19 stycznia 2022 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZIL.420.81.2018.EU/AB.AW.34, poinformowano społeczeństwo o możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o możliwości złożenia uwag i wniosków w przedmiotowym postępowaniu. GDOŚ jednocześnie wskazał, że dokonanie ww. czynności może się odbyć w dniach od 1 lutego do dnia 2 marca 2022 r., w siedzibie tutejszego urzędu. W odpowiedzi na zawiadomienie z dnia 19 stycznia 2022 r. do tutejszego organu wpłynęły następujące uwagi i wnioski wniesione w ramach udziału społeczeństwa:

- pismo [REDAKTOWANE] z dnia 26 lutego 2022 r., w którym stwierdzono:
 1. organ II instancji zbyt długo rozpatruje odwołanie od zaskarżonej decyzji przez co uniemożliwia wnoszącej podanie dochodzenie swoich praw przed sądem;
 2. brak przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowej inwestycji oraz brak powołania Krajowej Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko w przedmiotowej sprawie;
 3. brak przeprowadzenia rzetelnej oceny wpływu inwestycji na środowisko;
 4. brak rzetelnego opisu wariantów alternatywnych i pozorna analiza wariantowa;
 5. brak analizy oddziaływań skumulowanych z masztami telefonii komórkowej oraz wewnętrznej kumulacji dwóch linii 400 kV;
 6. brak przeanalizowania wariantu realizacyjnego polegającego na budowie linii kablowej;
 7. organ II instancji rozpatruje przedmiotową sprawę pomimo zrealizowania inwestycji;
 8. przewlekłe prowadzenie postępowania odwoławczego;
 9. niedostateczne zgromadzenie materiału dowodowego w przedmiotowej sprawie przez organ II instancji;
 10. naruszenie przez GDOŚ art. 8 § 1 Kpa poprzez prowadzenie postępowania w sposób budzący brak zaufania do władzy publicznej oraz przez naruszenie zasady równego traktowania stron oraz bezstronności urzędu;

- pismo [REDACTED] z dnia 28 lutego 2022 r., powielające wszystkie uwagi zawarte w ww. piśmie [REDACTED]
- pismo [REDACTED] z dnia 1 marca 2022 r. powielające uwagi nr 1, 2 3, 4, 5, 7, 8, 9 i 10 przedstawione w piśmie [REDACTED]. Ponadto [REDACTED] stwierdził, że:

11. przedmiotowa linia elektroenergetyczna wpływa na zdrowie jego rodziny.

Ponadto GDOŚ ponownie odniósł się, przy odpowiedzi na zarzuty, do uwag i wniosków przesłanych w m.in. ramach udziału społeczeństwa na etapie postępowania prowadzonego przez organ I instancji.

Przechodząc do kwestii merytorycznych wskazać należy, że planowane przedsięwzięcie polega na budowie dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej o napięciu znamionowym 400 kV. Szacowana długość linii wynosi 51,4 km, w tym na odcinku 49,6 km z przebiegiem przez teren województwa mazowieckiego i 1,8 km znajdować się będzie na terenie województwa lubelskiego.

Planowane przedsięwzięcie realizowane będzie na podstawie specustawy.

GDOŚ nie znalazł podstaw, aby odmówić wnioskodawcy zgody na realizację przedsięwzięcia. Odmowa zgody na realizację przedsięwzięcia może mieć miejsce jedynie w ściśle określonych sytuacjach, tj., jeśli:

- 1) jego lokalizacja nie jest zgodna z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (art. 80 ust. 2 ustawy ooś);
- 2) z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany przez wnioskodawcę, a organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, za zgodą wnioskodawcy, wskazuje w decyzji wariant dopuszczony do realizacji, a ten nie wyraża na to zgody (art. 81 ust. 1 ustawy ooś);
- 3) z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098, ze zm.), dalej ustawa o ochronie przyrody (art. 81 ust. 2 ustawy ooś);
- 4) z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie może spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 38j ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, ze zm.), dalej ustawy prawo wodne (art. 81 ust. 3 ustawy ooś).

Należy wyjaśnić, że zgodnie z art. 74 ust. 1 pkt 5 ustawy ooś, dla strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych realizowanych na podstawie specustawy nie trzeba załączać wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W związku z powyższym GDOŚ nie jest zobowiązany do ustalania zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zatem kwestia ta w dalszej ocenie organu została pominięta.

Z przeprowadzonej w sprawie oceny oddziaływania na środowisko nie wynika, aby zasadnym była realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia w wariantcie innym niż wskazany przez

wnioskodawcę. Analiza wariantowa przeprowadzona na etapie oceny wykazała, że wariant realizacyjny jest wariantem najkorzystniejszym dla środowiska.

W ocenie tut. organu przedmiotowe przedsięwzięcie nie będzie negatywnie wpływać na obszary Natura 2000. Ponadto w celu minimalizacji oddziaływań na środowisko przyrodnicze organ doprecyzował część warunków realizacji przedsięwzięcia w taki sposób, aby miało ono jak najmniejszy wpływ na środowisko.

Z danych wskazanych w raporcie ooś wynika, że planowane przedsięwzięcie znajdować się będzie na terenie 8 różnych jednolitych części wód powierzchniowych oraz 3 jednolitych części wód podziemnych. Z przedłożonej dokumentacji wynika, że słupy będą zlokalizowane poza otwartymi wodami powierzchniowymi. Oddziaływania na jednolite części wód związane będą z posadowieniem słupów (i ewentualnym odwodnieniem) jednak ze względu na rodzaj, skalę oraz ograniczony czas oddziaływania nie będą one mieć negatywnego wpływu na jednolite części wód. Eksploatacja planowanego przedsięwzięcia nie będzie związana z negatywnym oddziaływaniem na środowisko gruntowo-wodne w tym jednolite części wód powierzchniowych oraz podziemnych.

Przechodząc do uzasadnienia motywów, którymi GDOŚ kierował się wydając rozstrzygnięcie wskazać należy, że konieczność uchylecia pkt 1.2.3. decyzji RDOŚ w Warszawie i orzeczenia nowego brzmienia wynika z faktu, iż w pierwotnym brzmieniu warunku wskazane możliwe lokalizacje zaplecza budowy były nieprecyzyjne, dlatego organ II instancji przychyłając się do uwag skarżących przedstawił konkretne wyłączenia terenu z lokalizowania baz materiałowo-sprzętowych i zapleczy budowy. Organ II instancji rozróżnił również oddziaływania wynikające z magazynowania przez krótki czas (średnio 11- 60 dni) sprzętu budowlanego oraz niewielkiej ilości materiałów budowlanych niezbędnych dla budowy konkretnego stanowiska od zaplecza budowy służącego do magazynowania sprzętu niezbędnego dla wykonania całości inwestycji. Organ II instancji uznał, że krótki czas i niewielka ilość substancji mogących spowodować zanieczyszczenie środowiska gruntowo-wodnego we wskazanych w warunku lokalizacjach nie stworzy zagrożenia pogorszenia stanu wód podziemnych i powierzchniowych oraz nie wpłynie negatywnie na siedliska i gatunki występujące w zasięgu oddziaływania inwestycji. W obecnym brzmieniu punktu 1.2.3 zostały wskazane miejsca możliwych lokalizacji stałych oraz tymczasowych baz materiałowych oraz zapleczy budowy. Składowanie sprzętu i materiałów budowlanych w istniejących lokalizacjach posiadających odpowiednie wyposażenie niezbędne do zabezpieczenia środowiska przed zanieczyszczeniem pozwoli wyeliminować negatywny wpływ stanowisk na środowisko gruntowo-wodne oraz wody powierzchniowe.

Konieczność uchylecia pkt 1.2.4 decyzji RDOŚ w Warszawie wynika z faktu, iż po zreformowaniu warunku pkt 1.2.3 ww. decyzji warunki te dublowałyby się. W związku z powyższym w celu uniknięcia powtórzeń należało uchylić ww. warunek i umorzyć postępowanie w ww. zakresie.

Z kolei konieczność uchylecia pkt 1.2.10. decyzji RDOŚ w Warszawie i orzeczenia nowego brzmienia wynika z potrzeby rozróżnienia miejsc tankowania pojazdów od miejsc tankowania pozostałego sprzętu budowlanego wykorzystywanego w trakcie budowy inwestycji. Tankowanie pojazdów na stacjach benzynowych wyeliminuje niebezpieczeństwo skażenia wody lub gleby

wyciekami paliw. Przy obecnym brzmieniu warunku tankowanie pozostałego sprzętu budowlanego poza terenem stacji benzynowych, będzie bezpieczne dla środowiska przyrodniczego na skutek zabezpieczenia miejsc, gdzie ewentualne wycieki paliwa mogłyby mieć negatywny wpływ na środowisko wodne. Wykorzystanie środków sorpcyjnych ograniczy powierzchnię zanieczyszczenia oraz pozwoli na szybkie usunięcie skażonego gruntu.

Uchylenie pkt 1.2.37. decyzji RDOŚ w Warszawie i orzeczenie jego nowego brzmienia wynika z wycinki drzew pod realizację inwestycji, która może spowodować utratę miejsc lęgowych i rozrodu gatunków chronionych występujących w rejonie inwestycji. Dlatego, z uwagi na występowanie nietoperzy oraz ptaków dziuplastych na terenie inwestycji przewidziano montaż budek lęgowych i rozrodczych. Przedstawiona liczba oraz typy budek odpowiadają wymaganiom zinwentaryzowanych gatunków, których siedliska zostaną zniszczone. Rozwieszenie budek po zakończeniu pierwszego roku monitoringu pozwoli na uniknięcie lokalizowania ich w miejscach, gdzie odnotowano kolizje ptaków lęgowych z przewodami. Rozlokowanie budek w oparciu o dane monitoringowe umożliwi wytypowanie miejsc najlepiej odpowiadających potrzebom siedliskowym narażonych na negatywne oddziaływanie gatunków ptaków i nietoperzy.

Konieczność uchylenia pkt 3 decyzji organu I instancji i orzeczenia jego nowego brzmienia podyktowana jest potrzebą doprecyzowania zapisów dotyczących monitoringu porealizacyjnego, wytypowania konkretnych odcinków prowadzenia badań śmiertelności oraz wskazaniu przykładów rozwiązań możliwych do zastosowania w przypadku wykazania, że dotychczasowe działania minimalizujące są niewystarczające. Organ I instancji nie wyjaśnił na jakiej długości linii powinien być prowadzony monitoring śmiertelności, a wskazany odcinek, na którym w szczególności powinien być prowadzony, wydaje się zbyt krótki w stosunku do całości realizowanego przedsięwzięcia, aby wyniki mogły być miarodajne. Dodatkowo, brak wskazania konieczności wytypowania odcinka kontrolnego nie daje możliwości weryfikacji czy zastosowane działania minimalizujące są wystarczające. W decyzji reformatorycznej zostały wskazane konkretne odcinki z zastosowanymi znacznikami w postaci spiral, jak i kul przeciwlotniczych w celu porównania ich skuteczności względem zwiększenia widoczności linii. Organ II instancji uznał również zasadność sprawdzenia oznakowania przeciwlotniczego jako środka minimalizującego negatywny wpływ na ptaki, przez co zdecydował się zwiększyć zakres badań awifauny lęgowej podczas monitoringu porealizacyjnego o odcinek oznakowany wyłącznie kulami, tj. 15/KŁ- 18/KŁ. Po analizie uzyskanych badań inwestor zobligowany jest do przedstawienia wniosków wraz z propozycją dodatkowych działań minimalizujących, w przypadku, kiedy wykazany zostanie negatywny wpływ inwestycji na lokalne populacje ptaków lub w przypadku, kiedy zaproponowane w decyzji środowiskowej rozwiązania okażą się nieskuteczne w stosunku do ptaków migrujących nocą oraz wykazujących aktywność zmierzchowo-poranną lub wieczorną. Dodatkowo, organ II instancji wskazał Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska jako organ, obok Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, do którego należy przedkładać wszelkie sprawozdania z monitoringu porealizacyjnego.

Konieczność uchylenia pkt 4 decyzji RDOŚ w Warszawie wynika z faktu, iż warunki określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie mogą powielać wymagań wynikających z

przepisów odrębnych. Zgodnie z art. 25 ust. 1 specustawy decyzje administracyjne, o których w niej mowa, podlegają natychmiastowemu wykonaniu. Wśród decyzji o których mowa w ww. artykule znajduje się również decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. W związku z powyższym bezzasadne jest dodatkowe nakładanie na decyzję waloru natychmiastowego wykonania w sytuacji gdy decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu z mocy prawa. Dlatego też należało uchylić pkt 4 decyzji organu I instancji i umorzyć postępowanie w ww. zakresie.

Odnosząc się do zarzutów podniesionych w odwołaniach tut. organ przedstawia następujące wyjaśnienia:

Ad. 1 i 2. Podkreślić należy, że procedując wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ swoje działanie opiera na prawie procesowym, jakim jest Kpa, i prawie materialnym, tj. ustawie ooś, które realizują ogólne postanowienia zawarte w przywołanych przez skarżących art. 2 i 7 Konstytucji RP. I tak przykładowo art. 2 oraz art. 7 Konstytucji RP wskazują, iż Polska jest państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej, a jej organy działają wyłącznie na podstawie i w granicach prawa, co znajduje potwierdzenie w art. 6 i 7 Kpa. Skarżący nie wskazali w treści swoich środków zaskarżenia w jaki sposób organ I instancji uchybił ww. normom prawnym, stąd niemożliwe jest odniesienie się do powyższego przez organ odwoławczy. Niemniej jednak podkreślić należy, że RDOŚ w Warszawie, działając na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 1, art. 82 i 85 ustawy ooś, przeprowadził postępowanie (w tym ocenę oddziaływania na środowisko) a następnie wydał decyzję, opierając się na istniejących przepisach prawa. Dodatkowo uprzednio wyjaśniono, iż zarówno RDOŚ w Warszawie jak i GDOŚ nie mogły odmówić wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, gdyż niespełnione zostały przesłanki określone ku temu w przepisach prawa. Powyższe świadczy o tym, iż organy w przedmiotowej sprawie działały na podstawie i w granicach prawa. Ponadto tut. organ nie dostrzega naruszenia zasady sprawiedliwości społecznej w przedmiotowej sprawie. Wszystkie strony postępowania były traktowane w dokładnie taki sam sposób. Zarówno strony postępowania jak i zainteresowani mogli składać wnioski oraz uwagi w przedmiotowej sprawie, które organ I instancji następnie rozpatrzył oraz wskazał sposób ich uwzględnienia w swoim rozstrzygnięciu. Tak więc zarzut naruszenia sprawiedliwości społecznej jest bezzasadny. Natomiast odnosząc się do art. 5 Konstytucji RP, tj. „Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju i art. 68 ust. 3 Konstytucji RP: „władze publiczne są obowiązane do zapewnienia szczególnej opieki zdrowotnej dzieciom, kobietom ciężarnym, osobom niepełnosprawnym i osobom w podeszłym wieku” należy stwierdzić, że w przedmiotowej sprawie zasady te są realizowane poprzez zastosowanie przepisów szczegółowych zawartych w ustawach. Skarżący jednocześnie wskazują, iż naruszenie Konstytucji RP nastąpiło ze względu na nieuwzględnienie w decyzji środowiskowej art. 3 pkt 11 Poś („Ilekcroć w ustawie jest mowa o oddziaływaniu na środowisko - rozumie się przez to również oddziaływanie na zdrowie ludzi”), art. 3 ust. 2 ustawy ooś („Ilekcroć w ustawie jest mowa o oddziaływaniu na środowisko rozumie się

przez to również oddziaływanie na zdrowie ludzi”), art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy ooś („W ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko określa się, analizuje oraz ocenia bezpośredni i pośredni wpływ danego przedsięwzięcia na środowisko oraz ludność, w tym zdrowie i warunki życia ludzi”) oraz art. 66 ust. 1 pkt 3b ustawy ooś („Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać informacje umożliwiające analizę kryteriów wymienionych w art. 62 ust. 1 oraz zawierać informacje na temat powiązań z innymi przedsięwzięciami, w szczególności kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć realizowanych, zrealizowanych lub planowanych, dla których wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, znajdujących się na terenie, na którym planuje się realizację przedsięwzięcia, oraz w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia lub których oddziaływania mieszczą się w obszarze oddziaływania planowanego przedsięwzięcia - w zakresie, w jakim ich oddziaływania mogą prowadzić do skumulowania oddziaływań z planowanym przedsięwzięciem”). Jednocześnie skarżący wskazali, że życie i zdrowie ludzi może być chronione jedynie w przypadku wyznaczenia pasa bezpieczeństwa o szerokości 265 m od osi projektowanej linii elektroenergetycznej. Na wstępie należy zaznaczyć, że wpływ inwestycji na życie i warunki życia ludzi został przedstawiony w raporcie ooś w rozdziale 14.6. Szczegółowe rozważania dotyczące emisji hałasu oraz pól elektroenergetycznych zaprezentowane zostały w rozdziałach 14.3 oraz 14.4 raportu ooś. Dodatkowo wraz z raportem ooś przedłożony został załącznik nr 4 pt. „Określenie przewidywanego oddziaływania na środowisko pola elektromagnetycznego i hałasu projektowanej, dwutorowej, napowietrznej linii elektroenergetycznej 400 kV oraz zastosowane metody prognozowania. Materiał do raportu o oddziaływaniu na środowisko planowanego do realizacji przedsięwzięcia”. Tutejszy organ za bezcelowe uważa cytowanie lub parafrazowanie większych fragmentów ww. opracowania, gdyż tylko zapoznanie się z jego pełną treścią pozwala na dojście do odpowiednich wniosków. Należy jednak stwierdzić, iż autorzy przedłożonej dokumentacji opierając się na konkretnych wyliczeniach wykazali, iż zarówno normy dotyczące emisji hałasu jak i pól elektromagnetycznych nie zostaną przekroczone poza terenem pasa technicznego o szerokości 70 m przebiegającego wzdłuż planowanej linii elektroenergetycznej (po 35 od osi linii w każdą stronę). Nie można więc uznać, że RDOŚ w Warszawie pominął całkowicie ww. kwestie. Ponadto odnosząc się bezpośrednio do zarzutu, iż w przedmiotowym przypadku wymagany jest „pas bezpieczeństwa” o szerokości minimum 265 m tut. organ stwierdza, iż twierdzenie to nie ma swojego odzwierciedlenia w przepisach prawa. I tak aktem określającym standardy jakości środowiska dotyczące ochrony przed polami elektromagnetycznymi jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2019 r. poz. 2448). Akt ten został wydany zgodnie z upoważnieniem zawartym w art. 122 Poś, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia. Celem nałożenia przez ustawodawcę na organ upoważniony do wydania rozporządzenia, tj. ministra właściwego do spraw środowiska, obowiązku uzyskania porozumienia z ministrem właściwym do spraw zdrowia było zapewnienie takiego stanu środowiska, który nie będzie powodował negatywnych skutków ani dla środowiska, ani dla zdrowia ludności. Autorzy raportu ooś w swoich analizach uwzględnili ww. przepisy prawa, m.in. poprzez zlokalizowanie przedmiotowej inwestycji w odpowiedniej odległości od zabudowań mieszkalnych.

W związku z powyższym RDOŚ w Warszawie wydając decyzję środowiskową dla przedmiotowego przedsięwzięcia zapewnił ochronę zdrowia okolicznej ludności. Nadmienić należy, że przedmiotowe przedsięwzięcie uzyskało pozytywną opinię zarówno Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie jak i Lubelskiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Lublinie, a więc organów wyspecjalizowanych w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych. Ponadto w rozdziale 14.17 raportu ooś opisano zidentyfikowane oddziaływania skumulowane. W złożonych odwołaniach nie wskazano innych inwestycji, których analiza oddziaływań skumulowanych z przedmiotowym przedsięwzięciem miałyby racjonalne uzasadnienie. Reasumując należy stwierdzić, iż RDOŚ w Warszawie wydając zaskarżoną decyzję nie naruszył Konstytucji RP oraz przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia ludzi wynikających z Poś oraz z ustawy ooś.

Dodatkowo należy stwierdzić, iż zarzuty naruszenia art. 6, 7 i 8 Kpa w związku z rzekomym nieuwzględnieniem ww. przepisów są bezzasadne. Jak wskazano wyżej, RDOŚ w Warszawie przeprowadził swoje postępowanie na podstawie przepisów prawa. Ponadto wezwał wnioskodawcę do złożenia stosownych uzupełnień w celu prawidłowego ustalenia stanu faktycznego w sprawie. Nie ma również podstaw do podważenia bezstronności organu oraz zarzucenia mu nierównego traktowania stron. W ocenie tutejszego organu działania RDOŚ w Warszawie były transparentne oraz prowadziły do obiektywnego wyjaśnienia sprawy. W związku z powyższym należy odrzucić również zarzuty o naruszeniu ww. przepisów.

Ad. 3. Zgodnie z art. 77 § 1 Kpa organ administracji publicznej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy. RDOŚ w Warszawie w prowadzonym przez siebie postępowaniu przeanalizował wszystkie wymagane prawem załączniki do wniosku o wydanie decyzji, w tym raport ooś. Ponadto wezwaniem z dnia 12 grudnia 2017 r. zwrócił się do wnioskodawcy o uzupełnienie raportu ooś. Wyżej wymienione wezwanie dotyczyło kwestii związanych z ochroną przyrody, gospodarką odpadami oraz gospodarką wodo-ściekową i ochroną wód. Następnie GDOŚ w prowadzonym przez siebie postępowaniu odwoławczym trzykrotnie wezwał o uzupełnienie raportu ooś (str. 10-12 niniejszej decyzji). Dzięki powyższemu GDOŚ mógł doprecyzować warunki realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia. W związku z powyższym nie ulega wątpliwości, że organ II instancji uczynił zadość obowiązkowi wynikającym z art. 7, 77 § 1, 80 i 107 Kpa. Zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19 maja 2021 r., sygn. akt OSK 2639/18 „Zakresem postępowania jest określony stan faktyczny, istniejący obiektywnie. Obowiązkiem organu jest wskazanie zaistnienia faktów i zdarzeń, za pomocą prawem przepisanych środków dowodowych, a następnie przypisanie ich do konkretnej normy prawnej. Postępowanie administracyjne ma być pragmatyczne, to znaczy powinno ono toczyć się sprawnie, szybko, oszczędnie, przy ograniczeniu czynności do niezbędnego minimum, z jednoznacznym ukierunkowaniem w celu uzyskania określonego efektu”. Celem organów w postępowaniu w sprawie wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest ocena rodzaju oraz intensywności oddziaływania danego przedsięwzięcia na środowisko. Po przeanalizowaniu materiału dowodowego w sprawie oraz skonfrontowaniu go z przepisami prawa, organy obydwu instancji mogły w sposób prawidłowy ocenić przedmiotowe przedsięwzięcie. Raportowi ooś

przysługuje szczególna wartość dowodowa, która wynika z kompleksowego charakteru analizy przedsięwzięcia. Dlatego też organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach w pierwszej kolejności ocenia właśnie ten dokument. Dopiero w dalszej kolejności w przypadku wystąpienia wątpliwości lub nieścisłości uzupełnia on zebrany materiał dowodowy. Uzupełnić materiał dowodowy mogą też strony postępowania, co zresztą wielokrotnie czyniły. Należy jednak zauważyć, że przepisy prawa wprost wskazują, iż organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach może ale nie musi wziąć pod uwagę uwagi i wnioski stron postępowania. Kwestie oceny materiału dowodowego zostały omówione w odpowiedzi na zarzut nr 5 w niniejszej decyzji. Natomiast do zarzutów dotyczących konkretnych braków w przedłożonym raporcie oś odniesiono się w dalszej części decyzji (odpowiedź na zarzuty od 15 do 26). Trzeba także podkreślić, że ze względu na szczególną moc dowodową raportu, zarzuty względem niego winny być przedstawiane na co najmniej równym co raport stopniu szczegółowości, kompleksowości i fachowości. Nie wystarczy sama negacja jego zapisów albo negacja braków bądź niezgodnych z faktami jego zapisów o ile pozostają one bez wpływu na wynik sprawy. Należy także mieć na uwadze, że zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku z dnia 20 kwietnia 2021 r., sygn. akt II SA/Bk 213/21 „Zasada prawdy obiektywnej i obowiązek wyczerpującego zebrania przez organ materiału dowodowego, nie oznaczają nieograniczonego obowiązku poszukiwania przez organ materiałów dowodowych mających potwierdzić okoliczności korzystne dla strony skarżącej, czy też wydania rozstrzygnięcia zgodnego z jej żądaniem, jeżeli zgromadzony i wystarczający do wydania rozstrzygnięcia materiał dowodowy, przemawia za przyjęciem okoliczności przeciwnych”. W związku z powyższym należy stwierdzić, iż organy prawidłowo, tj. w stopniu wystarczającym do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, zebrały materiał dowodowy w sprawie więc zarzut nr 3 o naruszeniu art. 77 § 1 Kpa jest bezzasadny.

Ad. 4. Celem Europejskiej Konwencji Krajobrazowej jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu oraz organizowanie współpracy europejskiej w tym zakresie, opartej na wymianie doświadczeń, specjalistów i tworzeniu dobrej praktyki krajobrazowej. W celu realizacji zapisów Konwencji, strony podejmują działania zmierzające m.in. do: ustanowienie procedur udziału społeczeństwa w procesach planowania i zarządzania krajobrazem oraz uwzględniania kwestii krajobrazowych we wszelkich działaniach związanych z zarządzaniem przestrzenią. Przepisy tej konwencji zostały w sposób prawidłowy wprowadzone do prawa polskiego (m.in. poprzez przepisy ustawy oś) i dlatego nie mogą być bezpośrednio stosowane. Istotne jest to, że normy i zalecenia w niej sformułowane są bardzo ogólne i wymagają konkretyzacji w systemach prawnych państw, które ją podpisały. I tak zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. ca ustawy oś w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko określa się, analizuje oraz ocenia krajobraz, w tym krajobraz kulturowy. Należy jednak mieć na uwadze, że przepis ten nie znajduje zastosowania w przedmiotowej sprawie z uwagi na datę wszczęcia postępowania. Zgodnie zaś z art. 66 ust. 1 pkt 3a i 6a lit. b ustawy oś raport oś powinien zawierać opis krajobrazu, w którym dane przedsięwzięcie ma być zlokalizowane, a także porównanie oddziaływania analizowanych wariantów na krajobraz. Przedłożony w sprawie raport oś spełnia powyższe wymagania. Na str.

162 – 231 raportu ooś wnioskodawca opisuje i analizuje krajobraz terenu, na którym realizowane będzie planowane przedsięwzięcie. W analizach ujęte są wszystkie warianty przewidziane do realizacji. Ponadto ww. analizy zawierają wizualizacje uwzględniające realizację przedmiotowej sieci elektroenergetycznej, a także wskazują obszary narażone na wizualne oddziaływanie planowanej inwestycji. W związku z powyższym tutejszy organ stwierdza, iż raport ooś pozwala w pełni ocenić wpływ planowanego przedsięwzięcia na krajobraz. Na str. 223-230 raportu ooś stwierdzono, iż wariant przewidziany do realizacji oddziałuje na mniejszą ilość miejscowości w porównaniu z przedstawionymi wariantami alternatywnymi. Dodatkowo należy wspomnieć, iż planowane przedsięwzięcie jako inwestycja celu publicznego jest zwolnione z zakazów obowiązujących w obszarach chronionego krajobrazu, o czym mowa w art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody. Oznacza to, iż ustawodawca przewiduje możliwość realizacji przedsięwzięć takich jak przedmiotowa linia nawet na terenach o cennych walorach krajobrazowych. Konkludując należy stwierdzić, że RDOŚ w Warszawie nie mógł naruszyć wprost zapisów Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, gdyż jej ustalenia zostały transponowane do przepisów krajowych. Na koniec należy stwierdzić, iż zarzut dotyczący nieuwzględnienia w raporcie ooś dominanty jaką może być planowana linia elektroenergetyczna jest bezpodstawny. Może o tym świadczyć chociażby poniższy cytat z raportu ooś „W terenach otwartych pozbawionych naturalnych czy sztucznych przesłon, gdzie planowana inwestycja będzie jedyną inwestycją liniową i nie ma istniejących linii napowietrznych w pobliżu, przewiduje się, że planowane przedsięwzięcie może mieć charakter dominanty lub subdominant krajobrazowych w zależności od charakteru krajobrazu”. Wynika, z niego, iż autorzy raportu wzięli pod uwagę słupy jako możliwą dominantę w krajobrazie i przeanalizowali jej możliwy wpływ na krajobraz. Podkreślić trzeba, że przedsięwzięcie bezsprzecznie oddziałuje na krajobraz i organ tego nie neguje, jednak wpływ ten nie jest znaczący. W związku z powyższym należało odmówić zasadności zarzutowi nr 4.

Ad. 5. Zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 30 września 2021 r., sygn. akt II SA/Gl 668/21 „W myśl art. 80 Kpa, organ administracji publicznej ocenia na podstawie całokształtu materiału dowodowego czy dana okoliczność została udowodniona. Przepis ten ustanawia zasadę swobodnej oceny dowodów. Jej istota sprowadza się do zapewnienia organowi prowadzącemu postępowanie możliwości badania sprawy (stanu faktycznego) i do swobodnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego. Zasada ta nie oznacza jednak, że organ jest uprawniony do oceny dowodów według dowolnych kryteriów; swoją ocenę w tej mierze obowiązany jest oprzeć na przekonujących podstawach i dać temu wyraz w uzasadnieniu decyzji”. Tutejszy organ po zapoznaniu się z treścią zaskarżonej decyzji oraz zgromadzoną w sprawie dokumentacją stwierdza, że materiał dowodowy został oceniony w sposób prawidłowy. Ponieważ jak wspomniano wyżej organy państwowe są zobowiązane do działania zgodnie z przepisami oraz w granicach prawa RDOŚ w Warszawie oparł swoją ocenę w dużej mierze o wykonany przez specjalistów raport ooś spełniający wszystkie wymagania, które nakłada na ten dokument ustawa ooś. Jego ponowna weryfikacja dokonana przez GDOŚ także potwierdza, że raport może być podstawą przeprowadzenia oceny i określenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia. Przepisy ustawy precyzyjnie wskazują również w jakich przypadkach

organ może odmówić zgody na realizację przedsięwzięcia. Przesłanki te (co wskazano w niniejszej decyzji) nie zaszyły w przedmiotowej sprawie. Ponadto zarówno RDOŚ w Warszawie jak i GDOŚ nie znaleźli w uwagach i wnioskach złożonych przez społeczeństwo czy też strony postępowania argumentów mogących podważyć prawidłowość dokonanej oceny oddziaływania na środowisko. Podstawą oceny dowodów w przedmiotowym postępowaniu były w dużej mierze przepisy prawa wskazujące normy oraz określające standardy środowiska w kwestiach takich jak emisja hałasu oraz emisja pól elektromagnetycznych. Obliczenia, które przeprowadzono dla reprezentatywnych przęseł planowanej do wybudowania dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej 400 kV przy maksymalnym dopuszczalnym napięciu fazowym projektowanej linii (420 kV), wskazują, że natężenie pola elektrycznego pod linią (w dowolnym miejscu, niezależnie od typu zastosowanych słupów) nie przekroczy w żadnym miejscu wartości 9,36 kV/m, a wartość ta może wystąpić wyłącznie w przęsłach zbudowanych z wykorzystaniem słupów leśnych typu PL przy maksymalnym zwisie przewodów linii i w najbardziej niekorzystnych warunkach jej pracy. Do analizy obliczeniowej pola magnetycznego przyjęto identyczne, jak w obliczeniach pola elektrycznego, charakterystyczne (reprezentatywne) przęsła linii, a także jej przekroje wyznaczone w miejscach, w których odległość od ziemi najniżej zawieszonych przewodów fazowych jest najmniejsza. Wyznaczając rozkłady natężenia pola magnetycznego w wyspecyfikowanych przekrojach przyjęto, że maksymalny (dopuszczalny) prąd obciążenia linii wynosi 3200 A/fazę. Obliczenia wykonane dla takich założeń wskazują, że natężenie pola magnetycznego pod projektowaną linią nie przekroczy w żadnym miejscu (na wysokości 2,0 m npt.) wartości 48,9 A/m. Uzyskane rezultaty analizy obliczeniowej wskazują, że w żadnym miejscu pod planowaną do wybudowania linią, natężenie pola magnetycznego nie przekroczy ustalonej w przepisach wartości dopuszczalnej dla miejsc dostępnych dla ludzi ($H = 60 \text{ A/m}$). Wyniki obliczeń przedstawione w załączniku nr 4 do raportu oos wskazują, że w najbardziej niekorzystnych warunkach pracy linii (maksymalny zwis przewodów oraz maksymalne napięcie robocze linii i dopuszczalny prąd obciążenia), w żadnym ze zbliżeń na trasie linii w wariantcie III wartości natężenia pola elektrycznego i magnetycznego przy budynkach nie przekraczają wartości dopuszczalnych określonych w obowiązujących przepisach, tj. 1 kV/m i 60 A/m. Maksymalne wartości poszczególnych składowych wystąpią w zbliżeniu przy przęsle 27/LT-28/LT i będą wynosić odpowiednio 0,26 kV/m i 3,93 A/m. Wyniki obliczeń zaprezentowane w raporcie oos wskazują jednoznacznie, że w sąsiedztwie projektowanej linii 400 kV (z wyjątkiem słupów nadleśnych) niezależnie od wariantu przebiegu trasy linii, prognozowany poziomy hałas może przekraczać wartość 45 dB tylko do odległości 23 m od osi linii i to wyłącznie w czasie złej pogody i przy najbardziej niekorzystnych ze środowiskowego punktu widzenia warunkach pracy linii (warunki powodujące, że odległość od ziemi przewodów fazowych wynosi 10 m). Dla przęseł wykonanych ze słupów nadleśnych których $h = h_{\min} = 26,2 \text{ m}$ prognozowany poziomy hałas LA_{eq} może przekraczać wartość 45 dB do odległości 34 m od osi linii i to wyłącznie w czasie złej pogody. Obliczenia przeprowadzono dla najgorszych warunków pracy linii przede wszystkim dla najmniejszych przewidywanych odległości od ziemi najniżej zawieszonych przewodów fazowych, tj. $h = h_{\min} = 10 \text{ m}$ (dla przęseł zbudowanych ze słupów nadleśnych $h = h_{\min} = 26,2 \text{ m}$).

Przeprowadzone obliczenia pozwoliły ocenić, że nawet przy tak niewielkiej odległości przewodów fazowych od ziemi, przy której należy w warunkach złej pogody spodziewać się maksymalnych wartości poziomu hałasu w otoczeniu linii, nie wystąpią nawet w pobliżu środka przęsła (gdzie odległość przewodów od ziemi jest najmniejsza na długości całego przęsła) - przekroczenia najczęściej ustalanego dopuszczalnego poziom dźwięku równego 45 dB (dla pory nocy). Ustalono też, że w okolicach środka przęsła poziom 45 dB może być przekroczony tylko do odległości około 23 m od osi linii, a w przypadku słupów nadleśnych – do odległości 34 m od osi linii. Oznacza to, że przekroczenie poziomu dopuszczalnego (45 dB) może mieć miejsce wyłącznie w obrębie „pasa technologicznego” linii. Jest przy tym oczywiste, że w miejscach (przekrojach) oddalonych od środka przęsła, w których odległość przewodów od ziemi będzie większa niż 10 m (a dla słupów nadleśnych większa niż 26,2 m), poziomy hałasu wytwarzanego przez linię, rejestrowane w miarę oddalania się od jej osi, będą mniejsze niż wyznaczone obliczeniowo w ramach niniejszego opracowania. Uzyskane wyniki obliczeń pozwalają na stwierdzenie, że w nawet najbardziej niekorzystnych warunkach środowiskowych (zła pogoda) i przy najbardziej niekorzystnych warunkach pracy linii (najmniejsza odległość od ziemi przewodów fazowych) przekroczenie poziomu hałasu może wystąpić wyłącznie do odległości 35 m od osi linii, a zatem wyłącznie wewnątrz „pasa technologicznego” linii o szerokości 70 m (2×35 m), gdzie na mocy stosownych umów lub decyzji administracyjnych realizacja zabudowy mieszkaniowej będzie niedopuszczalna. W wariantcie wnioskowanym (wariant III) linia nie zbliża się do żadnego budynku na terenie zabudowy zagrodowej na odległość mniejszą niż 66,5 m. Dla takich terenów dopuszczalny poziom hałasu w porze nocnej nie powinien przekroczyć 45 dB. Z przeprowadzonych obliczeń, wynika jednoznacznie, że poza obszarem „pasa technologicznego” poziom hałasu w żadnym przęśle nie zostanie przekroczony, a zatem nie będzie też przekroczony przy budynku znajdującym się najbliższej planowanej linii. Obliczenia przeprowadzone dla tego przypadku wskazują, że poziom hałasu przy wspomnianym budynku nie przekroczy wartości 39,1 dB i to wyłącznie w czasie złej pogody. Jeżeli więc z dokonanych analiz wynikało, iż przedmiotowe przedsięwzięcie spełnia przepisy prawa organ nie mógł dowolnie nałożyć na wnioskodawcę większych obowiązków w zakresie ustanowienia szerszego pasa technologicznego. Zarzuty Stowarzyszenia Ojczyzna zawarte czy to w odwołaniu czy też pismach wnoszonych w toku postępowania odnoszące się do PEM dotyczą bardziej ustawodawczej zmiany standardów jakości środowiska niż konkretnych okoliczności przedmiotowej sprawy. Stowarzyszenie dołącza m.in. wykres „biegłego” w zakresie bezpiecznej odległości od linii ale datowany na dzień przed wszczęciem postępowania i odnoszący do linii elektroenergetycznej innej relacji. Do zarzutów dotyczących konkretnych braków w przedłożonym raporcie oś odniesiono się w dalszej części decyzji (odpowiedź na zarzuty od 15 do 26). Dlatego też należało zarzut o naruszeniu art. 80 Kpa uznać za bezzasadny.

Ad. 6. Zgodnie z art. 84 § 1 Kpa, gdy w sprawie wymagane są wiadomości specjalne, organ administracji publicznej może zwrócić się do biegłego lub biegłych o wydanie opinii. Nie jest to więc obligatoryjne działanie organu. Organ prowadzący postępowanie występuje o opinie biegłego najczęściej w przypadku trudności w ustaleniu określonej kwestii faktycznej. W przedmiotowej sprawie taka sytuacja nie ma miejsca. Przepisy i normy dotyczące realizacji linii

elektroenergetycznych wyraźnie określają warunki ich realizacji. Ponadto należy zauważyć, że ocena oddziaływania na środowisko została dokonana m.in. w oparciu o raport oś przygotowany przez specjalistów z poszczególnych dziedzin. Jednym z autorów raportu, w zakresie pola elektromagnetycznego (a więc kwestii, w której skarżący żądali powołania biegłego) jest dr inż. Marek Szuba. Z informacji udostępnionych na stronie <http://nauka-polska.opi.org.pl> prowadzonej przez Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy wynika, iż Marek Szuba był pracownikiem Katedry Elektroenergetyki Politechniki Wrocławskiej. Ponadto z analizy opublikowanych przez Marka Szubę artykułów wynika, iż przez wiele lat zajmował się on tematyką oddziaływania linii elektroenergetycznych na człowieka o czym może świadczyć m.in. artykuł z 2007 r. pt. Zabudowa mieszkaniowa w sąsiedztwie linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia. W związku z powyższym można wnioskować, iż jeden z twórców raportu oś jest specjalistą w dziedzinie, w której skarżący wnoszą o powołanie biegłego. Należy również zauważyć, iż Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 9 marca 2007 r. sygn. akt IV SA/Wa 2380/06 stwierdził, iż „W stosunku do osób opracowujących raport oddziaływania na środowisko należy stosować przez analogię przepisy k.p.a. dotyczące biegłych”. W związku z powyższym po analizie przepisów prawa w zakresie linii elektroenergetycznych, analiz wykonanych w raporcie oś, tutejszy organ stwierdza, iż powołanie w przedmiotowej sprawie biegłego nie było konieczne oraz uznaje dokonane w raporcie oś analizy dotyczące linii elektroenergetycznych za prawidłowe. Tym samym odrzucono zarzut nr 6.

Ad. 7. Jak wspomniano wyżej planowane przedsięwzięcie realizowane będzie na podstawie przepisów specustawy. Zgodnie z art. 25 ust. 1 specustawy decyzje administracyjne, o których w niej mowa, podlegają natychmiastowemu wykonaniu. Wśród decyzji o których mowa w ww. artykule znajduje się również decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. Ponieważ jak wskazano wyżej decyzja ta z mocy prawa podlega natychmiastowemu wykonaniu w celu braku powielania wymagań wynikających z przepisów odrębnych tutejszy organ uchylił pkt 4 sentencji zaskarżonej decyzji i umorzył postępowanie organu w tym zakresie. Należy również zauważyć, że natychmiastowa wykonalność decyzji nie jest tożsama z rygorem natychmiastowej wykonalności nadanym w oparciu o art. 108 § 1 Kpa. Tutejszy organ nie może więc odnosić się do elementu który nie występuje w zaskarżonej decyzji. Abstrahując od powyższego tutejszy organ postanowieniem z dnia 10 marca 2022 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZIL.420.81.2018.EU/AB.AW.36, odmówił wstrzymania natychmiastowego wykonania zaskarżonej decyzji. Biorąc pod uwagę powyższe należało odrzucić zarzut nr 7.

Ad. 8. Zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 11 sierpnia 2021 r., sygn. akt I SA/Kr 773/21 „Z istoty samego uzasadnienia wynika, że powinno ono wskazywać przesłanki, którymi kierował się organ wydając dane orzeczenie, a więc powinno w sposób wyczerpujący wyjaśniać podstawę rozstrzygnięcia i okoliczności, które za takim, a nie innym rozstrzygnięciem przemawiają. Celem uzasadnienia jest przedstawienie procesów myślowych, które doprowadziły organ do wydania danego aktu, wskazanie motywów będących podstawą podjętego przez niego rozstrzygnięcia i wreszcie wskazanie argumentów tłumaczących, dlaczego takie, a nie inne stanowisko było prawidłowe w określonym stanie faktycznym”. W ocenie tutejszego organu

uzasadnienie zaskarżonej decyzji spełnia ww. założenia. RDOŚ w Warszawie w swoim uzasadnieniu wskazał podstawę prawną postępowania, opisał przeprowadzone czynności, a także omówił w jakim celu nałożył konkretne warunki realizacji przedsięwzięcia. Ponadto w charakterystyce przedsięwzięcia dokładnie opisał zakres planowanego przedsięwzięcia. W ocenie tutejszego organu uzasadnienie zaskarżonej decyzji w wystarczający sposób prezentuje stan faktyczny sprawy, pozwala na poznanie przesłanek którymi kierował się organ, oraz przedstawia procesy myślowe, które doprowadziły do wydania decyzji. Abstrahując od powyższego należy zauważyć, iż zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 17 listopada 2021 r., sygn. akt III OSK 4875/21, „Aby naruszenie przepisów postępowania, w tym art. 107 § 3 Kpa mogło stanowić podstawę uchylenia decyzji, koniecznym jest wykazanie, że uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy”. W ocenie tutejszego organu raport oos wraz z uzupełnieniami i załącznikami pozwala na pełną ocenę planowanego przedsięwzięcia. Ponadto jak wyjaśniono na str. 14-15 niniejszej decyzji nie została spełniona żadna z przesłanek warunkujących odmowę zgody na realizację przedsięwzięcia. Wobec powyższego należy stwierdzić, że nawet ewentualne błędy (zbyt krótkie i lakoniczne odniesienie się do wybranych uwag i wniosków społeczeństwa), nie miały wpływu na ostateczne rozstrzygnięcie. Mieć na uwadze trzeba także, że uzasadnienie aktu jest w pełni reformowalne w postępowaniu odwoławczym. Wobec powyższego zarzut nr 8 należało uznać za nieuzasadniony.

Ad. 9 i 11. Zgodnie z art. 37 ustawy oos organ rozpatruje uwagi i wnioski, a w uzasadnieniu decyzji podaje informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa. RDOŚ w Warszawie na str. 11 zaskarżonej decyzji opisał w jaki sposób przeprowadził udział społeczeństwa w postępowaniu. Ponadto w tabeli nr 1 zaskarżonej decyzji organ wskazał w jaki sposób odniósł się do uwag i wniosków złożonych przez społeczeństwo. Należy zauważyć, iż zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 26 czerwca 2019 r., sygn. akt II OSK 2114/17 „Wymóg wzięcia pod uwagę przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wyników postępowania z udziałem społeczeństwa nie oznacza, że sam sprzeciw społeczności lokalnej w stosunku do inwestycji może być podstawą do wydania decyzji odmownej, co ma związek z charakterem tej decyzji i celami, dla których jest wydawana”. W ocenie tutejszego organu jedynie odmowa ustalenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia, usatysfakcjonowałaby lokalną społeczność. Jednak byłoby to działanie bezprawne i nieoparte przepisami prawa. RDOŚ w Warszawie konfrontując uwagi i wnioski lokalnej społeczności z raportem oos uznał, iż zebrany materiał dowodowy w sprawie spełnia wymogi ustawy oos i pozwala na pełną ocenę przedsięwzięcia. Należy również zauważyć, że zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z dnia 29 września 2016 r., sygn. akt II SA/Sz 493/16 „ustawa oos nie zawiera normy prawnej, która wskazywałaby, iż naruszenie zasad dotyczących udziału społeczeństwa w postępowaniu winno skutkować bezwzględną eliminacją z obrotu prawnego wydanych rozstrzygnięć. Oznacza to, iż ewentualne naruszenie zasad postępowania musi podlegać ocenie, pod kątem ustalenia, czy owe naruszenia mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy”. W ocenie tutejszego organu raport oos wraz z

uzupełnieniami i załącznikami pozwala na pełną ocenę planowanego przedsięwzięcia. Ponadto jak wyjaśniono na str. 14-15 niniejszej decyzji nie została spełniona żadna z przesłanek warunkujących odmowę zgody na realizację przedsięwzięcia. Wobec powyższego należy stwierdzić, że nawet ewentualne błędy (zbyt krótkie i lakoniczne odniesienie się do niektórych uwag i wniosków społeczeństwa, nie miały wpływu na ostateczne rozstrzygnięcie). Ponadto, należy zauważyć, że RDOŚ w Warszawie odniósł się do wszystkich uwag i wniosków złożonych przez społeczeństwo na etapie prowadzonego przez siebie postępowania. Abstrahując od powyższego, ze względu na zebranie dodatkowego materiału dowodowego na etapie postępowania odwoławczego oraz chęć pogłębienia zaufania społeczeństwa do działania organów państwowych GDOŚ ponownie przeprowadził udział społeczeństwa w przedmiotowym postępowaniu.

Ponadto tutejszy organ postanowił ponownie odnieść się (poniżej) do uwag i wniosków społeczeństwa złożonych na etapie postępowania prowadzonego przez organ I instancji.

1) [REDAKTOWANE] (pismo z dnia 19.03.2018 r.) i inne wskazane w decyzji RDOŚ w 25.03.2018 r.

- 1. Wniosek o niewyrażenie zgody przez organ na budowę przedmiotowej linii na terenie mojej gminy oraz na poprowadzenie jej w wariantcie III (realizacyjnym inwestora PSE S.A.) przez tereny pozostałych gmin. Niezadowolenie mieszkańców gminy na przebieg przez jej teren inwestycji nie stanowi wystarczającej podstawy do odmowy wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W toku postępowania w sprawie wydania tego rodzaju decyzji organ bada, niezależnie od chęci czy też braku chęci mieszkańców, czy inwestycja w kształcie wskazanym we wniosku o wydanie decyzji może być w danej lokalizacji zrealizowana pod kątem środowiskowym. W przedmiotowej sprawie ocena oddziaływania na środowisko wykazała, że wariant inwestycyjny może zostać zrealizowany i dlatego też organ dopuścił go do realizacji w swojej decyzji.*
- 2. Pismo zawiera szereg uwag związanych m.in. z lokalizacją inwestycji, udziałem mieszkańców w jej wyborze, brakiem inwestycji w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego i Planach Rozwoju Sieci Przesyłowych do 2025 r., wpływie przedsięwzięcia w wariantcie III na środowisko naturalne, w tym na ludzi, mikroklimat, formy ochrony przyrody, lasy, ujęcia wody pitnej i wody podziemne. Przebieg postępowania przed organami obydwu instancji dowodzi, że zarówno strony postępowania jak i społeczeństwo miały możliwość skorzystania ze swoich uprawnień procesowych i z nich wielokrotnie korzystały. W postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie bada się czy dana inwestycja została ujęta w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego i Planach Rozwoju Sieci Przesyłowych do 2025 r. Ponadto w przedmiotowym postępowaniu, także badanie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego zostało wyłączone ze względu na brzmienie przepisów szczególnych. Oddziaływanie wariantu III opisane w raporcie o oś i jego uzupełnieniach, także dokonanych na etapie postępowania odwoławczego, pokazuje, że inwestycja nie będzie powodować znaczącego negatywnego wpływu na komponenty środowiska wskazane przez skarżących. Powyższe potwierdzają informacje zawarte m.in. na str. 22 i 23 niniejszej decyzji oraz w odpowiedzi na zarzut nr 32. Z kolei szczegółowa analiza wielokryterialna wskazująca wariant III jako najkorzystniejszy do realizacji znajduje się w tabeli*

15.1 raportu ooś, natomiast analiza oddziaływania poszczególnych wariantów znajduje się na str. 136-360 raportu ooś. Materiał dowodowy zgromadzony w tym zakresie przez organy obydwu instancji jest wystarczający do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sformułowania takich jej wniosków.

2) Stowarzyszenie Przyjazny Rudnik, Komitet STOP Dla Budowy Linii 2×400 kV (pismo z dnia 07.03.2018 r.)

1. *Wniosek o zmianę bądź wydłużenie terminu składania uwag i wniosków.* Wniosek nieuwzględniony. Zauważyć należy, że społeczeństwo miało możliwość dwukrotnego wniesienia uwag i wniosków (na etapie pierwszej i drugiej instancji), jednak w małym stopniu skorzystało z niego na etapie postępowania odwoławczego.

2. *Wniosek o indywidualne spotkanie z RDOŚ w Warszawie.*

Wniosek uwzględniony na etapie postępowania przed organem I instancji ale nieuwzględniony na etapie postępowania przed GDOŚ. Organy mają obowiązek równego traktowania stron postępowania (czego domagają się zresztą skarżący) i zachowania zasady pisemności w ramach prowadzonych przez siebie spraw co uniemożliwia, zdaniem GDOŚ, indywidualne wizyty czy też pertraktacje części mieszkańców z organem.

3) ██████████ z dnia 14.03.2018 r.

1. *Pismo zawierające szereg uwag do przebiegu planowanej inwestycji.*

Raport ooś jest zgodny z wymogami ustawowymi a pod kątem jego staranności, szczegółowości, kompleksowości i jasności został dopuszczony jako podstawa do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko inwestycji. W jej wyniku organy uznały, że realizacja inwestycji przy zachowaniu obowiązków wynikających z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko w żadnych z jego komponentów.

2. *Wniosek o wnikliwe rozpatrzenie i podjęcie decyzji najmniej szkodzącej środowisku przede wszystkim środowisku ludzi, a w dalszej części zwierząt i roślin.*

Wniosek uwzględniony. Zarówno organ I jak i II instancji po przeprowadzeniu szczegółowej analizy oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia wydały decyzje które w jak największym stopniu chronią środowisko. Zdaniem tutejszego organu warunki realizacji przedsięwzięcia nałożone przez RDOŚ w Warszawie (uszczegółowione przez GDOŚ) pozwalają zminimalizować wpływ planowanej inwestycji na środowisko. Natomiast wariant wybrany do realizacji jest wariantem najbardziej korzystnym z przedstawionych w analizie wariantowej przeprowadzonej na potrzeby przedmiotowego postępowania.

3. *Wniosek o niewyrażenie zgody na budowę inwestycji.* Odpowiedź por. pkt 1).1. udziału społeczeństwa.

4) ██████████ z dnia 19.03.2018 r.

1. *Uwaga o braku rzetelnej i pełnej analizy krajobrazowej wraz z wizualizacjami dla miejscowości Rudnik, Woźbin, Skwarne, gmina Cegłów.*

Sposób analizy oddziaływania na krajobraz przedstawiony w raporcie ooś w tym jego uzupełnieniach dokonanych na etapie drugiej instancji jest wystarczający do orzekania. Brak jest też formalnego wymogu co do rodzaju narzędzi wykorzystywanych w zakresie krajobrazu w

raporcie ooś. Podkreślić trzeba, że rolą raportu ooś nie jest przedstawienie pełnego stanu środowiska w obszarze czy to danej miejscowości czy też gminy.

2. *Wniosek o wykonanie analizy krajobrazowej dla panoramy z okolic wsi Rudnika Woźbin, Skwarne gmina Cegłów dla wariantu realizacyjnego w technologii nadleśnej i powtórna analizę oddziaływania na krajobraz w tym regionie oraz wykonanie ponownej analizy oddziaływań skumulowanych.*

Odpowiedź por. pkt 4).1. udziału społeczeństwa. Oddziaływanie skumulowane zostało także przeanalizowane i w przypadku krajobrazu nie zostało ono stwierdzone.

3. *Uwaga o dyskryminacji mieszkańców miejscowości Rudnik, Skwarne, Woźbin gmina Cegłów. Pomimo, że za wariant realizacyjny jest uznawany wariant WIII w technologii nadleśnej w załączniku 2M nie wskazano mieszkańców tych miejscowości w zasięgu pierwszej strefy wizualnego oddziaływania. O tych miejscowościach nie wspomina również sam raport. Sołectwa gdzie planuje się technologię nadleśną, a więc najwyższe słupy pomija się w analizach.*

Odpowiedź por. pkt 4).1. udziału społeczeństwa. Analizę oddziaływania na dany komponent środowiska przeprowadza się w danym buforze od inwestycji, tj. w takiej odległości, w której w przypadku krajobrazu, to oddziaływanie może być istotne. Organ rozumie, że mieszkańcy miejscowości czy też sołectw położonych poza takim buforem mogą czuć się pokrzywdzeni czy też nierówno traktowani, ale przedmiotem postępowania środowiskowego jest obiektywna ocena oddziaływania danej inwestycji (skala wpływu i możliwości jego niwelowania) a nie sporządzenia opracowań ekofizjograficznych, przyrodniczych i krajobrazowych dla mieszkańców miejscowości i sołectw znajdujących się w pewnej odległości od trasy linii.

4. *Wniosek o analizę raportu przez organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach pod kątem jego wewnętrznej spójności i rzetelności prezentowanych danych.*

Wniosek uwzględniono. Raport ooś został przeanalizowany przez dwa niezależne organy administracji publicznej pod kątem m.in. jego kompleksowości, jasności, spójności i logiczności.

5. *Wniosek o poprawę załącznika 2L do raportu - skumulowany krajobraz Will, WIIF ze względu na brak zastosowania właściwej metodologii w opracowaniu. Niezależnie od przyjętej technologii nadleśna czy nie nadleśna, pas strefy oddziaływania wizualnego został przyjęty tej samej szerokości mimo, że różnica w wysokości słupów może być nawet dwukrotna, różna będzie również „muskulatura” słupów.*

Metodologia opracowania części krajobrazowej raportu ooś została uznana za prawidłową przez dwa organy wyspecjalizowane w ocenach oddziaływania na środowisko. Zarzut jest w tym zakresie gołosłowny, nie wskazano chociażby danych literaturowych z których wynika obowiązek prowadzenia badań zgodnie z metodyką zaproponowaną przez wnioskującego. Słupy nadleśne mimo że wyższe od słupów tradycyjnych, najczęściej stanowią słupy przelotowe o mniejszej „muskulaturze” niż stosowane na załomach linii słupy oporowo narożne. A że przebiegają przez tereny leśne ich odbiór przez otoczenie nie jest negatywny bowiem zlewa się w odbiorze obserwatora z górną granicą wierzchołków drzew.

6. *Uwaga o licznych niekonsekwencjach w przedłożonym opracowaniu, które mają decydujący wpływ na uzasadnienie wybranego wariantu.*
7. Nie każda niejasność, niespójność lub niejednoznaczność w raporcie ooś skutkują odmową mu jego szczególnej mocy dowodowej. W przedmiotowej sprawie organy obydwu instancji uznały,

że raport ooś jest zgodny z wymaganiami ustawowymi. W ocenie organów obu instancji raport ooś kompleksowo przedstawia zagadnienia określone w ustawie ooś oraz jest wewnętrznie spójny, a ewentualne nieścisłości nie stanowią przeszkody do orzekania w przedmiotowej sprawie. *Wniosek o ponowną weryfikację raportu pod kątem analiz realizacji budowy linii 400 kV na faunę i florę dla wariantu WII, Will, WIIF.*

Wniosek uwzględniony. Ponowna weryfikacja raportu ooś została dokonana przez niezależny odrębny od organu I instancji organ odwoławczy, który rozpatrzył sprawę w zakresie okoliczności faktycznych i prawnych. Ponowna weryfikacja raportu ooś doprowadziła do doprecyzowania warunków realizacji przedsięwzięcia.

8. *Wniosek o weryfikację danych zawartych w raporcie o dane o stanie środowiska naturalnego w oparciu o dostępne organowi rozpatrującemu sprawę inne źródła niż tylko przedstawione opracowanie, a w przypadku konieczności, powołania niezależnego eksperta.*

Wniosek nieuwzględniony. Raportu ooś nie sporządza organ a zespół ekspertów wyspecjalizowanych w poszczególnych komponentach środowiska. Rodzaj, zakres i aktualność danych wykorzystanych do jego opracowania jest weryfikowana przez organy w toku postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, co w przedmiotowej sprawie uczyniły RDOŚ w Warszawie i GDOŚ. Biorąc pod uwagę, że organy te są uznawane za organy fachowe, wyspecjalizowane w ocenach oddziaływania na środowisko, brak jest potrzeby powoływania „niezależnego eksperta”.

9. *Wniosek o ochronę prawa autora ww. pisma do ochrony krajobrazu jako dobra osobistego.*

Wniosek uwzględniony. Oddziaływanie na krajobraz zostało w sprawie przeanalizowane przez dwa niezależne kompetentne organy administracji publicznej, które z urzędu stoją na straży praworządności w tym ochrony środowiska, w skład której wchodzi także ochrona krajobrazu. W ich opinii zmiana w krajobrazie w związku z realizacją przedsięwzięcia nie doprowadzi do znaczącego oddziaływania na środowisko, a więc nie będzie szkodzić obywatelom.

10. *Wniosek do RDOŚ w Warszawie o niewyrażenie zgody na realizację inwestycji budowy linii 400 kV na terenie sołectwa Rudnik gmina Ceglów.*

Uwaga nieuwzględniona. Organ proceduje kształt inwestycji wskazany we wniosku o wydanie decyzji przez inwestora i nie ma możliwości samodzielnej jego zmiany, czy to technologicznie czy też lokalizacyjnie o ile nie wystąpią, jak w tej sprawie, przesłanki z art. 81 ustawy ooś.

11. *Wniosek, aby w przypadku nie uznania wcześniejszych postulatów autora pisma o nie wyrażeniu zgody na realizację budowy linii 400 kV, została wydana decyzja pozytywna dla Inwestora, w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na podstawie art. 82 ust. 1 pkt 5 ustawy ooś, nałożyć na Inwestora obowiązek przedłożenia analizy porealizacyjnej, w szczególności w zakresie wykonania kontrolnych pomiarów hałasu i pola elektroenergetycznego w terminie nie dłuższym niż 12 miesięcy od uruchomienia inwestycji.*

Por. odpowiedź do zarzutu nr 30.

12. *Wniosek o monitorowanie wpływu Inwestycji na stan wód powierzchniowych - zakłócenie stosunków wodnych oraz wód podziemnych - w szczególności wydajność ujęć podziemnych stacji SUW Piaseczno gmina Ceglów i jakość wody z tych ujęć.*

Warunki realizacji przedsięwzięcia, które organ ma możliwość ustanowić w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wynikać mogą tylko i wyłącznie z przeprowadzonej w sprawie oceny oddziaływania na środowiska, a ta nie potwierdziła potrzeby monitorowania oddziaływania inwestycji w tym zakresie. W zakresie wpływu na ujęcia wód por. odpowiedź w pkt 5).2.

13. Podtrzymanie wniosków złożonych przy piśmie z dnia 18.12.2017 r.

Odpowiedź na ww. wnioski znajduje się w decyzjach organów odpowiednich instancji przy odpowiedzi na zarzuty, uwagi stron i społeczeństwa wniesione w toku postępowania administracyjnego.

5) [REDAKTOWANE] z dnia 25.03.2018 r.

1. *Uwagi i wnioski zbieżne z uwagami [REDAKTOWANE].* Odpowiedź jak wyżej.

2. *Wniosek o uzupełnienie raportu oos o szczegółowe badania geologiczne.*

Wniosek uwzględniony. W przypadku linii elektroenergetycznych napowietrznych jedynym oddziaływaniem na powierzchnię ziemi, glebę i stosunki wodne jest oddziaływanie powstałe w trakcie wbijania fundamentów słupów w grunt. Badania geologiczne zostały wykonane na etapie sporządzenia projektu budowlanego. Jak wskazano w uzupełnieniach dokonanych na etapie II instancji (30 marca 2020 r.): „Odwodnienie było konieczne jedynie przy budowie fundamentów na terenie zalewowym rzeki Świder - od stanowiska 16/LT do 24/LT (9 stanowisk słupowych). Odwodnienie było wykonywane przy pomocy igłofiltrów przez okres budowy fundamentu, tj. przez okres około dwóch tygodni na jedno stanowisko. Stosowane odwodnienie nie miało wpływu na ujęcia wód. Prace były realizowane w porze suchej. Zgodnie z przeprowadzonymi badaniami geologicznymi, wykonanymi na potrzeby projektu budowlanego na odcinku tym zwierciadło wody nawiercono na głębokości od 0,25 - 1,60 m ppt. Na tych samych głębokościach zwierciadło wody się ustabilizowało. W przypadku stanowiska 16/LT w trakcie badań stwierdzono występowanie napiętego zwierciadła wody na głębokości 11,3 m ppt, które stabilizuje się na głębokości 5,7 m ppt. Prowadzone prace nie naruszały tej warstwy wodonośnej, wobec czego nie wykonano obliczeń dla tego przypadku. Najbliżej zlokalizowane ujęcie wód podziemnych zgodnie z danymi PIG oraz SUIKZP gminy Latowicz znajduje się około 1,3 km od najbliższego stanowiska na którym prowadzono prace odwodnieniowe (16/LT) - załącznik 3 „Lokalizacja stanowisk słupów na którym prowadzono odwodnienie. (...) Mając na względzie szerokość pasa dla którego Wykonawca inwestycji posiadał prawo do dysponowania gruntem na cele budowlane - 2×35m, wskazuje się, że zasięg leja depresji nie wykroczył poza ten obszar”.

3. *Wniosek o policzenie lejów depresji dla prac związanych z robotami ziemnymi przy budowie słupów.*

Wniosek uwzględniony. Leje depresji zostały wyznaczone i przedstawione w uzupełnieniach z dnia 20 marca 2020 r.

4. *Wniosek o analizę zagadnienia zagospodarowania wód z wykopów i nalożenia na Inwestora obowiązku urealnienia opisu prac (zmianę opisu wpływu samochodów na środowisko w trakcie realizacji zadania lub uzupełnienia niezbędnych pozwoleń wodno prawnych).*

Wniosek uwzględniony. Na etapie II instancji inwestor uszczegółowił zagadnienia związane z samym prowadzeniem prac budowlanych, w tym wbijaniem fundamentów i ich odwodnieniem (por. odpowiedź w pkt 5).2.).

5. *Wniosek o dokonanie niezbędnych uzupełnień z analizą dostępności miejsc posadowienia słupów przez samochody ponadnormatywne wykorzystywane podczas prac i transportu.*

Uwaga niezrozumiała. Na etapie postępowania II instancyjnego (w szczególności w piśmie z dnia 6 marca 2019 r.) inwestor uszczegółowił zagadnienia związane z samym prowadzeniem prac budowlanych, w tym przebieg dróg dojazdowych, baz maszynowych, placów budowy i zapleczy.

6. *Wniosek o ponowną analizę użytych sprzętów na etapie budowy i powtórna analizę natężenia hałasu.*

Wniosek uwzględniony. Na etapie postępowania II instancyjnego (w szczególności w piśmie z dnia 6 marca 2019 r.) inwestor uszczegółowił zagadnienia związane z samym prowadzeniem prac budowlanych, w tym rodzaj wykorzystywanych sprzętów budowlanych.

7. *Wniosek aby dla wszystkich wymienionych w piśmie uwag wystąpić do organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej i uzyskać opinię.*

Wniosek nieuwzględniony. Organ inspekcji sanitarnej analizuje dokumenty przedłożone wraz z wnioskiem o wydanie decyzji a nie uwagi społeczeństwa.

8. *Wniosek o zasięgnięcie opinii, o której mowa w art. 70 ust. 1 pkt. 4 ustawy o oś, w związku z licznymi wątpliwościami w zakresie możliwych naruszeń stanu wód powierzchniowych i podziemnych.*

Por. odpowiedź na zarzut nr 18.

6)

1. *Wniosek o nie zezwolenie na budowę linii 400 kV na terenie naszej gminy oraz na poprowadzenie jej w wariantcie III przez tereny pozostałych gmin z uwagi na negatywny wpływ na lokalne środowisko naturalne, zniszczenie mikroklimatu sanatoryjno - leczniczego, negatywnego oddziaływania na kompleks leśny znajdujący się w Mińskim Obszarze Chronionym, zagrożenie dla ujęcia wody dla gmin Cegłów, Mrozy i Latowicz, zaburzenie szlaków migracyjnych ptaków wędrownych oraz niszczenie tzw. Zagłębia bocianiego, negatywny wpływ na liczne stanowiska archeologiczne, zablokowanie rozwoju miejscowości z ekologicznymi gospodarstwami.*

Por. Odpowiedź pkt 1).1., 5).2., a także odpowiedź na zarzuty nr 21, 22, 31.

7) **Pismo [REDAKTOWANE] - w imieniu mieszkańców wsi Rękowice (pismo z dnia 15.03.2018 r.)**

1. *Prośba o powiadomienie bezpośrednio o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji środowisko dotyczącej linii elektroenergetycznej 2x400kw Kozienice- Mitosna.*

Wniosek nieuwzględniony, bez związku z przedmiotową sprawą.

2. *Uwaga, że budowa linii 400kV blisko siedlisk zagrożonych ptaków mogłaby przyczynić się do ich wyginięcia. Powstanie wysokich słupów energetycznych zakłóci szlaki wędrowek ptaków i ssaków.*

Organy obydwu instancji przeanalizowały ewentualne zakłócenia szlaków migracji ptaków i nietoperzy i w tym zakresie orzekły adekwatne środki minimalizujące, których szczegółowe uzasadnienie zostało przedstawione przy uzasadnieniu warunków realizacji przedsięwzięcia w niniejszej decyzji.

3. Uwaga, że powstanie stupa elektroenergetycznego na tzw. Kępie Gruszczyńskiej zaburzyłoby naturalne środowisko wielu zwierząt a tym samym przyczyniłoby się do spadku atrakcyjności zamieszkania przez podobne gatunki zwierząt w tym miejscu w bliskiej przyszłości.

Wniosek nieuwzględniony, bez związku z przedmiotową sprawą. Zgodnie z ogólnodostępnymi mapami tzw. Kępa Gruszczyńska znajduje się w znacznej odległości od terenu planowanego przedsięwzięcia.

8) [REDAKTOWANE] (pismo z dnia 23.03.2018 r.) i innych wskazanych w decyzji RDOŚ w 25.03.2018 r.

1. Wniosek o NIE wyrażenie zgody na przez RDOŚ w Warszawie na budowę przedsięwzięcia na terenie mojej gminy.

Por. Odpowiedź pkt 1)1.

2. Pismo zawiera szereg uwag w kwestii zagrożeń przedsięwzięcia na środowisko:

- Zniszczenie szczególnie miejsc krajobrazowo przyrodniczych, jakim jest najwyższe wzniesienie krainy geograficznej Wysoczyzny Katuszyńskiej,
- Linia podzieliłaby gminę Katuszyn na cztery części wraz z wcześniejszą linią wysokiego napięcia. Nieuzasadniony żądnymi czynnikami podział niszczy Górę Ryczałkową,
- Linia przechodziłaby przez tereny ekologicznych gospodarstw rolnych i chętnie zasiedlanych przez mieszkańców Warszawy i innych miast. Dokonałaby degradacji malowniczych terenów z domami i domami letniskowymi (wsie Kazimierzów, Chrościce).

Organy związane są przebiegiem inwestycji wskazanym przez inwestora i nie mogą go samodzielnie modyfikować o ile nie zachodzą przesłanki wskazane w art. 81 ustawy ooś. Jak wynika z dokumentacji z w pasie technologicznym linii nie znajduje się żaden budynek mieszkalny a co za tym nie dojdzie do bezpośredniego wyburzenia budynków w związku z realizacją przedsięwzięcia. Kwestia wyceny nieruchomości i ewentualny spadek ich wartości rynkowej ale także w powiązaniu z atrakcyjnością turystyczną i jej utratą tymczasową lub stałą nie wchodzi w zakres decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

- Inwestycja planowana jest w Mińskim Obszarze Chronionego Krajobrazu, w którym to, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt. 2 Rozporządzenia nr 39 Wojewody Mazowieckiego z dn. 5 maja 2005 r. w sprawie Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, zakazuje się przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Por. odpowiedź na zarzut nr 24 i 25.

- Inwestycja niszczy unikatowe w skali kraju miejsce z mikroklimatem sanatoryjno – uzdrowiskowym.

Por. odpowiedź na zarzut nr 22.

- Inwestycja niszczy kompleks leśny na granicy gmin Ceglów, Mrozy, Katuszyn stanowiący integralną, nierozzerwalną całość z otaczającymi go rezerwatami przyrody: Jedliną i Rudką Sanatoryjną,
- Inwestycja niszczy naturalny korytarz ekologiczny i szlaki migracyjne zwierząt, w tym wielu gatunków chronionych (jeleni, saren, łosi, dzików, wilków, żbików i borsuków).

Por. odpowiedź pkt. 7)2. Dodać należy, że linie elektroenergetyczne nie są zaliczane do inwestycji mogących w znaczący sposób spowodować niedrożność korytarzy migracyjnych innych ssaków niż nietoperzy.

- Inwestycja zaburzy naturalne szlaki migracji ptaków wędrownych (żurawi, czapli, bocianów, dzikich kaczek) oraz siedliska ptaków drapieżnych (orta bielika, puszczyka, jastrzębia).

Por. odpowiedź pkt 7)2.

- Inwestycja zniszczy jeden z najliczniejszych terenów siedliskowych bociana tzw. Zagłębie Bocianie.

Por. odpowiedź na zarzut nr 31.

3. Uwaga o braku informacji w jakiej odległości od planowanej linii pole elektryczne będzie wynosiło wartość do 1 kV.

Por. odpowiedź na zarzut nr 5.

4. Uwaga, że pracownicy znajdujący się w granicy pasa technologicznego, będą narażeni na niekorzystny wpływ oddziaływania pola elektrycznego.

Por. odpowiedź na zarzut nr 5.

5. Uwaga o braku informacji do jakiej odległości od zewnętrznych przewodów linii mogą wystąpić zakłócenia w odbiorze stacji radiowo - telewizyjnych.

Poza zakresem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

9) ██████████ z dnia 21.03.20218 r.

1. Wniosek o NIE wyrażenie zgody na przez RDOŚ w Warszawie na budowę linii elektroenergetycznej 400 kV na terenie mojej gminy oraz na poprowadzenie jej w Wariancie III (realizacyjnym inwestora PSE S.A.) przez tereny pozostałych gmin.

Por. odpowiedź pkt 1)1.

2. Uwaga o wpływie pola elektromagnetycznego na środowisko, w tym na zdrowie i życie ludzi.

Oddziaływanie na PEM zostało szczegółowo przeanalizowane, por. odpowiedź na zarzut nr 5.

10) ██████████ z dnia 20.03.20218 r.

1. Wniosek o rozpatrzenie mojej opinii w związku z wydaniem decyzji dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Wniosek uwzględniony, organy obydwu instancji rozpatrzyły wniesione uwagi i wnioski pochodzące od stron postępowania ale także i podmiotów zainteresowanych. Podkreślić jednak trzeba, że rozpatrzenie nie jest równoznaczne z uwzględnieniem.

2. Sprzeciw wobec budowy ww. linii, której część ma przebiegać przez teren gminy Cegłów.

Por. odpowiedź pkt 1)1.

3. Uwaga, że inwestycja nie była planowana na naszym terenie, nie była ujęta w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego.

Inwestycja nie musiała być planowana by móc zostać zrealizowana. Szerzej o miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego por. odpowiedź na zarzut nr 28.

4. Uwaga, że jako mieszkańcy zostaliśmy postawieni przed faktem dokonanym, bez możliwości wyrażenia opinii na temat dewastacji naszej "Zielonej Gminy".

Por. odpowiedź pkt 1)1. Podkreślić należy, że opinia wnioskującej została rozpatrzona zarówno przez RDOŚ w Warszawie i GDOŚ, jednak nie została uwzględniona.

5. Uwaga, że inwestycja zniszczy nasze wspólne dobro trzech gmin jakim są znane i pielęgnowane walory przyrodnicze. Zarówno w fazie budowy jak i eksploatacji zaszkodzi jednemu, wspólnemu dla trzech gmin ujęciu wody.

W zakresie niezgody na inwestycję por. odpowiedź pkt 1)1. W zakresie ujęć wody por. odpowiedź pkt 5)2.

6. *Uwaga, że PSE postawiło mieszkańców „pod ścianą” nie przyjmując i rejestrując żadnych argumentów, opinii, wniosków zastrzeżeń, uwag i sugestii mieszkańców.*

Przedmiotem postępowania jest wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowań a nie weryfikacja stopnia współpracy inwestora z lokalną społecznością.

11) Stowarzyszenie Przyjazny Rudnik, Komitet STOP Dla Budowy Linii 2×400 kV (pismo zatytułowane „petycja” z dnia 06.03.2018 r.)

1. *Pismo zatytułowane „petycja”, w którym oczekuje się od Regionalnego Dyrektora niepodjęcia decyzji zezwalającej na budowę linii NN 2 × 400 kV na terenach gmin Cegłów, Mrozy, Latowicz, Katuszyn jako inwestycji silnie oddziaływującej na środowisko i ludzi w nim żyjących.*

Wniosek nieuwzględniony. Dlatego, że inwestycja jest „silnie oddziałująca na środowisko i ludzi w nim żyjących” została zaliczana do przedsięwzięć, których realizacja wymaga nie tylko wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach ale i obligatoryjnie oceny oddziaływania na środowisko.

2. *Uwaga o nieuwjęciu inwestycji w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego i nie istniała w planach rozwoju sieci przesyłowych PSE S.A. do 2025 r.*

Por. odpowiedź na zarzut nr 28. Przedmiotem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie jest weryfikacja planów inwestycyjnych inwestora.

3. *Wniosek o ochronę naszego ujęcia wody, jedyne dla trzech gmin (Cegłów, Mrozy, Latowicz).*

Por. odpowiedź na zarzut nr 26 i odpowiedź do pkt 5)2.

12)

1. *Sprzeciw wobec realizacji inwestycji w lesie przyległym do mojego domu w odległości ok 360 m od zabudowań.*
Por. odpowiedź pkt 1)1.

2. *Raport zdawkowo wymienia miejscowość, w której mieszka p. [REDAKTOWANE], na str. 56 raportu w pkt. 8.1 - miejscowości w odległości 300-400 m od planowanej inwestycji nazwane zostały „terenami leśnymi”; w pkt. 14.7.2.8 - brak w wykazie miejscowości narażonych na oddziaływanie wizualne miejscowości Rudnik, pomimo, że słupy linii 400 kV będą „górowały nad moim domem”.*

Przedmiotem raportu oos zgodnie z wolą ustawodawcy nie jest „miejscowość w której mieszka [REDAKTOWANE]”. W zakresie ochrony krajobrazu por. odpowiedź na zarzut nr 4.

3. *Uwaga do raportu, w którym w pkt. 8 zawarto informacje o podziemnej linii kablowej jako technologii mało rozpoznawalnej. W załączeniu została przekazana broszura firmy TenneT na temat technologii linii kablowych i ich zaletach.*

Poza przedmiotem decyzji środowiskowej dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Nie jest istotne czy technologia podziemna jest mało rozpoznana czy nie, bowiem inwestycja będzie realizowana w technologii napowietrznej.

4. *Strony 184 i 220 raportu wprost nazywają krajobraz po wybudowaniu linii wysokiego napięcia jako „(...)krajobraz kulturowo dysharmonijny charakteryzujący się drastyczną ingerencją człowieka - wybrany wariant III charakteryzuje się brakiem sztucznych przesłon, lokalizacja słupów wpłynie negatywnie na mieszkańców pobliskich miejscowości - decyzja o ich stawianiu jest niezrozumiała.*

W zakresie ochrony krajobrazu por. odpowiedź na zarzut nr 4.

5. *W związku z dostępnymi na rynku technologiami, które pozwolą na utrzymanie ochrony ścisłej występującej na tym terenie flory i fauny, nie zgadzam się również z możliwością odstępstw od zapisów Ustawy o ochronie przyrody i rozporządzeń w sprawie gatunkowej ochrony zwierząt.*

Poza zakresem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Zezwolenia na odstępstwa od zakazów na podstawie ustawy o ochronie przyrody wydawane są w innych odrębnych od obecnie prowadzonego postępowania administracyjnych i kończą się wydaniem odrębnego, niezależnego od decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach rozstrzygnięcia.

13)

1. *Sprzeciw wobec budowy w pobliżu miejscowości Kruki linii elektromagnetycznej 400kV.*

Por. odpowiedź pkt 1)1.

2. *Uwaga, że linia stanowi zagrożenie dla życia i zdrowia, zarówno fizycznego jak i psychicznego nas wszystkich poprzez wytwarzanie pola elektromagnetycznego.*

W zakresie ochrony PEM por. odpowiedź na zarzut nr 5.

3. *Uwaga, że linia stanowi zagrożenie dla gruntów rolnych i lasów: uszkałdza glebę, szkodzi zwierzętom, sprawi że kupowanie działki w naszej okolicy będzie mało atrakcyjne.*

Kwestia wpływu na wartość rynkową gruntów znajduje się poza zakresem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W zakresie zniszczenia gruntów rolnych i leśnych wskazać należy, że zniszczenia takie mogą wystąpić na etapie budowy poprzez posadowienie dróg dojazdowych, parków maszyn i placów budowy, jednakże po zakończeniu tego etapu wnioskodawca ma obowiązek doprowadzić teren do stanu pierwotnego. Grunt i gleba zostaną także zniszczone na etapie budowy poprzez posadowienie fundamentów, ale nie doprowadzi to do zaburzeń stosunków wodnych. Por. odpowiedź na zarzut nr 26.

14) **Marcin Uchman - Wójt Gminy Cegłów (pismo z dnia 06.04.2018 r. wraz z załączonym opracowaniem: uwagi i wnioski do prowadzonego postępowania) i inni wskazani w decyzji RDOŚ w 25.03.2018 r.**

1. *Wykaz działek na które będzie oddziaływać przedsięwzięcie uzupełnić o oddziaływania wynikające z:*
- *zasiegu leja depresji od wykopów do posadowienia słupów, szczególnie na terenach podmokłych, co skutkuje obniżeniem plonów na działkach pozostających w zasięgu obniżonego poziomu wód. Wskazanie tych działek jako dotkniętych obniżeniem plonów;*
 - *wyznaczenia dróg tymczasowych do przewożenia materiałów budowlanych i dojazdów maszyn, sprzętu budowlanego - wskazanie na których działkach dodatkowo będą obniżone plony;*
 - *wyznaczenia terenów baz budowlanych (zaplecza magazynowania materiałów, maszyn, urządzeń, itp.) oraz wskazania oddziaływań tych baz na środowisko, szczególnie w zakresie emisji hałasu, zajęcia terenu, oddziaływań na wody i ziemię;*
 - *dokąd będą odprowadzane ścieki opadowe z terenu baz budowlanych;*
 - *w jaki sposób będą tankowane maszyny budowlane, gdzie i jak magazynowane paliwa do silników maszyn i pojazdów budowlanych;*
 - *przedstawić oddziaływania w zakresie hałasu od maszyn jeśli bazy mają być sytuowane w sąsiedztwie terenu zabudowanego jak wskazano w raporcie o.oś.*

Dokumentacja w tym zakresie została uwzględniona na etapie II instancji m.in. pismem z dnia 30 marca 2020 r. Nie ma jednak potrzeby rozpisywania ww. kwestii w odniesieniu do poszczególnych działek.

2. *Oddziaływanie inwestycji na środowisko gruntowo-wodne poprzez wskazanie konkretnego sposobu zabezpieczenia składowanych/używanych na terenie budowy materiałów i odpadów podatnych na wymywanie, tak aby chronione było środowisko przed zanieczyszczeniem; wskazanie lokalizacji i organizacji miejsca tankowania maszyn budowlanych (w tym przechowywanie paliwa) z określeniem środków ochrony środowiska gruntowo-wodnego przed ewentualnym zanieczyszczeniem, weryfikację zidentyfikowanych w raporcie o oś jednolitych części wód powierzchniowych (aktualny stan) i podziemnych (kod) z uwzględnieniem obowiązującego Planu zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, zaktualizowanego rozp. Rady Ministrów z dn. 18.10.2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.*

Istotą decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest ocena wpływu przedsięwzięcia na środowisko na jak najwcześniejszym etapie. Z tego też powodu zarówno raport o oś jak i wydana m.in. na jego podstawie decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie zawierają szczegółowych i konkretnych rozwiązań organizacyjnych czy też technologicznych. W przypadku ww. zagadnień wystarczającym jest fakt wskazania warunków jakie muszą spełniać miejsca magazynowania materiałów czy też tankowania pojazdów. I tak w zaskarżonej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach warunki dotyczące organizacji zaplecza budowy oraz magazynowania tam materiałów określone zostały w warunku 1.2.5, 1.2.6 i 1.2.1. Ponadto w niniejszej decyzji doprecyzowano lokalizację zapleczy budowy oraz miejsc tankowania pojazdów (zreformowane warunki 1.2.3 oraz 1.2.10). Warunki dotyczące lokalizacji oraz sposobu zabezpieczenia miejsc magazynowania odpadów określone zostały natomiast w punkcie 1.2.20, 1.2.21 i 1.2.22. Informuję również, że charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych wraz z aktualnym stanem został określony w tabeli nr 11.3.1.8 w raporcie o oś, natomiast charakterystyka oraz aktualny stan jednolitych części wód podziemnych został określony w tabeli nr 11.3.2.3 w raporcie o oś. Tutejszy organ nie stwierdził, żeby dane zawarte w ww. tabelach były błędne lub nieaktualne.

3. *Opis planowanych do zastosowania środków ograniczających wtórną emisję pyłu w trakcie wykonywania prac budowlanych, transportu i składowania materiałów, mas ziemnych.*

Pylenie w trakcie realizacji przedsięwzięcia jest oddziaływaniem krótkotrwałym i w pełni przemijającym. I w tym zakresie, warunek określony w decyzji RDOŚ w Warszawie 1.2.6. w brzmieniu: „Na etapie realizacji inwestycji zabezpieczyć materiały pyliste przed rozwiewaniem (np. poprzez osłanianie przed działaniem wiatru miejsc magazynowania materiałów zawierających drobne frakcje pyłowe, przykrywanie plandekami skrzyń ładunkowych pojazdów transportujących materiały sypkie)”, jest w pełni wystarczający.

4. *Gospodarę odpadami poprzez wyjaśnienie w jakich „odpowiednich miejscach” czasowo magazynowane będą odpady na etapie realizacji inwestycji, skonkretyzowanie sposobu postępowania z odpadami niebezpiecznymi.* Zarówno w zaskarżonej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (warunki 1.2.20, 1.2.21, 1.2.22, 1.2.23) określono warunki jakie powinny spełniać miejsca magazynowania odpadów. W ocenie tutejszego organu przy takiej skali inwestycji nie ma możliwości określenia konkretnych

miejsc magazynowania odpadów. Jednak poprzez wskazanie warunków w jakich mają być magazynowane organ I instancji zabezpieczył środowisko przed negatywnym wpływem inwestycji. Ponadto należy wyjaśnić, iż zgodnie z przepisami prawa gospodarkę odpadami mogą prowadzić jedynie uprawnione podmioty. Inwestor zobowiązany jest wyłącznie do zabezpieczenia odpadów po ich wytworzeniu oraz przekazaniu uprawnionym podmiotom. Nie musi on posiadać wiedzy o dalszym ich zagospodarowaniu. W związku z powyższym określenie konkretnego sposobu gospodarowania odpadami wykracza poza zakres rozpatrywanej sprawy.

5. *Ocenę wpływu planowanego przedsięwzięcia na klimat i na zmiany klimatu: analizę oddziaływania planowanej inwestycji na klimat i jego zmiany, analizę możliwych do zastosowania działań wpływających na łagodzenie zmian klimatu.*

W stanie prawnym według którego raport oos miał zostać sporządzony, do wymagań formalnych w zakresie klimatu w raporcie należało opisać planowane przedsięwzięcie, a w szczególności: ocenione w oparciu o wiedzę naukową ryzyko wystąpienia poważnych awarii lub katastrof naturalnych i budowlanych, przy uwzględnieniu używanych substancji i stosowanych technologii, w tym ryzyko związane ze **zmianą klimatu**, a także określić określenie przewidywane oddziaływania analizowanych wariantów na środowisko, w tym również w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej i katastrofy naturalnej i budowlanej, **na klimat**, w tym emisje gazów cieplarnianych i oddziaływania istotne z punktu widzenia dostosowania do zmian klimatu, a także możliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko, a w przypadku drogi w transeuropejskiej sieci drogowej, także wpływu planowanej drogi na bezpieczeństwo ruchu drogowego. Obowiązkiem tym raport oos przedłożony w sprawie zadośćuczynił na str. 107-108.

6. *Uwaga, że wskazanym jest przedstawienie rozwiązań ograniczających oddziaływania na ludzi, szczególnie w miejscach zbliżeń do zabudowy mieszkaniowej.*

Podstawowym środkiem ograniczającym oddziaływania na ludzi i ich zdrowie jest ustanowienie pasa technologicznego o odpowiedniej szerokości. W jego granicach zamykają się bowiem oddziaływania kluczowe dla napowietrznych linii elektroenergetycznych w kontekście ochrony ludzi, tj. oddziaływanie PEM i nadmiernego poziomu hałasu. W zakresie drgań w uzupełnieniach z dnia 20 marca 2020 r. wskazano, że najbliższa odległość budynku od skraju fundamentu zidentyfikowana została dla słupa 16KŁ i wynosiła ok. 69,9 m Jak wskazano w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, orientacyjne wartości zasięgu dla niektórych źródeł drgań, odnoszące się do średnich warunków gruntowych oraz do budynków o typowej konstrukcji w dobrym stanie technicznym, zostały określone w przedziale od 20 do 60 m.

7. *Pytanie czy planuje się rozwiązania mające na celu ochronę ludzi w szczególnie niekorzystnych sytuacjach w czasie występowania zwarć lub przepięć w tej linii.*

Bezpieczeństwo budynków i budowli wykracza poza zakres decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

8. *Należy opisać uproszczoną procedurę montażu słupów i przewodów wysokiego napięcia oraz przy użyciu jakiego sprzętu będą odbywały się prace, w jaki sposób sprzęt ten będzie transportowany na miejsce prac. Podanie*

wymiarów i wagi konstrukcji słupowych oraz średnicy ich podstawy. Jak będzie wyglądała forma prac na terenie lasów.

W uzupełnieniach w szczególności z dnia 20 marca 2020 r. wskazano jaki sprzęt budowlany będzie wykorzystywany, jaki będzie przebieg dróg dojazdowych a także parametry techniczne posadowionych słupów. Natomiast nie jest niezbędne by w raporcie o oś opisywać *uproszczoną procedurę montażu słupów i przewodów wysokiego napięcia*. Wystarczy by raport o oś był zgodny z wymaganiami art. 66 ustawy o oś, co w tym przypadku miało miejsce. Niemniej jednak opis montażu fundamentów, konstrukcji wsporczych i samych przewodów został opisany w raporcie o oś, str. 51-52.

9. *W jaki sposób będą składowane materiały budowlane (przewody, elementy słupów itd.) na miejscu prac? Z wagi na ciężar elementów może dojść do nadmiernego ubicia gleby i przez to do jej wyjąłwienia. Ze względu na nadmierny nacisk gleby na korzenie, może dochodzić do śmierci pobliskich drzew poprzez przyduszenie korzeni.* Sposób organizacji prac i zapleczy budowy został przedstawiony w uzupełnieniu z dnia 20 marca 2020 r. W ramach realizacji przedsięwzięcia może dojść do nadmiernego ubicia gleby, a nawet jej wyjąłwienia czy też przyduszenia korzeni drzew, jednak oddziaływanie to nie ma charakteru znaczącego i ograniczone będzie wyłącznie do lokalnych (kilku metrowych) placów budowy związanych z posadowieniem fundamentu.
10. *Jakie etapy będzie zawierał proces przywracania pierwotnego stanu środowiska po zakończeniu prac?* Wnioskodawca ma obowiązek przywrócenia stanu środowiska do pierwotnego po zakończeniu pracy ale nie ma potrzeby wskazania w raporcie o oś etapów tego procesu. Przywrócenie środowiska w przypadku linii wysokich napięć realizowanych w technologii napowietrznych sprowadza się do odwodnienia wykopu w trakcie posadowieniu fundamentu i uporządkowania terenu wokół słupa poprzez m.in. nawiezenie wierzchniej warstwy podłoża.
11. *Należy szczegółowo przeanalizować wpływ budowy i funkcjonowania planowanego przedsięwzięcia na ujęcie wody pitnej dla gmin: Cegłów, Mrozy, Latowicz i na największy zbiornik wód podziemnych na Mazowszu tzw. Subnieckę Warszawską - część centralną.* Odpowiedź w zakresie oddziaływania inwestycji na wody powierzchniowe, podziemne, a także ujęcia wody - por. odpowiedź na zarzut nr 26.
12. *Należy szczegółowo przeanalizować wpływ budowy i funkcjonowania planowanego przedsięwzięcia na szlaki migracyjne zwierząt, w tym wielu gatunków chronionych (jeleni, saren, łosi, dzików, wilków, żbików, borsuków).* Por. odpowiedź pkt 8)2.
13. *Dokonać analizy wpływu na unikatowe w skali kraju miejsce z mikroklimatem sanatoryjno - uzdrowiskowym.* Por. odpowiedź na zarzut nr 22. Jednocześnie podkreślić trzeba, że poza gołosłownymi twierdzeniami stron i społeczeństwa o unikatowych wartościach leczniczych i sanatoryjnych obszarów w aktach sprawy nie ma żadnych informacji to potwierdzających a i same podmioty zgłaszające ten unikalny charakter ograniczają się jedynie do niepopartego dowodami twierdzenia.
14. *Należy wykonać inwentaryzację zieleni przeznaczoną do wycinki w fazie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia.*

W zakresie wycinki drzew - por. odpowiedź na zarzut nr 22. Ponadto należy zaznaczyć, iż na potrzeby raportu ooś została wykonana inwentaryzacja przyrodnicza obejmująca swoim zakresem m.in. występowanie na terenie planowanego przedsięwzięcia siedlisk cennych przyrodniczo. Ze względu na skalę inwestycji oraz jej położenie częściowo na terenach leśnych nie ma możliwości dokładnego zinwentaryzowania wszystkich drzew przeznaczonych do wycinki. Ponadto informacje dotyczące ilości wycinanych drzew zaprezentowana została w tabeli Tab. 14.9.4 i Tab. 14.9.5 w raporcie ooś.

15. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne poprzez wykonanie analizy oddziaływania emisji gazów i pyłów do atmosfery a także generowania zanieczyszczeń wtórnych, zgodnie z zapisami działu „ochrona atmosfery” niniejszego opracowania.

Uwaga niezrozumiała, ale podkreślić trzeba, że emisja substancji do powietrza była przedmiotem raportu ooś (str. 76) a dodatkowo na etapie postępowania odwoławczego była analizowana kwestia emisji do atmosfery ozonu i tlenków azotu w związku z funkcjonowaniem przedsięwzięcia (uzupełnienia z dnia 6 grudnia 2019 r.). Organ nie znajduje żadnego uzasadnienia do żądania przedstawienia obliczeń emisji do powietrza ze względu na to, że funkcjonująca linia napowietrzna, poza śladowymi ilościami tlenków azotu oraz ozonu w ramach tzw. ulotu, nie emituje substancji do powietrza.

16. Oddziaływanie na pozostałe elementy (dotyczy uwag zawartych w tekście opracowania).

Odpowiedź na powyższe znajduje się odpowiednio w decyzjach organów I i II instancji.

15) Kamila Juśkiewicz - Urząd Miasta i Gminy Mrozy (e-mail z dnia 05.04.2018 r.), Dariusz Jaszczuk - Burmistrz Miasta i Gminy Mrozy (pismo z dnia 05.04.2018 r.)

1. Wniosek o uzupełnienie raportu o niżej wymienione zagadnienia, jak również o rozważenie zastosowania innych racjonalnych rozwiązań, które ograniczyłyby negatywne oddziaływania na krajobraz gminy Mrozy.

W zakresie oddziaływania na krajobraz por. odpowiedź na zarzut nr 4.

2. W raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko nie został przeanalizowany wpływ planowanego przedsięwzięcia na krajobraz gminy Mrozy, w tym przede wszystkim miasta Mrozy oraz wsi Kruki i Sokolnik. Została przeprowadzona jedynie analiza dla panoramy z punktu widokowego w Sokolniku, która w nieznaczonym stopniu określa wpływ planowanego przedsięwzięcia dla krajobrazu gminy Mrozy, w tym miasta Mrozy. Należy zauważyć, że prowadzenie planowanej linii w wariantcie wnioskowanym w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Mrozy, wsi Kruki i Sokolnik w technologii nadleśnej wymusza zastosowanie bardzo wysokich słupów, raport nie określa dokładnej wysokości planowanych słupów (wg raportu do 100 m). Celem zastosowania technologii nadleśnej jest uniknięcie wycinki drzew i zniszczenia siedlisk leśnych, przez które ma przebiegać. Posadzenie jednak wysokich słupów w technologii nadleśnej zdominuje całkowicie zachodnią panoramę Mrozów i okolic, najliczniej zamieszkałej części gminy Mrozy. W raporcie nie tylko nie została przedstawiona analiza wpływu planowanego przedsięwzięcia na krajobraz gminy Mrozy, jak również nie zostały zawarte informacje niezbędne do przeprowadzenia samodzielnej analizy. W raporcie nie zostały również przeanalizowane inne możliwe rozwiązania, które by to negatywne oddziaływanie mogło ograniczyć. Raport narzuca jedno rozwiązanie, nie narzuca rozwiązań alternatywnych. Krajobraz tej części gminy Mrozy, której dotyczy oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia, jest chroniony w ramach Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, miasto i gmina posiadają liczne walory przyrodnicze i krajobrazowe, które zdeteminowały w

przeszłości najważniejsze kierunki rozwoju społeczno - gospodarczego. Począwszy od podjętej pod koniec XIX w. decyzji przez Warszawskie Towarzystwo Higieniczne o lokalizacji koło Mroźów Sanatorium dla pierświob chorobych po dzień dzisiejszy, Mrozy są cenione za wyjątkowe wartości przyrodnicze i krajobrazowe. Wyrazem tego jest nieprzerwany, sukcesywny rozwój funkcji mieszkaniowej i rekreacyjnej - rozwój, dla którego bardzo poważnym zagrożeniem są przedsięwzięcia niszczące krajobraz. Planowana linia ze względu na wysokość zastosowanych słupów i naturalne wyniesienie kompleksu leśnego, wobec braku istniejących przeston widokowych, zdominuje lokalny krajobraz.

W zakresie oddziaływania na krajobraz por. odpowiedź na zarzut nr 4. W zakresie wysokości słupów, wszystkie parametry techniczne zastosowanych konstrukcji wsporczych zostały przedstawione w uzupełnieniach na etapie postępowania II instancyjnego (pismo z dnia 20 marca 2020 r.). W zakresie rozwiązań alternatywnych w sprawie przeprowadzona została prawidłowa analiza wariantowa zatem wskazanie, że żadne alternatywy nie zostały przedstawione jest bezzasadne.

3. W raporcie o oddziaływaniu na środowisko nie został przeanalizowany wpływ planowanego przedsięwzięcia na ujęcia wód w Piasecznie, z których dostarczana jest woda dla mieszkańców gmin Mrozy, Latowicz i Cegłów. Poza informacją, że przedsięwzięcie będzie przebiegało w bliskiej odległości tych ujęć i będzie na nie negatywnie oddziaływać, nie została zawarta rzetelna analiza tego oddziaływania, która potwierdziłaby postawioną tezę. W zakresie ujęć wody por. odpowiedź pkt 5).2., a także odpowiedź na zarzut nr 26.

16) [REDAKTOWANE] (e-mail z dnia 05.04.2018 r.), [REDAKTOWANE] (e-mail z dnia 06.04.2018r.)

1. Pismo zawiera uwagi do raportu oos, oraz m.in. do lokalizacji inwestycji oraz zastosowanych technologii. Zarówna lokalizacja inwestycji jak i zastosowana technologia pozostaje w gestii inwestora i organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, o ile nie zachodzą przesłanki z art. 81 ustawy oos, nie jest uprawniony do nałożenia na inwestora obowiązku dokonania zmian w powyższym zakresie.
2. Żądanie aby RDOŚ zadbał aby w najmniejszym stopniu linia 400 kV nie miała wpływu na ujęcie wody dla potrzeb trzech gmin i nie naruszała w żadnym stopniu podziemnych wód, które stanowią źródło tego. Wniosek uwzględniony. W zakresie ujęć wody por. odpowiedź pkt 5).2., a także odpowiedź na zarzut nr 26.
3. Żądanie poszanowania praw do ochrony krajobrazu jako dobra osobistego. Por. odpowiedź pkt 5)9.
4. Żądanie poszanowania miejsca zamieszkania. Żądanie uwzględnione. Nałożone przez RDOŚ w Warszawie (doprecyzowane przez GDOŚ) mają za zadanie zminimalizować wpływ planowanej inwestycji na środowisko. Przeprowadzone dla wariantu przewidzianego do realizacji obliczenia emisji hałasu oraz pól elektromagnetycznych wykazały, iż planowane przedsięwzięcie nie będzie negatywnie oddziaływać na miejsca na stałe zamieszkałe przez ludzi.
5. Żądanie poszanowania dla konstytucyjnego prawa do samorządności. Żądanie poza zakresem organów właściwych do kontroli decyzji w indywidualnych sprawach administracyjnych.

17) Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Kałuszyńskiej (pismo z dnia 05.04.2018 r.)

1. *Wniosek o odmowę wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowania dla wszystkich rozwiązań wariantowych przedsięwzięcia - budowa linii 400 kV, przedstawionych w raporcie.*

Spośród rozwiązań zawartych w analizie wariantowej dopuszcza się do realizacji tylko jedno z nich, w przedmiotowym przypadku do realizacji został wskazany wariant inwestycyjny. Zatem nie ma możliwości odmowy jedną decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia w każdym z proponowanych wariantów. W zakresie odmowy zgody na realizację wariantu inwestycyjnego organ zawarł odpowiedź w niniejszej decyzji na str. 14-15.

2. *Wniosek o rozważenie budowy linii kablowej w izolowanym tunelu wzdłuż autostrady A2.*

Wniosek nieuwzględniony. Przeprowadzona w niniejszej sprawie ocena oddziaływania na środowisko wykazała, że dopuszczalna pod kątem środowiskowym jest realizacja inwestycji w technologii napowietrznej.

3. *Wniosek o rozważenie przekazania sprawy do Regionalnej lub Krajowej Komisji OOS w celu prawidłowej oceny rzetelności wykonania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.*

Por. odpowiedź przy zarzucie nr 27.

4. *Uwaga, że przebieg linii w wariantie VIII na terenie gmin Kałuszyn, Cegłów i Latowicz niekorzystnie wpłynie na: dwa ujęcia wody nad którymi przebiegać będzie linia tj. ujęcie wody w Kałuszynie na Karczunku, ujęcie wody w Cegłowie dla gmin Cegłów, Mrozy i Latowicz, cenne przyrodniczo obszary takie jak obszar mikroklimatu sanatoryjno - leczniczego, Góra Ryczałkowska, zwarte kompleksy leśne znajdujące się w Mińskim Obszarze Chronionego Krajobrazu, regiony naturalnych krajobrazów tzw. Zagłębie Bocianie.*

W zakresie ujęć wody por. odpowiedź pkt 5).2., a także odpowiedź na zarzut nr 26. W zakresie mikroklimatu sanatoryjnego por. odpowiedź na zarzut nr 22, a w zakresie pozostałych aspektów zarzut nr 24.

5. *Uwaga, że raport pomija zupełnie przebieg linii przez zbiornik wód podziemnych - studni artezyjskiej w Kałuszynie na Karczunku. Marginalne potraktowanie zbiorników wód podziemnych na terenie gmin Kałuszyn i Cegłów.*

W zakresie oddziaływania na wody podziemne i powierzchniowe por. odpowiedź na zarzut nr 26. Dodać należy także, że przeprowadzone na etapie projektu budowlanego badania geologiczne pokazały, że na odcinku od stanowiska 16/LT do 24/LT (9 stanowisk słupowych) zwierciadło wody nawiercono na głębokości od 0,25 - 1,60 m ppt. Na tych samych głębokościach zwierciadło wody ustabilizowało się. W przypadku stanowiska 16/LT w trakcie badań stwierdzono występowanie napiętego zwierciadła wody na głębokości 11,3 m ppt, które stabilizuje się na głębokości 5,7 m ppt. Jednocześnie wyliczone zasięgi leja depresji wykazały, że w żadnym przypadku nie wykracza on poza granice pasa technologicznego (por. uzupełnienia z 20 marca 2020 r.).

6. *Uwaga, że linia 400 kV stanowi zagrożenie dla zbiorników wód podziemnych.*

W zakresie oddziaływania na wody podziemne por. odpowiedź na zarzut nr 26 i pkt 17)5.

7. *Uwaga, że linia zubożyłaby szatę leśną obszaru zasilania wód podziemnych likwidując w jej przebiegu naturalny filtr oczyszczania wody.*

Konieczna do wykonania wycinka ogranicza się jedynie do pasa technologicznego o szerokości 70 m, który przebiega liniowo. Zatem jej ewentualny wpływ na zubożenie jakiegokolwiek formy obszarowej w zakresie wód podziemnych jest niewielki.

8. *Uwaga, że w raporcie nie wspomniano o istnieniu niepowtarzalnego w skali kraju mikroklimatu sanatoryjno - leczniczego.*

W zakresie mikroklimatu sanatoryjnego por. odpowiedź na zarzut nr 22.

9. *Uwaga, że wiele badań zaprezentowanych w raporcie pochodzi ze zbyt krótkiego okresu i jest niepełnych, dotyczy to flory i fauny badanej tylko przez kilka miesięcy.*

Wnioskodawca na etapie postępowania odwoławczego uzupełnił braki w tym zakresie w zakresie ornitofauny i chiropterofauny.

10. *W raporcie pominięto obszar tzw. Zagłębie Bocianie. W raporcie pominięto obszar tzw. Zagłębie Bocianie.*

Odpowiedź przy odpowiedzi na zarzut nr 24.

11. *Uwaga, że linia przecięłaby zwarty kompleks leśny znajdujący się w Mińskim Obszarze Chronionego Krajobrazu.*

Odpowiedź przy odpowiedzi na zarzut nr 24 i 25.

12. *Uwaga, że linia zagrożiłaby licznym stanowiskom archeologicznym.*

Oddziaływanie na zabytki i stanowiska archeologiczne zostało w toku oceny oddziaływania na środowisko przeanalizowane i analiza ta nie wykazała żadnego znaczącego wpływu inwestycji w tym zakresie. Sposób postępowania ze stanowiskami archeologicznymi odkrytymi w trakcie budowy inwestycji regulują odmienne przepisy szczególne. Nie wiadomo także na jakiej podstawie skarżący uznali, że stanowiska archeologiczne znajdują się na terenie realizacji inwestycji. Zdaniem tutejszego organu liczba kolizji ze stanowiskami archeologicznymi (pomiędzy 3 a 5 w zależności od wariantu) nie powinna zostać uznana za liczną, mając w szczególności na względzie długość omawianego zamierzenia inwestycyjnego.

13. *Uwaga, że linia zniszczyłaby korytarz ekologiczny Natura 2000 - Dyrektywa Siedliskowa Gole Łąki kod 140027.*

Oddziaływanie w zakresie korytarzy migracyjnych było przedmiotem oceny organów obydwu instancji, szerzej na ten temat w odpowiedzi na zarzut nr 23 i 24.

14. *Uwaga, że linia spowodowałaby powstanie sztucznych tuneli ułatwiających powstanie anomalii pogodowych i przemieszczanie zanieczyszczeń i patogenów.*

Brak w literaturze naukowej doniesień o tego typu oddziaływaniu linii elektroenergetycznej, dlatego organ nie może odnieść się do ww. uwagi. Jeżeli osoba zgłaszająca ww. uwagę ma wiedzę w tym zakresie popartą fachowymi opracowaniami powinna sama zgłosić dowodu do przeprowadzenia w trakcie postępowania.

15. *Uwaga, że linia zbliżyłaby się niebezpiecznie do zwartej zabudowy (119-130 m).*

Brak informacji dlaczego odległość 119-130 m została uznana za niebezpieczną przy kolizji z zabudową. W pasie technologicznym o szerokości 70 m zabudowa nie istnieje ani nie będzie lokalizowana. Co istotne, właśnie w tym obszarze zamkną się oddziaływania linii mogące mieć wpływ na zdrowie ludzi.

16. Uwaga, że inwestor nie przeprowadził konsultacji z mieszkańcami a przekazywane informacje były niepełne. Organ nie weryfikuje konsultacji społecznych, spotkań informacyjnych, treści na nich przekazywanych czy też w ogóle faktu ich przeprowadzenia, jeżeli odbywają się one poza ramami udziału społeczeństwa w sprawie.

18) ██████████, ██████████ - w imieniu komitetu STOP dla Budowy Linii NN 2×400 kV (pismo z dnia 04.04.2018 r.)

1. Wniosek o niepodjęcie przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie decyzji zezwalającej na budowę linii elektroenergetycznej 400kV na terenie naszej gminy w wariantcie III (realizacyjnym inwestora PSE S.A.).

Por. odpowiedź na pkt 1)1.

2. Mieszkańcy gminy Cegłów zostali pominięci na etapie planowania inwestycji, inwestycja nie była nigdy planowana na tym terenie, nie jest ujęta w MPZP Woj. Mazowieckiego i PRSP do 2025 r., linia miała pierwotnie przebiegać na wschód od Cegłowa - pod Siedlcami.

W zakresie pominięcia stron postępowania czy też społeczeństwa podkreślić należy, że w sprawie dwukrotnie odbywał się udział społeczeństwa, na terenie Gminy Cegłów były przez całe postępowanie upubliczniane zawiadomienia o poszczególnych czynnościach w sprawie zatem strony postępowania z tego terenu były skutecznie zawiadomione o toczącym się postępowaniu i możliwości uczestnictwa. Kwestia braku ujęcia inwestycji w ww. dokumentach została omówiona przy odpowiedzi na zarzut nr 28. Organ nie weryfikuje czy inwestycja znajdowała się w opracowaniach przygotowywanych przez i na zlecenie inwestora.

3. Inwestycja ma negatywny wpływ na środowisko naturalne, zwierzęta i ludzi.

Inwestycja może powodować negatywny wpływ, dlatego wolą ustawodawcy została ujęta jako przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko wymagające każdorazowo przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Z tego też względu w decyzjach organów I i II instancji określono obowiązki minimalizujące negatywne oddziaływania planowanego przedsięwzięcia, na wszystkich etapach jego funkcjonowania.

4. Inwestycja zbliży się do zwartej zabudowy (80- 120 m), wg badań francuskiego / niezależnego Ośrodka Badań i Informacji na Temat Promieniowania Elektroenergetycznego podanych na Europejskim Kongresie Gospodarczym w lutym 2017 roku - bezpieczna, rekomendowana odległość od osi linii to co najmniej 300 m. Strony ani zainteresowani nie przedłożyli ww. badań jako dowodu w sprawie zatem organ nie może odnieść do podniesionych twierdzeń. W polskim porządku prawnym odległość od osi linii jest regulowana poprzez dopuszczalne poziomy promieniowania, składające się na standardy jakości środowiska. Organ w indywidualnych sprawach administracyjnych nie może rozstrzygać wniosku *de lege ferenda* bowiem to nie RDOS w Warszawie ani GDOŚ są właściwe do opracowania ww. standardów.

5. Zgodnie z par 3 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia nr 39 Wojewody Mazowieckiego dn. 5 maja 2005 r. w sprawie Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, zakazuje się przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Por. odpowiedzi na zarzut nr 24 i 25.

6. Inwestycja zniszczyłaby miejsce z mikroklimatem sanatoryjno - uzdrowiskowym.

Por. odpowiedź na zarzut nr 22.

7. *Inwestycja zniszczyłaby kompleks leśny na granicy gmin Ceglów, Mrozy, Katuszyn i otaczającymi go rezerwatami przyrody, gdzie stężenie jodu jest wyższe niż nad morzem.*

Por. odpowiedzi na zarzut nr 22 i 24. Jednocześnie podkreślić należy, że twierdzenia o wysokiej zawartości jodu i charakterze sanatoryjnym są gołosłowne i nie zostały przez strony czy też osoby zainteresowane potwierdzone odpowiednimi dowodami.

8. *Inwestycja zniszczy korytarz ekologiczny i szlaki migracyjne zwierząt (w tym gatunków chronionych), ptaków wędrownych i siedliska ptaków drapieżnych.*
9. *Inwestycja wpłynęłaby negatywnie na ujęcie wody pitnej w Ceglowie, Mrozach, Latowiczu i na największy zbiornik wód podziemnych Subniecki Warszawskiej; mogłaby naruszyć przepływy wód podziemnych.*

W zakresie ujęć wody por. odpowiedź pkt 5).2., a także odpowiedź na zarzut nr 26.

10. *Pozorna wariantowość - polegająca na tym iż do procedowania tej inwestycji przyjęto cztery warianty, z których trzy na znacznym odcinku przebiegu pokrywają się (świadczy o tym zał. nr 3 do raportu inwestora, w którym zawarta jest informacja, że jeden punkt obserwacyjny służy do obserwacji 3 wariantów), natomiast wariant przebiegający przez i w okolicach obszarów objętych programem Natura 2000 jest stworzony tylko po to, aby pokazać słuszność wyboru wariantu inwestorskiego, przyjętego do realizacji.*

Por. odpowiedź na zarzut nr 32. Nadmienić należy również, iż racjonalny wariant alternatywny nie może mieć charakteru abstrakcyjnego czy też jedynie teoretycznego. Ponieważ lokalizacja przedmiotowej linii elektroenergetycznej zdeterminowana jest usytuowaniem konstrukcji wsporczych na innych liniach, rozpatrywane warianty przedsięwzięcia winny umożliwić przyłączenie planowanej linii do już istniejącej infrastruktury. Z tego też powodu może dojść do sytuacji, iż lokalizacja inwestycji w poszczególnych wariantach będzie częściowo się pokrywać. Nie świadczy to jednak i tym, iż błędnie przeprowadzono analizę wariantową.

11. *W wyniku realizacji inwestycji wszystkie rezerваты przyrody i obszar Natura 2000 zostaną otoczone „pierścieniem” z linii 400 kV, natomiast planowana linia przez Gminę Ceglów domknie ten „pierścień”, korytarze ekologiczne zostaną zniszczone z powodu umiejscowienia linii 400 kV, w przypadku budowy linii korytarze ekologiczne zostaną zniszczone a obszar Natura 2000 zubożeje.*

Por. odpowiedzi na zarzut nr 23 i 24.

12. *Planowana linia stanowi bardzo niebezpieczną przeszkodę dla szlaków migrujących ptaków wędrownych.*

Por. odpowiedzi na zarzut nr 23 i 24.

13. *Tereny gminy Ceglów i Mrozy, z powodu silnych mrozów i wiatrów, wysokimi opadami śniegu mogą być narażone na zwiększone ryzyko katastrof naturalnych w przypadku realizacji inwestycji.*

Katastrofy naturalne zostały przeanalizowane w raporcie o oś, natomiast poza zakresem postępowania jest bezpieczeństwo budynków i budowli.

14. *W przypadku realizacji wariantu III aż 9 stępów (25,1 ha) znajdą się na terenach zalewowych, zagrożonych powodzią, w przypadku zaś realizacji Wariantu I-O stępów (0,2 ha).*

W zakresie oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne por. odpowiedzi na zarzut nr 26.

15. *Z raportu wynika, że sporządzona do niego inwentaryzacja od grudnia 2016 r. do czerwca 2017 r. nie zawiera wszystkich okresów fenologicznych, w szczególności okresów migracji jesiennej i wiosennej ptactwa.*

Por. odpowiedź na zarzut nr 21.

16. *Dlaczego w raporcie inwestora pominięto rezerwat Jedlina, znajdujący się w Lasach Mieńskich? Inwestycja zniszczyłaby integralność obszarów chronionych jako dziedzictwo dla przyszłych pokoleń, zahamowałaby rozwój gmin, miejscowości, które już teraz są zapleczem dla aglomeracji warszawskiej.*

W zakresie obszarów chronionych czy też cennych przyrodniczo por. odpowiedzi na zarzuty nr 23-25.

17. *W jakim stanie będzie las na terenie gminy Cegłów po zrealizowaniu tej inwestycji jeśli zaplanowane wykopy pod słupy wynoszą 28 × 28 m (słupy nadleśne), a potrzebne są drogi dojazdowe trwałe do słupów, w związku z budową których musi nastąpić zmiana przeznaczenia gruntów na nieleśne?*

Oddziaływanie na etapie budowy związane z posadowieniem słupów i przebiegiem dróg dojazdowych jest tymczasowe i mijalne a wnioskodawca ma obowiązek doprowadzenia stanu do stanu pierwotnego po zakończeniu okresu budowy.

18. *Czy ekspansywna polityka wycinki drzewostanu w lasach, prowadzona od kilku lat przez nadleśnictwo, a wzmoczona od ok. 2 lat jest prowadzona pod kątem ww. inwestycji?*

Poza zakresem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

19) [REDAKTOWANE] (pismo z dnia 06.04.2018 r.)

1. *Wniosek o nie wyrażenie zgody przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na budowę linii 400 kV oraz na poprowadzenie jej w wariantcie III przez tereny pozostałych gmin.*

Por. odpowiedź pkt 1)1.

20) [REDAKTOWANE] (pismo z dnia 21.03.2018 r.)

1. *Wniosek o niewyrażenie zgody przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na budowę linii 400 kV na terenie mojej działki oraz na poprowadzenie jej w wariantcie III przez teren gminy Kałuszyn i pozostałych.*

Por. odpowiedź pkt 1)1.

21) [REDAKTOWANE] pismo przewodnie - wykaz osób popierających sprzeciw dla budowy linii elektroenergetycznej (data wpływu 05.04.2018 r.), [REDAKTOWANE]

1. *Wniosek i uwagi jak w pkt. 1)1 i 1)2.*

Por. odpowiedź pkt 1)1. i 1)2.

2. *Wniosek do RDOS o wsparcie i adekwatną ocenę walorów przyrodniczych terenów przypadających pod planowaną inwestycję.*

Wniosek uwzględniony. Organy obydwu instancji przeprowadziły w zakresie walorów przyrodniczych obszarów gruntowną ocenę oddziaływania na środowisko, dzięki czemu w konsekwencji udało się nałożyć na wnioskodawcę szereg warunków realizacji przedsięwzięcia.

22) [REDAKTOWANE] (pismo z dnia 01.04.2018 r.)

1. *Wniosek o nie wyrażenie zgody przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na budowę linii 400 kV na terenie naszej gminy oraz na poprowadzenie jej w wariantcie III przez tereny pozostałych gmin.*

Por. odpowiedź pkt 1)1.

23) [REDAKTOWANE] (pismo z dnia 04.04.2018 r.), [REDAKTOWANE] (e-mail z dnia 06.04.2018 r.); [REDAKTOWANE] (e-mail z dnia 06.04.2018, [REDAKTOWANE] (pismo z dnia 06.04.2018 r. - przekazane pismem Wójta Gminy Cegłów z dnia 06.04.2018 r.), [REDAKTOWANE]

██████████ (data wpływu 30.03.2018 r.); ██████████ (data wpływu 30.03.2018 r.), ██████████ (e-mail z dnia 06.04.21 tożsamej jak w pkt 1 ██████████ (pismo z dnia 04.04.2018 r.); ██████████ (pismo z dnia 03.04.2018 r.); ██████████ (pismo z dnia 03.04.2018 r.); ██████████ (pismo z dnia 04.04.2018 r.)

1. *Wniosek i uwagi jak w pkt. 1.1 i 1.2.*

Por. odpowiedź pkt 1)1. i 1)2.

2. *Ponadto pismo zawiera szereg uwag związanych z przedłożonym raportem ooś.*

Raport ooś oceniony i zweryfikowany przez wyspecjalizowane w ocenach oddziaływania na środowisko był adekwatny co do wymogów formalnych, a pod kątem swojej szczególności, spójności i kompleksowości wystarczający do orzekania.

3. *Wniosek o nie wyrażenie zgody na realizację inwestycji.*

Por. odpowiedź pkt 1)1.

4. *Wniosek o ochronę ujęcia wody dla 3 gmin (Cegłów, Mrozy, Latowicz).*

Por. odpowiedź na zarzut nr 26 i odpowiedź do pkt 5)2.

24) Stowarzyszenie Przyjazny Rudnik (pismo z dnia 04.04.2018 r.)

1. *Wniosek o przeprowadzenie w w/w postępowaniu rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa.*

Rozprawa administracyjna jest instytucją fakultatywną, służącą przede wszystkim uzgodnieniu stanowisk stron postępowania. Na etapie II instancji organ z przeprowadzania rozprawy administracyjnej zrezygnował, z uwagi na powtórzony przez organ II instancji udział społeczeństwa w ramach którego do organu wpłynęły liczne uwagi społeczeństwa. GDOŚ uznał zatem, że zarówno strony postępowania jak i społeczeństwo miały gruntowną możliwość wypowiedzenia swojego stanowiska w sprawie, zatem uzgadnianie ich spornych interesów prowadziłyby jedynie do wydłużenia czasu prowadzonego postępowania.

2. *Wniosek o analizę niżej wymienionych kwestii przy wydawaniu decyzji przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie: ochrona zasobów wodnych (w zakresie przygotowania stanowisk fundamentów, oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne), jonizacja powietrza.*

W zakresie ochrony środowiska gruntowo-wodnego por. odpowiedź na zarzut nr 26. W zakresie jonizacji powietrza wskazać należy, że oddziaływanie na PEM przedmiotowej linii zostało opisane w odpowiedzi na zarzut nr 5, a zjawisko ulotu i ewentualną emisję tlenków azotu i ozonu w odpowiedzi na uwagę 14)15.

25) Stowarzyszenie Ekologiczne „Ojczyzna” (pismo z dnia 06.04.2018 r.)

1. *Wniosek aby przy rozpoznaniu sprawy i wydaniu decyzji środowiskowej RDOS uwzględnić zarzuty i dowody doręczone mu przy zgłoszeniu stowarzyszenia nr EK-08/18 z dnia 22.01.2018 r.*

Rozpatrzenie uwag nie jest równoważne z ich uwzględnieniem. W wszystkie uwagi i wnioski zostały rozpatrzone, jednak nie wszystkie zostały uwzględnione.

2. *Wniosek o zwrócenie raportu inwestorowi celem jego przepracowania na zgodność z obligatoryjnie obowiązującymi przepisami polskiego prawa. Uwzględnienie w raporcie oddziaływania indukcji 50 Hz.*

Raport ooś został oceniony przez dwa kompetentne organy administracji publicznej i uznany za zgodny z przepisami prawa.

3. *Wniosek by RDOS zlecił specjalistycznej (niezależnej od elektroenergetyki) naukowej placówce wykonanie obliczeń rozkładu natężenia gęstości strumienia magnetycznego dla rzetelnego ustalenia z obu stron osi linii 2×400 kV ochronnych sanitarnych pasów bezpieczeństwa.*

Wniosek nieuwzględniony. Dopóki obliczenia w zakresie PEM przedstawione w dokumentacji sprawy są prawidłowe, miarodajne i wiarygodne, a także brak jest podstaw do ich merytorycznego podważenia, dopóty nie ma potrzeby zlecenia opinii biegłego czy też innej specjalistycznej opinii placówki naukowej. Podkreślić należy, że i strona i społeczeństwo nie są pozbawione możliwości samodzielnego zlecenia badań ich interesujących i przedłożenia w sprawie (o ile są legalne i związane z przedmiotem postępowania).

26) [REDAKTURA] (pismo z dnia 05.04.2018 r.), [REDAKTURA], [REDAKTURA]
[REDAKTURA] (pismo z dnia 03.04.2018 r.), [REDAKTURA], [REDAKTURA]
[REDAKTURA] (pismo z dnia 03.04.2018), [REDAKTURA], [REDAKTURA] (pismo z dnia 04.04.2018 r.).

1. *Wniosek zawierający zgłoszenie udziału w przedmiotowym postępowaniu na prawach strony.*

Udział społeczeństwa i stron postępowania jest odrębny, jednak na każdym etapie postępowania jego strona, czyli podmiot obdarzony interesem prawnym w sprawie może do niego przystąpić, nawet nie informując o tym fakcie organu.

W związku z powyższym zarzuty 9 i 11 należało odrzucić.

Ad. 10. Jak wspomniano powyżej, planowane przedsięwzięcie należy do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z tym przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko jest w przedmiotowym przypadku działaniem obligatoryjnym. Wobec powyższego RDOŚ w Warszawie nie mógł odstąpić od przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, czego też nie uczynił. RDOŚ w Warszawie wydał zaskarżoną decyzję m.in. na podstawie raportu oś, który jest przedkładany jedynie w przypadku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Ponadto z samej treści decyzji (warunków realizacji, w tym określonego monitoringu przyrodniczego) wynika, iż w ramach postępowania dotyczącego wydania zaskarżonej decyzji przeprowadzona została ocena oddziaływania na środowisko. Zarzut dotyczący braku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko odnoszący się do pkt 2 zaskarżonej decyzji wynikać może z niezrozumienia przez skarżących treści ww. punktu. Otóż z treści pkt 2 sentencji zaskarżonej decyzji wynika, iż RDOŚ w Warszawie stwierdził brak konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 ustawy o oś, tj. ponownej oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzanej w ramach uzyskiwania zezwolenia inwestycyjnego. Tym samym wypełnił on obowiązek wynikający z art. 82 ust. 1 pkt 4 ustawy o oś, tj. przedstawił stanowisko w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18 ustawy o oś. Nie ma jednak przepisu prawa który obligowałby RDOŚ w Warszawie do nałożenia na przedsięwzięcie obowiązku przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko. Konieczność przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia wynika z indywidualnej oceny okoliczności sprawy.

I tak zdaniem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie (wyrok z dnia 8 września 2010 r., sygn. akt II SA/Rz 313/10) „Obowiązek określony w art. 82 ust. 1 pkt 4 ustawy może pojawić się wówczas, gdy w fazie początkowej realizacji przedsięwzięcia nie można przewidzieć wszystkich skutków oddziaływania na środowisko. Wtedy istnieje racjonalna podstawa, aby na etapie uzyskiwania pozwolenia prowadzić ponowną ocenę. Z kolei taki obowiązek nie powstaje, gdy w początkowym stadium realizacji inwestycji skutki środowiskowe są znane i przewidywalne”. W ocenie RDOŚ w Warszawie, a także w ocenie tutejszego organu sytuacja taka nie ma miejsca. Z przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko można skutecznie ocenić skutki środowiskowe realizacji planowanego przedsięwzięcia. Ponadto mieć na uwadze należy fakt zrealizowania przedmiotowej inwestycji a także to, że po pozyskaniu wiedzy o sporządzeniu projektu budowlanego ww. linii, GDOŚ wezwał wnioskodawcę o doprecyzowanie praktycznie wszystkich kwestii w zakresie oddziaływania przedsięwzięcia. Tak więc ze względu na przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz obiektywny brak konieczności przeprowadzania ponownej oceny oddziaływania na środowisko zarzut nr 10 należało odrzucić.

Ad. 12. RDOŚ w Warszawie wskazał termin pomiędzy 8 marca 2018 r. a 6 kwietnia 2018 r. jako czas do składania uwag i wniosków przez każdego zainteresowanego w przedmiotowej sprawie. Obwieszczenia informujące o takim terminie składania uwag i wniosków zostały wywieszone zarówno w siedzibie RDOŚ w Warszawie jak i w urzędach poszczególnych gmin. Zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 33 ust. 1 pkt 7 ustawy o oś termin na składanie uwag i wniosków ustala się właśnie na 30 dni. Zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 4 listopada 2010 r., sygn. akt II OSK 1297/10, bieg terminu określonego w art. 33 ust. 1 pkt 7 ustawy o oś „rozpoczyna się z dniem podania go do publicznej wiadomości. Jest to termin ustawowy, do którego nie ma zastosowania art. 49 k.p.a., ponieważ określa on wymagania i skutki doręczenia w postępowaniu administracyjnym przez publiczne ogłoszenie, które ma zastosowanie (jeżeli przepis szczególnie na to zezwala) wyłącznie w stosunku do stron i uczestników postępowania oraz dotyczy czynności organu objętych obowiązkiem doręczeń. Skoro prawo zgłaszania uwag i wniosków przysługuje podmiotom niemającym statusu strony (art. 29 ustawy o oś) i nie jest realizowane w trybie postępowaniu administracyjnego, to nie można przyjąć, że składanie tych uwag i wniosków jest czynnością procesową dokonywaną przez stronę lub podmiot działający na prawach strony”. Wobec powyższego należy przyjąć, iż określony przez RDOŚ w Warszawie termin był prawidłowy i pozwalał zainteresowanym w sprawie zapoznać się z materiałem dowodowym oraz złożyć uwagi i wnioski w przedmiotowej sprawie. Nadmienić należy, że potwierdzeniem powyższego jest duża liczba uwag i wniosków złożonych przez społeczeństwo (str. 11-16 zaskarżonej decyzji). Ponadto tutejszy organ ze względu na przeprowadzenie dodatkowego postępowania wyjaśniającego w celu umożliwienia ponownego wypowiedzenia się społeczeństwa w sprawie planowanej inwestycji w dniach 1 lutego 2022 r. - 2 marca 2022 r. ponownie przeprowadził udział społeczeństwa. Należy więc stwierdzić, iż społeczeństwo było prawidłowo informowane o planowanej inwestycji zarówno na etapie I jak i II instancji i tym samym odrzucić zarzut nr 12.

Ad. 13. Zgodnie z art. 33 ust. 1 pkt 5 ustawy o oś przed wydaniem i zmianą decyzji wymagających udziału społeczeństwa organ właściwy do wydania decyzji, bez zbędnej zwłoki, podaje do publicznej wiadomości informacje o możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu. RDOŚ w Warszawie obwieszczeniem z dnia 6 marca, znak: WOOŚ-II.4202.1.2017.MPR.22, poinformował społeczeństwo o możliwości zapoznania się z dokumentacją w sprawie oraz wskazał siedzibę RDOŚ w Warszawie jako miejsce, w którym została ona wyłożona do wglądu. Tym samym spełnił on obowiązek wynikający z ww. przepisu. Ustawa nie wskazuje wprost konieczności wymienienia w ww. obwieszczeniu wszystkich dokumentów będących niezbędną dokumentacją. Dlatego też, aby zainteresowane społeczeństwo posiadało wiedzę z jakimi dokumentami może się zapoznać (jedynie strony postępowania mogą zapoznawać się z pełną dokumentacją) ustawodawca w art. 33 ust. 2 ustawy o oś wskazał co należy rozumieć przez niezbędną dokumentację. Nie oznacza to jednak, iż wszystkie wymienione w art. 33 ust. 2 ustawy o oś dokumenty należy wskazać w obwieszczeniu wydanym na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy o oś. W związku z powyższym należało odrzucić zarzut nr 13.

Ad. 14. Zarówno w raporcie o oś jak i w zaskarżonej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie wskazano precyzyjnie liczby ludności miejscowości Rudniki, Skwarne oraz Woźbiny. Ponadto w uwagach złożonych na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wskazano jedynie, że w sposób nieprawidłowy sporządzono załącznik 2M do raportu o oś. W ww. uwagach nie wskazano prawidłowej zdaniem skarżących liczby ludności. Ponadto należy zauważyć, że wybór wariantu przewidzianego do realizacji poprzedzony był analizą wielokryterialną (rozdział 15 raportu o oś). W ramach ww. analizy porównano oddziaływanie wszystkich opisanych w raporcie o oś wariantów m.in. na środowisko przyrodnicze, powierzchnię ziemi, atmosferę, wody oraz na zdrowie i warunki życia ludzi. Liczba ludności, na którą oddziaływać będzie planowane przedsięwzięcie była więc tylko jednym z elementów ww. analizy i nie miała decydującego znaczenia przy wyborze wariantu przewidzianego do realizacji. Wobec powyższego zarzut nr 14 należy odrzucić gdyż w świetle przytoczonych wyżej faktów nie sposób stwierdzić nieprawidłowości we wskazanej liczbie mieszkańców ww. miejscowości, a także wpływu ewentualnej nieścisłości na wybór wariantu przewidzianego do realizacji.

Ad. 15. W ocenie tutejszego organu raport o oś zawiera wszystkie ustawowo wymagane elementy. Znajdują się w nim informacje dotyczące położenia planowanego przedsięwzięcia względem zabudowy mieszkaniowej, obszarów chronionych, wód powierzchniowych itp. Dlatego też zarzut braku rzetelności w przedstawieniu stanu rzeczywistego jest dla tutejszego organu niezrozumiały. Zadaniem raportu o oś jest określenie oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na poszczególne elementy środowiska oraz ludzi przy uwzględnieniu przyjętych przez inwestora rozwiązań lokalizacyjnych, projektowych, technologicznych, technicznych i organizacyjnych. Nie stanowi on jednak kompendium wiedzy z zakresu ochrony środowiska o danym terenie. Skarżący nie wskazują jakie jeszcze kwestie powinien opisywać raport o oś. Odnosząc się do drugiej części zarzutu, tj. brak informacji o możliwości wykluczenia negatywnego wpływu na środowisko, tutejszy organ informuje, że w raporcie o oś znajdują się konkluzje poparte stosownymi obliczeniami z których

wynika, iż planowane przedsięwzięcie spełniać będzie wytyczne określone w przepisach prawa. Ponadto treść raportu ooś w żadnym wypadku nie sugeruje, aby realizacja przedsięwzięcia mogła w sposób znacząco negatywny oddziaływać na środowisko, w tym w szczególności na zdrowie i życie ludzi. Raport ooś jest dokumentem prywatnym, przygotowanym na zlecenie inwestora, jednak opracowanym przez osoby posiadające wiadomości specjalne. Dlatego też przysługuje mu szczególna wartość dowodowa, która wynika z kompleksowego charakteru analizy przedsięwzięcia. Należy jednak zauważyć, że to organ wyspecjalizowany (w tym przypadku RDOŚ w Warszawie a następnie GDOŚ) poddał go wnikliwej analizie. W wyniku przeprowadzonego postępowania w tym skrupulatnej ocenie zebranego materiału dowodowego (a w tym raporcie ooś) organ I instancji uznał, iż planowane przedsięwzięcie nie będzie w sposób znaczący negatywnie oddziaływać na środowisko. Dodatkowo należy zauważyć, że tutejszy organ w niniejszej decyzji ponownie ocenił planowane przedsięwzięcie (ze szczególnym uwzględnieniem pól elektromagnetycznych oraz emisji hałasu które są najbardziej znaczącymi oddziaływaniami związanymi z realizacją linii elektroenergetycznej). Z ponownej analizy również nie wynikło, aby przedmiotowe przedsięwzięcie miało mieć znaczący negatywny wpływ na zdrowie i życie ludzi. W związku z powyższym zarzutowi nr 15 należało odmówić zasadności.

Ad. 16, 17 i 20. Odpowiadając na uwagi dotyczące konieczności uszczegółowienia warunków decyzji środowiskowej organ II instancji wyjaśnia:

- a) punkt 1.2.3 decyzji pierwszoinstancyjnej został zreformowany poprzez wskazanie konkretnych lokalizacji mających służyć jako bazy materiałowo-sprzętowe i zaplecze techniczne. Przy zachowaniu wskazanych w warunku wytycznych nie istnieje niebezpieczeństwo znaczącego wpływu odprowadzanych wód opadowych i roztopowych z zapleczy budowy na środowisko przyrodnicze;
- b) uwaga dotycząca braku sprecyzowania konkretnych miejsc magazynowania, składowania materiałów i baz transportowych w punkcie 1.2.4 została uwzględniona w punkcie 1.2.3 decyzji poprzez wskazanie konkretnych lokalizacji baz materiałowo-sprzętowych i zapleczy budowy;
- c) uwaga dotycząca braku sprecyzowania konkretnych miejsc magazynowania, składowania materiałów i baz transportowych w punkcie 1.2.5 została uwzględniona w punkcie 1.2.3 poprzez wskazanie konkretnych lokalizacji baz materiałowo-sprzętowych i zapleczy budowy;
- d) punkt 1.2.10 został zmieniony poprzez wskazanie stacji paliw jako jedynych miejsc dozwolonych do tankowania pojazdów budowlanych. Dodatkowo, zostały wskazane miejsca, gdzie nie można tankować maszyn budowlanych i sposoby zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed skażeniem wynikającym z ewentualnego wycieku paliwa;
- e) w ocenie tutejszego organu nie ma konieczności doprecyzowania warunku 1.2.16 zaskarżonej decyzji. W ocenie tutejszego organu RDOŚ w Warszawie prawidłowo wskazał tereny, na których nie należy lokalizować dróg dojazdowych. Precyzyjne wskazanie dróg dojazdowych na etapie budowy byłoby działaniem niewspółmiernym oraz w żaden sposób nieograniczającym wpływu przedmiotowej inwestycji na środowisko;

- f) w ocenie tutejszego organu nie ma konieczności doprecyzowania warunku 1.2.17 zaskarżonej decyzji. W ocenie tutejszego organu RDOŚ w Warszawie w sposób wystarczający określił sposób postępowania z humusem na etapie realizacji inwestycji. Ponadto przepisy prawa nie obligują inwestora ani organu wydającego decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach do wskazania ewentualnego odbiorcy niewykorzystanego humusu;
- g) w ocenie tutejszego organu nie ma konieczności doprecyzowania warunku 1.2.23 zaskarżonej decyzji. Nakazanie przez RDOŚ w Warszawie stałego nadzoru inwestorskiego jest wystarczające do zapewnienia kontroli przestrzegania przepisów dotyczących zagospodarowania odpadów;
- h) w ocenie tutejszego organu nie ma konieczności doprecyzowania warunku 1.2.25 zaskarżonej decyzji. Ze względu na specyfikę prac fundamentowych nie ma możliwości określenia konkretnego czasu ich wykonania, a co za tym idzie określenie czasu wykonywania prac odwodnieniowych. Ponadto ze względu na technologię budowy oraz harmonogram robót wykonawca może nie mieć możliwości ograniczenia robót tylko do okresów bezdeszczowych. Należy również zauważyć, że RDOŚ w Warszawie nakazał ograniczenie wpływu ewentualnego odwodnienia do terenu budowy. Abstrahując od powyższego należy podkreślić, iż budowa wszystkich fundamentów została już zakończona. Odwodnienie było konieczne jedynie przy budowie fundamentów na terenie zalewowym rzeki Świder - od stanowiska 16/LT do 24/LT (9 stanowisk słupowych). Odwodnienie było wykonywane przy pomocy igłofiltrów przez okres budowy fundamentu, tj. przez okres około dwóch tygodni na jedno stanowisko. Prace były realizowane w porze suchej. Zgodnie z przeprowadzonymi badaniami geologicznymi, wykonanymi na potrzeby projektu budowlanego na odcinku tym zwierciadło wody nawiercono na głębokości od 0,25 - 1,60 m ppt. Na tych samych głębokościach zwierciadło wody się ustabilizowało. W przypadku stanowiska 16/LT w trakcie badań stwierdzono występowanie napiętego zwierciadła wody na głębokości 11,3 m ppt, które stabilizuje się na głębokości 5,7 m ppt. Prowadzone prace nie naruszały tej warstwy wodonośnej, wobec czego nie wykonano obliczeń dla tego przypadku. Najbliżej zlokalizowane ujęcie wód podziemnych znajduje się około 1,3 km od najbliższego stanowiska na którym prowadzono prace odwodnieniowe (16/LT). Zasięg leja depresji wytworzony przez odwodnienie prowadzone na potrzeby każdego z wykopów fundamentowych nie przekroczył 70 m. Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, że prace odwodnieniowe nie mogły mieć negatywnego wpływu na środowisko gruntowo-wodne oraz ujęcia wód podziemnych;
- i) Sposób gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi z terenu budowy, w tym ze stanowisk słupowych, gdzie dopuszcza się tymczasowe lokalizowanie baz magazynowych, został wskazany w punkcie 1.2.26 decyzji RDOŚ w Warszawie i uwzględnia możliwość odprowadzania ich do przyległego gruntu. W przypadku odprowadzania wód opadowych i roztopowych z istniejących baz materiałowo-sprzętowych i zapleczy budowy, wody opadowe odprowadzane są do systemu kanalizacji deszczowej;
- j) warunek wskazany w pkt 3 decyzji doprecyzowano poprzez umieszczenie zapisów dotyczących monitoringu porealizacyjnego, wytypowanie konkretnych odcinków prowadzenia

badan śmiertelności oraz wskazanie przykładów rozwiązań możliwych do stosowania w przypadku wykazania, że zastosowane działania minimalizujące są niewystarczające. Tutejszy organ stoi na stanowisku, iż poza ww. zmianami nie ma konieczności doprecyzowania innych zapisów znajdujących się w zaskarżonej decyzji.

Z powyższego wynika, że wszędzie tam gdzie nadmierna ogólność w treści warunku mogłaby mieć wpływ na jego wykonanie i egzekucję, GDOŚ orzekł ponownie.

Ad. 18. Jak słusznie zauważył RDOŚ w Warszawie (str. 7 zaskarżonej decyzji) zgodnie z art. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o zmianie ustawy Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r. poz. 710) do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy dotyczących decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, stosuje się przepisy obowiązujące przed dniem 1 stycznia 2018 r. Wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w przedmiotowej sprawie wpłynął w dniu 17 listopada 2017 r., a następnie był uzupełniany przy pismach z dnia 23 i 24 listopada 2017 r. Należy zatem uznać, iż wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach stał się kompletny w dniu 24 listopada 2017 r. Zatem w toku prowadzonego postępowania RDOŚ w Warszawie nie był zobligowany do uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia z organem właściwym w sprawach ocen wodnoprawnych, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566, ze zm.). Tym samym postanowień wydanych przez właściwy organ Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie nie należało traktować jako uzgodnienia, o których mowa w art. 77 ust. 1 pkt 4 ustawy ooś. RDOŚ w Warszawie zaznaczył, że ww. postanowienia potraktował „tylko jak niewiążące stanowiska wyspecjalizowanych organów w sprawach ocen wodnoprawnych”. Należy jednak zauważyć, iż w świetle ww. przepisów nie miał on takiego obowiązku. Dodatkowo należy zauważyć, że RDOŚ w Warszawie nie uwzględnił jedynie dwóch warunków realizacji przedsięwzięcia wskazanych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie co uzasadnił na str. 8 zaskarżonej decyzji. Nieuwzględnione warunki dotyczą wałów przeciwpowodziowych (które nie występują na terenie realizacji planowanego przedsięwzięcia) oraz minimalizacji ingerencji w ciek naturalne (który zdaniem RDOŚ w Warszawie był nieprecyzyjny). Należy również nadmienić, iż to organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest odpowiedzialny za ostateczny kształt decyzji oraz treść określonych w niej warunków realizacji przedsięwzięcia. Powinnością RDOŚ w Warszawie było takie określenie warunków realizacji przedsięwzięcia aby było one możliwe do realizacji (a także weryfikacji), a także nie powielały obowiązujących przepisów prawa. Należy więc stwierdzić, iż w przedmiotowym przypadku RDOŚ w Warszawie nie tylko nie musiał ale wręcz nie mógł uwzględnić w swojej decyzji 2 ww. warunków określonych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Wobec powyższego należy odrzucić zarzut nr 18.

Ad. 19. Zgodnie z art. 82 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy ooś wyniki monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko muszą zostać przedłożone do organu wydającego decyzję środowiskową (a więc RDOŚ w Warszawie oraz GDOŚ) oraz w przypadku wystąpienia takiej konieczności do następujących organów wójt, burmistrz lub prezydent miasta, starosta, marszałek województwa, wojewódzki inspektor ochrony środowiska. Na wstępie należy zauważyć, że tutejszy

organ zreformował pkt 3 sentencji zaskarżonej decyzji poprzez wskazanie m.in. GDOŚ jako organu, który ma otrzymywać wyniki monitoringu przeprowadzanego w związku z realizacją planowanej inwestycji, gdyż w związku z wydaniem niniejszej decyzji GDOŚ staje się jednym z organów wydających decyzję środowiskową. Należy zauważyć, iż wskazany w zaskarżonej decyzji zakres monitoringu przyrodniczego dotyczy awifauny. W ocenie tutejszego organu to właśnie RDOŚ w Warszawie oraz GDOŚ jako organy wyspecjalizowane są właściwe do oceny wyników monitoringu przyrodniczego. Nie wydaje się więc by zasadnym było dodatkowe przekazywanie wyników monitoringu przyrodniczego innym organom. Wobec powyższego zarzut nr 19 należało odrzucić.

Ad. 21. Odpowiadając na zarzuty dotyczące inwentaryzacji przyrodniczej wskazujące na: a) zbyt krótki okres prowadzenia inwentaryzacji, b) brak wyjaśnienia sposobu jej rozszerzenia w raporcie z 2018 r. w stosunku do raportu z 2017 r., braków w inwentaryzacji stwierdzonych przez skarżącego gatunków mysikrólika (w obszarze całej inwestycji) i bielika (na terenie lasów Mińskich) oraz c) braku kompleksowych badań obszarów cennych przyrodniczo, organ II instancji po analizie całości materiału dowodowego uznał zarzuty za bezzasadne.

- a. Dla uzyskania wystarczających na potrzeby oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko danych dotyczących aktualnego stanu środowiska przyrodniczego jeden rok kalendarzowy jest preferowanym okresem prowadzenia inwentaryzacji, całkowicie wystarczającym do dokonania miarodajnej analizy wpływu planowanej inwestycji. W raporcie z grudnia 2017 r. została przedstawiona inwentaryzacja zawierająca okres badań od grudnia 2016 r. do czerwca 2017 r. W styczniu 2018 r. wraz z ujednoliconą wersją raportu została przedstawiona całoroczna, pełna inwentaryzacja fauny i flory zawierająca okres badań od grudnia 2016 r. do listopada 2017 r. Inwentaryzacja przedstawiona w raporcie z grudnia 2017 r. jest niepełna, co zostało podkreślone przez autorów omawianego opracowania. Wskazana w opracowaniu metodyka inwentaryzacji przyrodniczej dotycząca zarówno sposobu prowadzenia badań, jak i ich opracowania jest zgodna z przyjętą praktyką.
- b. Brak stwierdzenia w wynikach inwentaryzacji gatunku ptaka wskazanego przez skarżącego, może mieć różne przyczyny i wynikać np. z mobilności gatunku, braku jego gniazdowania w określonym terenie lub pomyłki w oznaczeniu. Organ II instancji pragnie zauważyć, że skarżący nie przedstawił dowodów na występowanie we wskazanym obszarze gatunku mysikrólika i bielika. Przedstawiona na etapie przygotowania raportu inwentaryzacja z okresu grudzień 2017 r. - listopad 2018 r., została powtórzona podczas 4 kontroli dla 12 stanowisk słupowych w okresie czerwiec 2019 r. - lipiec 2019 r., przeprowadzonych przed planowaną wycinką. Trzy z dwunastu przebadanych stanowisk (okolice słupów 26/KŁ, 11/CG, 12/CG) znajdują się w obrębie Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Wyniki przedstawione w raportach potwierdzają, że mysikrólik oraz bielik nie prowadzą lęgów w zasięgu oddziaływania budowy inwestycji.
- c. Po przeanalizowaniu całości dokumentacji w tym metodyki prowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej, organ II instancji nie ma podstaw do podważenia jej wiarygodności i

skuteczności. Szczegółowe wyjaśnienia dotyczące metodyki inwentaryzacji na terenie obszarów cennych przyrodniczo zostały zawarte w odpowiedzi na uwagę 5a.

Ad. 22. Odpowiadając na uwagi dotyczące wycinki drzew, na wstępie organ II instancji wyjaśnia, że przedmiotowa inwestycja realizowana jest w sposób uwzględniający minimalizację oddziaływań wynikających z zajętości terenu, a obszary zwartych kompleksów leśnych przecinane są z wykorzystaniem technologii nadleśnej, ograniczając konieczność prowadzonej wycinki do niezbędnego minimum. Zarzuty podnoszone w złożonych odwołaniach dotyczą negatywnego wpływu na środowisko w wyniku: a) wycinki drzew w rezerwacie Jedlina, b) prowadzenia wycinki drzew w okresie lęgowym ptaków oraz c) wycinki wiekowych drzew na działce nr 3, obręb Kazimierzów w gminie Kałuszyn. Dodatkowo, skarżący wskazują, że d) realizacja inwestycji może spowodować zniszczenie cennego sanatoryjno-uzdrowiskowego klimatu gminy Cegłów.

- a) Rezerwat Jedlina znajduje się ponad 5 km od obszaru inwestycji. Zakres usunięcia drzewostanu dla przedmiotowego przedsięwzięcia jedynie w niewielkim zakresie wykracza poza pas technologiczny liczący 70 m. Miejscowo konieczne jest usunięcie drzew w celu ustawienia urządzeń wciągających i naprężających przewody w odległości 200-250 m lub wykonania dróg dojazdowych do słupów. W tym celu zostały wytyczone najkrótsze drogi do obecnie istniejącej sieci drogowej. Nie ma więc podstaw, dla których inwestor prowadziłby wycinkę na terenie rezerwatu, na co odwołujący nie wskazał żadnych dowodów.
- b) Decyzja środowiskowa wydana przez RDOŚ w Warszawie zezwala na wycinkę w okresie lęgowym ptaków pod warunkiem przeprowadzenia najpóźniej na tydzień przed jej planowanym terminem kontroli zajętości siedlisk, która wykaże zakończenie lęgów oraz wyprowadzenie młodych z gniazd. Kontrole prowadzone przez specjalistów ornitologów, na kilka dni przed planowanym wycięciem drzew, pozwalają uzyskać aktualne dane odnośnie zasiedlenia drzewostanu oraz dają pewność, że do czasu przystąpienia do prac skontrolowane drzewa nie zostaną ponownie zasiedlone. W toku postępowania inwestor przedstawił dokumenty, potwierdzające przeprowadzenie kontroli w dniach 3-4 czerwca, 12-15 czerwca, 2-5 lipca i 13 lipca 2019 r. Dzięki tak zaplanowanym pracom, wycinka drzew nie spowoduje utraty lęgów, a co za tym idzie wykluczony zostanie znaczący negatywny wpływ fazy budowy na ornitofaunę. Dodatkowo, z uwagi na fakt, że inwestycja zakłada wycinkę drzew, wśród których znajdują się drzewa dziuplaste, tworzące ważny element siedliskowy dla zinwentaryzowanych chronionych gatunków zwierząt, organ II instancji w reformowanym warunku 1.2.37 decyzji I instancji wskazał na konieczność wykonania schronień zastępczych.
- c) Występujące w środowisku stare drzewa tworzą ważny element siedliskowy dla wielu gatunków zwierząt. Wynika to z faktu, że powstające w nich dziuple oraz próchnowiska stanowią miejsca rozrodu dla ptaków dziuplastych, nietoperzy oraz owadów. W zależności od gatunków zwierząt wykazanych w inwentaryzacji przyrodniczej organy ochrony środowiska zalecają konkretne działania minimalizujące. W okolicy słupów 15/KŁ i 16/KŁ dla zadrzewień porastających działkę nr 3, obręb Kazimierzów, gm. Kałuszyn RDOŚ w Warszawie zezwolił na wycinkę drzew konieczną do realizacji inwestycji w okresie lęgowym ptaków przypadającym na okres od początku marca do końca sierpnia, pod warunkiem

wcześniejszego wykluczenia przez nadzór przyrodniczy prowadzenia lęgów na terenie objętym oddziaływaniem. Dla przedmiotowej działki kontrole zajętości siedlisk zostały przeprowadzone trzykrotnie w terminie 3-4 czerwca, 12-15 czerwca oraz 3-5 lipca 2019 r. Dwie pierwsze kontrole potwierdziły obecność ptaków lęgowych w zasięgu oddziaływania inwestycji, natomiast podczas kontroli przeprowadzonej w dniach 4-5 lipca 2019 r. wykazano, że w okolicy słupów 15/KŁ i 16/KŁ nie są prowadzone lęgi w obrębie pasa inwestycyjnego, przez co możliwe jest wykonanie prac przygotowawczych pod budowę słupów, w tym usunięcie kolidujących drzew. Dzięki tak prowadzonym pracom nie istnieje niebezpieczeństwo, że wycinka drzew spowoduje znaczący negatywny wpływ na populacje gatunków chronionych. Dodatkowo, decyzja środowiskowa na etapie budowy zakłada prowadzenie wszelkich prac pod stałym nadzorem przyrodniczym, w celu ochrony roślin i zwierząt przed negatywnym oddziaływaniem inwestycji oraz zapewnieniem dbałości przestrzegania przepisów z zakresu ochrony przyrody. Organ II instancji wyjaśnia również, że przetrasowanie inwestycji dla ominięcia wycinki wiekowych drzew na tej działce jest ekonomicznie oraz przyrodniczo nieuzasadnione. Trasa linii będzie skrajem obszaru leśnego znajdującego się na wskazanym terenie. Zmiana trasy wiązałaby się z przybliżeniem linii do zabudowań mieszkalnych lub znacznie większą ingerencją w drzewostan.

- d) Organ II instancji podczas analizy materiału dowodowego oraz innych dostępnych źródeł nie znalazł żadnych informacji, które mogłyby potwierdzić wskazaną przez skarżących tezę, że realizacja przedmiotowej inwestycji może przyczynić się do zniszczenia panującego w gminie Cegłów mikroklimatu, w tym do zmniejszenia zawartości jodu w powietrzu. Zgodnie z dostępnymi źródłami „Na ilość jodu zawartego w powietrzu ma wpływ nie tylko bliskość słonych wód, kierunek wiatru (najniższa zawartość przy wietrze kontynentalnym), lecz również zanieczyszczenie środowiska (związki siarki, rtęci, ołowiu itp.)” (por. A. Kurosad i.in, Występowanie, obieg i obszary niedoboru jodu oraz główne jego źródła w żywieniu człowieka i zwierząt, *Adv Clin Exp Med* 2005, 14, 5, 1019-1025).

Ad. 23. W toku postępowania złożone zostały odwołania od decyzji wskazujące na a) możliwość zaistnienia negatywnego wpływu na ptaki, wynikającego z kolizji trasy inwestycji z miejscem występowania i gniazdowania bocianów w gminie Latowicz oraz głównym szlakiem migracyjnym gatunków ptaków wędrownych, tj.: bocian, żuraw, czapla, dzikie kaczki. Dodatkowo, skarżący wnieśli obawy o b) możliwość zaistnienia negatywnego wpływu na obszar Natura 2000 Dolina Kostrzynia PLB140009, znajdujący się na wschód od gminy Cegłów.

Na wstępie organ II instancji wyjaśnia, że w celu ograniczenia śmiertelności ptaków w wyniku rozbijania się na przewodach linii elektroenergetycznych, w projekcie inwestycji zawarte zostały rozwiązania mające poprawić widoczność przewodów dla ptaków. W tym celu zastosowane zostały spirale, w kolorze zapewniającym ich widoczność na tle nieba, również w okresie ograniczonej widoczności (pkt 1.2.40 i 1.3.3 decyzji I instancji). Dodatkowo, w celu uzyskania informacji czy zastosowane środki minimalizujące są wystarczające, zaproponowany został monitoring śmiertelności ptaków. Otrzymane wyniki pozwolą zweryfikować czy zastosowane środki są wystarczające, czy należy zaplanować dodatkowe działania mogące zwiększyć widoczność linii

(zmieniony warunek 3 decyzji pierwszoinstancyjnej). Odpowiadając na zarzuty organ II instancji wyjaśnia, co następuje.

- a) Okolica doliny Świdra położona w gminie Latowicz należy do jednego z cenniejszych przyrodniczo obszarów na trasie projektowanej linii 400 kV. Przeprowadzona inwentaryzacja wykazała, że gniazdujące tam bociany jako żerowiska wykorzystują tereny łąk położonych w dolinie rzeki oraz okoliczne pola uprawne. Dodatkowo, inwentaryzacja wykazała, że inwestycja koliduje z obszarem szczególnie intensywnych lokalnych przelotów bocianów. Ponadto linia przecina dolinę Świdra, będącą naturalnym korytarzem migracyjnym oraz zwartym kompleksem leśnym w gminie Ceglów. Aby zabezpieczyć ornitofaunę przed negatywnym wpływem inwestycji zaproponowane zostały działania minimalizujące. Według dostępnych danych literaturowych efektywność w redukcji śmiertelności wymaga indywidualnie dobieranych rozwiązań. Dla przedmiotowej inwestycji zalecono znakowanie za pomocą spiral, rozmieszczonych na przewodach odgromowych co 20 m, z przesunięciem co 10 m na przeciwnych przewodach. Takie rozwiązanie sprawia, że znaczniki widoczne są na linii co 10 m. Spirale zostały zaproponowane w kolorze odcinającym się od koloru nieba, dobrze dostrzegalnym przez ptaki w dzień i w nocy. Dostępne dane wskazują jednoznacznie, iż oznakowanie linii jest narzędziem skutecznie zmniejszającym śmiertelność ptaków. Pokazuje to zdecydowana większość dotychczasowych badań. Według rekomendacji GDOŚ (opracowanie FPP, 2013) ze względu na wysoką śmiertelność, jaką generują napowietrzne linie elektroenergetyczne, należy stosować oznaczniki linii, jako sprawdzone działanie minimalizujące. Ich montowanie przynajmniej na przewodach odgromowych, ale w niektórych przypadkach także fazowych (szczególnie kolizyjne linie lub ich odcinki wykazane w monitoringu przedrealizacyjnym, a także gdy osobne przewody odgromowe nie są stosowane, jak to jest zazwyczaj w liniach SN), powinno należeć do powszechnie stosowanych dobrych praktyk rozpatrywanych przy budowie wszelkich nowych lub modernizacji istniejących linii. Zastosowanie oznaczników powinno być znane i stosowane przez ekspertów przyrodników, stronę inwestorską i służby ochrony przyrody. W szczególności, działania te powinny być absolutnym standardem na liniach przebiegających w pobliżu miejsc ważnych dla ochrony ptaków, np. przy znanych korytarzach migracyjnych, obszarach koncentracji ptaków, w rejonach łęgów cennych i kolizyjnych gatunków ptaków, w tym np. w ptasich obszarach sieci Natura 2000, parkach narodowych, rezerwach przyrody ustanowionych w celu ochrony ptaków.

Dla przedmiotowej inwestycji przeprowadzono monitoring śmiertelności ptaków na istniejącym fragmencie linii EE 400 kV Stanisławów- Siedlce Ujrzanów przecinającej obszar Natura 2000 Dolina Kostrzynia, gdzie również zostały zastosowane spiralne oznaczniki mające zapobiegać kolizjom ptaków z linią elektroenergetyczną. W celu określenia skuteczności tego rozwiązania na potrzeby raportu przeprowadzone zostało liczenie ofiar na 3000 m odcinku tej inwestycji. Z uwagi na fakt, że teren przeznaczony do kontroli porośnięty jest gęstą roślinnością oraz ze względu na szybkie tempo znikania ofiar dane są zaniżone. Można jednak przypuszczać, że wykrywalność dużych ptaków jak np. żurawie, kaczki czy

bociany była wystarczająca. Podczas kontroli prowadzonych głównie w okresie jesiennych migracji nie wykryto żadnego dużego ptaka, który poniósłby śmierć w wyniku kolizji z linią EE. Duże ptaki, takie jak żurawie i bociany należą do grupy ptaków najbardziej narażonych na kolizje z uwagi na małą mobilność w locie. Fakt, że ich szczątki nie zostały wykryte podczas kontroli sugeruje, że zastosowane zabezpieczenie jest wystarczające, aby ograniczyć znaczący negatywny wpływ inwestycji na ww. ptaki migrujące. Dla sezonowych migracji niezwykle ważne są również miejsca odpoczynku ptaków. Miejsca okresowych koncentracji ptaków stwierdzono w pobliżu miejscowości Latowicz, Dąbrówka, gdzie zatrzymywały się na łąkach i polach wzdłuż rzeki Świder. Do realizacji wybrano wariant mniej ingerujący w dolinę rzeczną, a na trasie jej przecięcia zastosowane zostały znaczniki. Dodatkowo, linia elektroenergetyczna na etapie eksploatacji nie powoduje znaczącego zajęcia powierzchni i nie uniemożliwia ptakom wykorzystywania przestrzeni pod i nad linią.

Dzięki tak zaproponowanym rozwiązaniom minimalizującym nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu inwestycji na populację bociana białego bytującą w gminie Latowicz oraz przecinane korytarze migracyjne.

- b) Na potrzeby oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykonana została inwentaryzacja ornitofauny, będąca podstawą do zidentyfikowania oddziaływań na ptaki. Badania terenowe obejmowały oznaczanie ptaków rozpoznawanych wzdłuż linii w strefie bezpośredniego wpływu z rozróżnieniem ptaków lęgowych oraz żerujących. Dodatkowo, przeprowadzone zostały badania awifauny przelotnej. Tak przeprowadzona inwentaryzacja, dla wariantu realizacyjnego, nie wykazała ptaków będących przedmiotami ochrony tego obszaru. Oznacza to, że ptaki te nie wykorzystują okolicy realizowanej inwestycji do bytowania, żerowania ani prowadzenia lęgów. W kwestii migracji sezonowych, przedmiotowa inwestycja również nie powinna stanowić zagrożenia dla przedmiotów ochrony obszaru. Obszar Natura 2000 Dolina Kostrzynia jest ostoją ptaków wodnych i wodno-błotnych, które do przelotów wykorzystują w szczególności doliny rzeczne. W miejscach, gdzie inwestycja zbliża się do doliny rzecznej lub terenów cennych przyrodniczo zastosowane zostały środki ograniczające śmiertelność ptaków polegające na oznakowaniu linii za pomocą spiral.

Ad. 24. Odpowiadając na uwagi dotyczące braku kompleksowych badań obszarów cennych przyrodniczo – a) Góra Ryczołkowska, tereny wokół kąpieliska na Karczunku, Zagłębie Bocianie, zwarty kompleks leśny w gminie Cegłów, Miński Obszar Chronionego Krajobrazu oraz b) możliwość zaistnienia negatywnego wpływu na obszar Natura 2000 PLH140027 Gołe Łąki wyjaśniam, co następuje.

- a) Na etapie prac kameralnych wstępnie wytypowano obszary cenne przyrodniczo, takie jak: lasy, bory, kompleksy łąk, obszary podmokłe, doliny rzeczne i obszary bezodpływowe. Pozostałe obszary zaklasyfikowano jako tereny o niskich walorach przyrodniczych, dla których ograniczono się do jednorazowej penetracji w szczycie sezonu wegetacyjnego. Dla każdego z obszarów uznanych za cenny przyrodniczo w ciągu roku kilkakrotnie przeprowadzono inwentaryzację przyrodniczą w okresie od kwietnia 2017 r. do końca października 2017 r., w buforze 500 m od osi linii. Zaproponowany przez inwestora bufor prowadzonych badań

uwzględnia zidentyfikowane oddziaływania mogące wynikać z etapu budowy i eksploatacji inwestycji.

W odwołaniu skarżący wskazali, że obszary cenne przyrodniczo takie jak: Góra Ryczołkowska, tereny wokół kąpieliska na Karczunku, Zagłębie Bocianie, zwarty kompleks leśny w gminie Cegłów i Miński Obszar Chronionego Krajobrazu, nie zostały kompleksowo przebadane. Organ II instancji wyjaśnia, że wykorzystana do inwentaryzacji metodyka nie budzi zastrzeżeń i nie daje podstaw do podważenia uzyskanych wyników, w tym szczegółowości informacji o obszarach wskazanych przez skarżącego, znajdujących się w buforze inwentaryzacji, tj.: Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i tzw. Zagłębia Bocianiego. Obszary cenne przyrodniczo będące obszarami chronionymi w myśl art. 6 ustawy o ochronie przyrody, znajdujące się poza buforem 500 m od osi inwestycji, nie zostały objęte inwentaryzacją przyrodniczą, jednak ich obecność została uwzględniona przy ogólnej analizie uwarunkowań przyrodniczych lokalizacji inwestycji oraz została przebadana możliwość zaistnienia wpływu na cele ich ochrony w wyniku realizacji przedsięwzięcia. Po analizie całości akt sprawy, organ II instancji nie ma podstaw do uznania, że realizacja przedsięwzięcia może wpłynąć na zniszczenie walorów przyrodniczych wskazanych przez skarżącego obszarów.

- b) Organ wyjaśnia również, że w obszarze Natura 2000 PLH140027 Gołe Łąki przedmiotami ochrony są siedliska 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska i 91D0 Bory i lasy bagienne. Przedmiotowa inwestycja może wywierać wpływ na siedliska położone w obszarze jej bezpośredniego oddziaływania, tj. w pasie technologicznym 2×35 m. Zmiany stosunków wodnych wynikające z realizacji inwestycji mają charakter chwilowy i nie wpłyną na przebudowę gatunkową siedlisk znajdujących się w bezpośrednim oddziaływaniu inwestycji, nie ma więc możliwości zaistnienia negatywnego wpływu na obszar oddalony o ponad 8 km od inwestycji. Dodatkowo, organ wyjaśnia, że eksploatacja linii może stanowić barierę migracyjną wyłącznie dla gatunków wykorzystujących przestrzeń powietrzną, przez co nie można stwierdzić negatywnego wpływu na funkcjonowanie korytarza ekologicznego dla obszaru Natura 2000 Gołe Łąki.

Ad. 25. Odpowiadając na uwagi dotyczące niezgodności przedsięwzięcia z rozporządzeniem w sprawie Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, gdzie zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, organ II instancji wyjaśnia, że inwestycje celu publicznego, jaką jest przedmiotowa linia 400 kV, są zwolnione z zakazów obowiązujących w obszarach chronionego krajobrazu, o czym mowa w art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody.

Ad. 26. Od decyzji organu I instancji zostały złożone odwołania wskazujące, że prace związane z głębokimi wykopami i ich odwodnieniem mogą spowodować obniżenie poziomu wód gruntowych, migrację zanieczyszczeń, zmiany w przepływie wód podziemnych, deformacje szkieletu skalnego, osłabienia podłoża gruntowego na skutek wtłaczania wód z odwodnienia (w przypadku stosowania tzw. zamkniętych systemów odwadniających), pogorszenia warunków siedliskowych drzewostanu prowadzące do utraty kondycji i niszczenia drzew oraz krzewów, zmiany bilansu wodnego wód powierzchniowych (jezior, stawów, starorzeczy) prowadzącej do wysychania tych form i zaniku

życia biologicznego, zaburzenia eksploatacji ujęć wód podziemnych mogące prowadzić do zaniku wody w tych ujęciach, zdeformowania właściwości fizyczno-chemicznych wód.

Odpowiadając na te zarzuty organ II instancji wyjaśnia, że odwodnienie wykopów konieczne było wyłącznie na obszarze zalewowym rzeki Świder - od stanowiska 16/LT do 24/LT (9 stanowisk). Odwodnienie prowadzone było za pomocą igłofiltrów przez okres ok. 2 tyg. na stanowisko. Jest to zbyt krótki czas, aby doprowadzić do trwałych zmian w środowisku przyrodniczym. Dodatkowo, jak wskazują badania wykonane w dolinie rzeki, występujące tam warstwy wodonośne składają się głównie z piasków średnio i drobnoziarnistych, charakteryzujących się dobrą przepuszczalnością, co oznacza, że po zaprzestaniu odwodnienia poziom wód szybko wróci do stanu wyjściowego. W związku z powyższym, po pełnej analizie dokumentacji, GDOŚ uznał podniesione zarzuty za bezzasadne.

Dodatkowo organ II instancji wyjaśnia, że dla każdego stanowiska słupowego wymagającego odwodnienia wyliczono powstającą lej depresji, przy założeniu wymaganej głębokości depresji na poziomie 4,5 m. Zasięg wyliczonej depresji wahał się od 3 m do niespełna 70 m, co oznacza, że odwodnienie stanowisk słupowych nie może wpłynąć na ujęcia wód podziemnych (str. 6 i 7 uzupełnienia do raportu oos z dnia 30 marca 2020 r.). Najbliżej zlokalizowane ujęcie wód podziemnych znajduje się około 1,3 km od stanowiska, na którym prowadzono prace odwodnieniowe (16/LT).

Ad. 27. Zgodnie z art. 132 ustawy oos Krajowa Komisja do spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko, zwana dalej „Krajową Komisją”, jest organem opiniodawczo-doradczym GDOŚ w zakresie ocen oddziaływania na środowisko. Ustawa oos nie reguluje w jakich przypadkach Krajowa Komisja powinna zostać poproszona o wyrażenie swojej opinii. W związku z powyższym należy przyjąć, że jest to jedynie dodatkowe stanowisko mogące wspierać działania GDOŚ. Niemniej należałoby przyjąć, że Komisja Krajowa powinna zajmować swoje stanowisko w przypadku spraw niezwykle skomplikowanych, realizowanych często po raz pierwszy na terenie Polski przez co ich oddziaływania nie są znane i zbadane lub których realizacja nie jest uregulowana w przepisach prawa. Taka sytuacja w przedmiotowej sprawie nie ma miejsca. Linie elektroenergetyczne realizowane są na terenie Polski od wielu lat. Zarówno projektanci jak i naukowcy od wielu lat posiadają wiedzę dotyczącą oddziaływania ww. przedsięwzięć na środowisko. Ponadto w przedmiotowej sprawie sporządzony został raport oos który zarówno w ocenie RDOŚ w Warszawie jak i GDOŚ pozwolił na przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia oraz na określenie warunków minimalizujących wpływ planowanej linii elektroenergetycznej na środowisko. Należy również zauważyć, że przepisy regulujące kwestię ochrony przed polami elektromagnetycznymi zawarte są POŚ. Dla linii elektroenergetycznych opracowano Polskie Normy. Ponadto wartości graniczne, tj. natężenie 1 kV/m składowej elektrycznej i natężenie 60 A/m składowej magnetycznej określone zostały w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r. poz. 2448), jako dopuszczalne poziomy promieniowania elektromagnetycznego dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową. Obok terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową czyli takich, na których faktycznie

zabudowa taka występuje lub jest planowana według miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, ww. rozporządzenie wyodrębnia także miejsca dostępne dla ludności, przez które rozumieć należy za art. 124 ust. 2 Poś wszelkie miejsca z wyjątkiem miejsc, do których dostęp ludności jest zabroniony lub niemożliwy bez użycia sprzętu technicznego. W szczególności za miejsca dostępne dla ludności uznaje się przestrzeń do 2 m nad powierzchniami, na których mogą przybywać ludzie. Dopuszczalne poziomy promieniowania elektromagnetycznego w przypadku miejsc dostępnych dla ludności wynoszą 10 kV/m (składowa elektryczna) i 60 A/m (składowa magnetyczna). Dotrzymanie standardów jakości środowiska w związku z realizacją linii elektroenergetycznej polegać zatem winno na osiągnięciu poziomów natężenia pola elektrycznego 1 kV/m na wysokości 2 m nad ziemią (przy poziomie 60 A/m składowej magnetycznej). Zestawienie uzyskanych w drodze obliczeń wyników z dopuszczalnymi wartościami, określonymi ww. rozporządzeniem prowadzi do jednoznacznych wniosków, że eksploatacja przedmiotowej linii, niezależnie od faktycznego zagospodarowania terenu, prowadzić będzie do dotrzymania, na całym odcinku projektowanej linii niezależnie od faktycznego zagospodarowania terenu, bardziej restrykcyjnych norm promieniowania elektromagnetycznego, ustalonych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę (co szczegółowo omówiono w odniesieniu do zarzutu nr 5). Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112), dla linii elektroenergetycznych zostały określone wskaźniki LA_{eqD} 50 dB i LA_{eqN} 45 dB, mające zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska. Przedstawione w raporcie obliczenia wykazały, iż nie nastąpi przekroczenie wskaźnika LA_{eqN} 45 dB poza obrębem pasa technologicznego wyznaczonego dla planowanej linii elektroenergetycznej. W pasie technologicznym wariantu realizacyjnego nie znajdują się obecnie budynki przeznaczone na cele mieszkaniowe. Biorąc pod uwagę kwalifikację terenów chronionych akustycznie i wynikające z niej dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku wskazać należy, że realizacja przedsięwzięcia wiązać się będzie z dotrzymaniem ww. poziomów, stanowiących standardy jakości środowiska w zakresie ochrony akustycznej (co również szczegółowo omówiono w odniesieniu do zarzutu nr 5). Należy więc zaznaczyć, iż przepisy prawa jasno regulują kwestię oddziaływania tego typu przedsięwzięć, a raport oos pozwalał na bezsprzeczne ich zweryfikowanie. W świetle powyższego nie można uznać, że budowa linii elektroenergetycznej 400 kV jest przedsięwzięciem wyjątkowo skomplikowanym i wymaga zasięgnięcia opinii Krajowej Komisji. Dlatego też zarzut nr 27 należy uznać za nieuzasadniony.

Ad. 28. W przypadku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko art. 77 ust. 1 ustawy oos reguluje kwestię do jakich organów winien wystąpić organ prowadzący postępowanie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach o współdziałanie. W przedmiotowym przypadku, ze względu na charakter, lokalizację oraz datę wszczęcia postępowania przedmiotowe przedsięwzięcie wymagało jedynie zasięgnięcia opinii Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie oraz w Lublinie. Ustawa nie przewiduje zasięgania oraz uwzględniania opinii innych organów w tym Zarządu Województwa Mazowieckiego. Ponadto należy zauważyć, że Zarząd Województwa Mazowieckiego wyraził negatywną opinię dotyczącą przedmiotowego

przedsięwzięcia powołując się na negatywny wpływ przedsięwzięcia na strukturę przestrzenną województwa oraz niechęć mieszkańców do inwestycji. Jak wspomniano wyżej, zgodnie z art. 74 ust. 1 pkt 5 ustawy ooś, dla strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych realizowanych na podstawie specustawy nie trzeba załączać wypisu i wrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W związku z powyższym GDOŚ nie jest zobowiązany do ustalania zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. A więc zgodnie z wolą ustawodawcy nie rozpatruje on kwestii ładu przestrzennego, a tym bardziej ładu przestrzennego na obszarze województwa. Należy również zauważyć, że to decyzja o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej (decyzja następuje w stosunku do decyzji środowiskowej) wiąże właściwe organy przy sporządzaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (art. 11 ust. 2 specustawy). Należy więc przyjąć, że realizacja inwestycji na podstawie specustawy kreuje niejako warunki zagospodarowania przestrzennego i nie mają na nią wpływu inne dokumenty strategiczne, takie jak plany zagospodarowania przestrzennego województwa. Odnosząc się do kwestii niezadowolenia mieszkańców tutejszy organ na str. 14 i 15 niniejszej decyzji wskazał przesłanki, które mogą spowodować odmówienie zgody na realizację przedmiotowego przedsięwzięcia. Ze względu na fakt, iż organy administracji publicznej działają wyłącznie w granicach prawa, GDOŚ nie może oprzeć ewentualnej odmowy zgody na realizację przedsięwzięcia wyłącznie na niezadowoleniu lokalnej społeczności. Dlatego też zdaniem tutejszego organu w przedmiotowej sprawie nie można uwzględnić opinii Zarządu Województwa Mazowieckiego, a co za tym idzie zarzutowi nr 28 należy odmówić racji.

Ad. 29. Przedłożony raport ooś w rozdziale nr 17 na ponad 20 stronach analizuje możliwe konflikty społeczne związane z przedmiotową inwestycją. Wobec powyższego należy stwierdzić, iż zarzut ten jest bezzasadny i może świadczyć jedynie o zbyt pobieżnym zapoznaniu się z materiałem dowodowym przez stronę skarżącą. Trzeba także mieć na uwadze, że rolą raportu ooś w zakresie konfliktów społecznych jest ukazanie organowi prowadzącemu postępowanie rozmiaru i skali niezadowolenia ze względu na realizację inwestycji. A o tym fakcie zarówno organ I instancji jak i GDOŚ mają pełną wiedzę z uwagi na aktywność procesową stron postępowania.

Ad. 30. W zakresie analizy porealizacyjnej wskazać należy, że definiuje ją art. 83 ustawy ooś, stanowiący w ust. 1, że dokonuje się w niej porównania ustaleń zawartych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W szczególności ustaleń dotyczących przewidywanego charakteru i zakresu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz planowanych działań zapobiegawczych z rzeczywistym oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko i działaniami podjętymi dla jego ograniczenia. Analiza porealizacyjna jest więc narzędziem badania skuteczności wskazanych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach środków minimalizujących. Najczęściej jest ona stosowana w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń powietrza i oddziaływania akustycznego, gdzie weryfikuje się skuteczność zaproponowanych ekranów akustycznych i/lub cichej nawierzchni. Jak wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny „*To właśnie analiza porealizacyjna ma za zadanie zbadać rzeczywiste*

oddziaływanie zrealizowanej inwestycji, a przede wszystkim skutecznie ograniczyć uciążliwość, szczególnie gdy inwestor planuje rozwiązania innowacyjne, których skuteczność na etapie planowania inwestycji nie jest w pełni zweryfikowana". W przedmiotowej sprawie organy nie uznały konieczności ustanowienia obowiązku sporządzenia analizy porealizacyjnej. W przypadku linii elektroenergetycznych najwyższych mocy, w tym także obecnie analizowanej, nie są proponowane konkretne środki minimalizujące oddziaływanie czy to na powietrze, klimat akustyczny czy też PEM, których skuteczność można byłoby zweryfikować dopiero w konfrontacji z faktycznym oddziaływaniem. Oddziaływanie na powyższe komponenty środowiska linii elektroenergetycznych jest w pełni rozpoznane i uznaje się, że tego typu oddziaływania zamykają się w granicach pasa technologicznego. Dodatkowo należy stwierdzić, iż w związku z faktem, że oddziaływania na środowisko gruntowo-wodne ograniczone będą praktycznie tylko do etapu realizacji bezzasadnym jest wykonywanie analizy porealizacyjnej w powyższym zakresie, gdyż siłą rzeczy bada ona oddziaływania przedsięwzięcia wyłącznie na etapie jego eksploatacji. Dlatego też nie ma potrzeby, czego żądają skarżący, nałożenia na inwestora obowiązków o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 5 ustawy ooś. Organy obydwu instancji uznały jednak za konieczne wykonanie monitoringu przyrodniczego w zakresie ochrony awifauny. Jest to uzasadnione skalą inwestycji oraz jej specyfiką. W ocenie tutejszego organu, zastosowanie takich środków monitorujących wpływ inwestycji po jej zrealizowaniu jest wystarczające.

Ad. 31. W przedłożonym raporcie ooś autorzy wielokrotnie odnoszą się do bociana czarnego (m.in. na str. 256, 258 i 259 raportu ooś). Z przedłożonej dokumentacji wynika, iż przebieg wariantu przewidzianego do realizacji nie będzie powodował kolizji z gatunkami objętymi ochroną strefową, w tym z bocianem czarnym. Wobec powyższego należy stwierdzić, iż zarzut ten jest bezzasadny i może świadczyć jedynie o zbyt pobieżnym zapoznaniu się z materiałem dowodowym przez stronę skarżącą.

Ad. 32. Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 6 ustawy ooś raport ooś powinien zawierać określenie przewidywanego oddziaływania analizowanych wariantów na środowisko, w tym również w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej i katastrofy naturalnej i budowlanej, na klimat, w tym emisje gazów cieplarnianych i oddziaływania istotne z punktu widzenia dostosowania do zmian klimatu, a także możliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko, a w przypadku drogi w transeuropejskiej sieci drogowej, także wpływu planowanej drogi na bezpieczeństwo ruchu drogowego. Raport ooś na podstawie którego RDOŚ w Warszawie wydał zaskarżoną decyzję zawiera wszystkie ww. elementy. Ze względu na specyfikę rozwiązań technologicznych planowanych do zastosowania podczas budowy linii napowietrznej, zakładających zastosowanie najnowocześniejszych technologii korzystnych dla środowiska, w analizie wariantowej przeanalizowano przede wszystkim warianty lokalizacyjne trasy linii (z pominięciem wariantów technologicznych). Przebieg linii w wariantach realizacyjnych WIII jak i racjonalnych wariantów alternatywnych WI, WII oraz WIII' jest determinowany przede wszystkim usytuowaniem konstrukcji wsporczych na liniach Stanisławów-Narew, Stanisławów-Siedlce Ujrzanów, Kozienice-Siedlce Ujrzanów, umożliwiających włączenie projektowanej instalacji. Kryteriami które wzięto pod uwagę w ramach analizy wariantowej były m.in. maksymalne odsunięcie trasy linii od budynków mieszkalnych, czynniki związane z ochroną przyrody,

możliwości techniczne realizacji przedsięwzięcia, a także aspekty krajobrazowe, wyniki monitoringu, szczególnie w zakresie fauny (głównie ornitofauny), zminimalizowanie możliwych przejść stanowiących skrzyżowania z innymi obiektami infrastruktury, jak drogi, linie kolejowe, linie energetyczne itp. oraz prowadzenie linii w sąsiedztwie istniejących pasów drogowych czy torów kolejowych. W każdym z podrozdziałów rozdziału 14 pt. Przewidywane znaczące oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko raportu ooś znajduje się opis oddziaływania każdego z wariantów oraz porównanie ich oddziaływania. Porównanie to wykonane zostało dla wszystkich elementów które podlegają ocenie oddziaływania na środowisko w tym tak kluczowych oddziaływań jak emisja hałasu, emisja pól elektromagnetycznych, oddziaływanie na wody powierzchniowe. Ponadto oprócz części opisowej wykonawcy raportu porównali prezentowane warianty w formie tabelarycznej, którą można uznać za rodzaj analizy wielokryterialnej. Z podsumowania zawartego w tabeli 15.1 raportu ooś w której porównano wpływ na 45 kategorii stanowiących przekrój przez wszystkie elementy środowiska podlegające ocenie oddziaływania na środowisko wynika, iż wariant realizacyjny stanowi najlepsze rozwiązanie w największej ilości kategorii, w osiemnastu jest rozwiązaniem pośrednim, najmniej korzystny jest jedynie w pięciu przypadkach. Powyższe zaważyło na wyborze wariantu III jako najkorzystniejszego dla środowiska, jednocześnie wariantu realizacyjnego Powyższy zarzut może wynikać wyłącznie z pobieżnego zapoznania się przez skarżących z treścią raportu ooś, a w świetle przytoczonych wyżej argumentów należy uznać go za bezzasadny.

Ad. 33. Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 11 ustawy ooś, jeżeli planowane przedsięwzięcie jest związane z użyciem instalacji, należy porównać planowaną do zastosowania technologię z technologią spełniającą wymagania, o których mowa w art. 143 Poś. W związku z powyższym kluczowe jest ustalenie jak należy rozumieć instalację. W związku z brakiem definicji zawartej w ustawie ooś należy posłużyć się tą określoną w art. 3 pkt 6 Poś. Zgodnie z ww. definicją przez instalację należy rozumieć stacjonarne urządzenie techniczne lub zespół stacjonarnych urządzeń technicznych powiązanych technologicznie, do których tytułem prawnym dysponuje ten sam podmiot i położonych na terenie jednego zakładu lub budowle niebędące urządzeniami technicznymi ani ich zespołami, których eksploatacja może spowodować emisję. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gorzowie Wielkopolskim w wyroku z dnia 22 września 2021 r., sygn. akt II SA/Go 695/20, wskazał iż „Wykładnię pojęcia „instalacja”, zawartego w art. 3 pkt 6 Poś, należy przede wszystkim wyprowadzić z wykładni celowościowej i funkcjonalnej przepisu art. 180 Poś”. Artykuł 180 POŚ wskazuje natomiast, że eksploatacja instalacji powodować może wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi lub wytwarzanie odpadów. Należy zauważyć, iż żadna z ww. emisji nie jest związana z budową i eksploatacją sieci elektroenergetycznej. Ponadto należy zauważyć, że w przeważającej części ustawy ooś ustawodawca odnosi się do instalacji określonych w art. 201 Poś, tj. instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego. Należało by więc przyjąć, że ustawodawcy zależało, żeby przepisy ustawy ooś odnosiły się do przedsięwzięć o konkretnym oddziaływaniu. Planowane przedsięwzięcie nie znajduje się na liście instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego. W związku z powyższym należy uznać, że ze względu na fakt, iż planowanego przedsięwzięcia nie można uznać

za instalacje w ogólnym rozumieniu wskazanym w ustawie Poś, ani też nie należy ono do przedsięwzięć wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego raportu ooś dotyczący realizacji linii elektroenergetycznej nie musi odnosić się do kwestii poruszonej w art. 66 ust. 1 pkt 11 ustawy ooś.

Odnosząc się do uwag które wpłynęły do tutejszego organu na etapie udziału społeczeństwa GDOŚ prezentuje następujące stanowisko;

1. długość rozpatrywania przedmiotowej sprawy przez tutejszy organ podyktowana jest dużym stopniem jej skomplikowania oraz wielości odwołań i zawartych w nich zarzutów. Ponadto należy zauważyć, iż stronom przysługiwały takie środki jak skarga na bezczynność organu lub przewlekłe prowadzenie postępowania. Tak więc strony niezadowolone z przebiegu postępowania miały możliwość dochodzenia swoich praw przed sądem. Skarga na bezczynność organu wpłynęła do tutejszego organu dopiero w dniu 2 marca 2022 r., a więc tuż przed wydaniem przez organ II instancji decyzji. Należy podkreślić, że długość prowadzenia przez tutejszy organ postępowania w przedmiotowej sprawie nie miało wpływu na jej merytoryczne rozstrzygnięcie. Ponadto osoby przeciwne realizacji przedmiotowej linii miały możliwość wzięcia udziału w postępowaniach dotyczących decyzji następczych (choćby pozwolenia na budowę). Sama decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie rodzi praw do nieruchomości, ani nie umożliwia realizacji inwestycji. Stanowi jedynie pierwszy etap procesu inwestycyjnego. Dopiero w oparciu o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach inwestor ma możliwość uzyskiwania kolejnych decyzji. Jednak postępowania administracyjne prowadzone w celu wydania decyzji następczych w stosunku do decyzji środowiskowej są w pełni odrębne i niezależne. Uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie oznacza, iż inwestor musi otrzymać kolejne decyzje następcze. Wobec powyższego należy stwierdzić, iż strony postępowania miały możliwość dochodzenia swoich praw przed sądami (skarga na bezczynność), a ograniczenie ich działań jedynie do decyzji o środowiskowych uwarunkowań jest ich osobistą decyzją;
2. kwestie dotyczące przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz powołania Krajowej Komisji zostały omówione w odpowiedzi na zarzuty nr 10 i 27;
3. kwestie dotyczące prawidłowości oceny dokonanej przez RDOŚ w Warszawie oraz GDOŚ zostały omówione w odpowiedzi na zarzuty nr 5 i 15;
4. kwestie dotyczące analizy wariantowej zostały omówione w odpowiedzi na zarzut nr 32;
5. zaskarżona decyzja środowiskowa dotyczy dwutorowej linii elektroenergetycznej o napięciu 400 kV. Wszystkie przeprowadzone w ramach przedmiotowego postępowania analizy dotyczyły właśnie linii dwutorowej. Wobec powyższego uwaga dotycząca braku analizy oddziaływania dwóch linii 400 kV jest bezzasadna i świadczy o niezrozumieniu zagadnienia przez wnoszącego ww. uwagę. Wszystkie oddziaływania skumulowane zostały opisane i przeanalizowane w rozdziale 14.17 raportu ooś. Wśród nich nie zidentyfikowano możliwości kumulacji z masztami telefonii komórkowej. Ponadto wnoszący uwagę nie wskazuje konkretnych masztów telefonii komórkowej, które należałoby wziąć pod uwagę w analizie oddziaływań skumulowanych. Należy również zauważyć, iż maszty telefonii komórkowej są

- powszechnie używane oraz nie wykazano (jak również wnoszący niniejszą uwagę nie wykazali) aby mogły powodować negatywne kumulacje oddziaływań z innymi przedsięwzięciami;
6. na wstępie należy zaznaczyć, iż organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach związany jest wnioskiem inwestora i winien on analizować właśnie taką inwestycję jaka jest określona we wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Organy nie mają dowolności w określaniu zakresu inwestycji oraz nakładania na inwestora konieczności przedstawienia konkretnych wariantów alternatywnych. Ponadto kluczową sprawą jest, iż linia kablowa jest całkowicie innym przedsięwzięciem niż napowietrzna linia elektroenergetyczna. Ma one całkowicie inne oddziaływania i jej realizacja różni się diametralnie od formy napowietrznej. Dodatkowo tylko napowietrzna linia elektroenergetyczna wymieniona jest wśród przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Należy również nadmienić, iż zgodnie z wiedzą tutejszego organu nie praktykuje się realizacji linii kablowych o napięciu znamionowym 400 kV na tak znacznych odległościach. W ramach przeprowadzanej oceny oddziaływania na środowisko została wykonana analiza wariantowa, która wykazała, że planowane przedsięwzięcie może zostać zrealizowane w zaproponowanym kształcie (kwestia wariantów omówiona została w odpowiedzi na zarzut nr 32). Reasumując należy stwierdzić, iż zdaniem tutejszego organu porównanie planowanej inwestycji z wariantem polegającym na realizacji linii kablowej o takich samych parametrach wydaje się być bezcelowy i wykracza poza ramy postępowania prowadzonego z wniosku inwestora;
 7. podkreślenia wymaga, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach jest wydawana, co do zasady, względem przedsięwzięć planowanych. Zgodnie bowiem z art. 71 ust. 2 ustawy o oś uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W myśl zaś art. 59 ust. 1 ustawy o oś przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaga realizacja planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Powyższe wynika z założeń dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne, której regulacje do polskiego prawodawstwa zostały transponowane ustawą o oś, przewidującej, że kwestie środowiskowe winny być rozstrzygane na jak najwcześniejszym etapie procesu inwestycyjnego. Nie oznacza to jednak niedopuszczalności określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięć faktycznie zrealizowanych. Ustawodawca powiązał w art. 49 ust. 4a Prawa budowlanego uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (pod pewnymi warunkami) z tzw. legalizacją samowoli budowlanej, co oznacza, że już chociażby z prowadzenia postępowania legalizacyjnego lub z samej tylko woli inwestora w zakresie jego wszczęcia wynika możliwość wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach już po zrealizowaniu przedsięwzięcia. *„W związku z tym należy zgodzić się z poglądem przyjmującym, że dopuszczenie możliwości wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w odniesieniu do inwestycji legalizowanej nie grozi ominięciem prawa. W sytuacji bowiem gdy w toku postępowania prowadzonego na podstawie ustawy o oś ustalone zostanie, że*

przedsięwzięcie będzie mogło być zrealizowane w zmodyfikowanym wariantcie w stosunku do przedstawionego przez inwestora (istniejącego), to ten będzie zmuszony do wprowadzenia do legalizowanej inwestycji narzuconych modyfikacji, pod rygorem odmowy zatwierdzenia projektu budowlanego” (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 listopada 2015 r., sygn. akt: II OSK 542/14). Nie można zatem przyjąć aby automatycznie fakt rozpoczęcia realizacji przedsięwzięcia uniemożliwił określenie uwarunkowań środowiskowych realizacji przedsięwzięcia. Jak stwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 28 października 2016 r., sygn. akt: II OSK 764/16, „Jest to zatem uzasadniony wyjątek, od ogólnej zasady, do której odnosi się art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy środowiskowej, a mianowicie, że wydanie decyzji środowiskowej powinno nastąpić na etapie przed realizacją przedsięwzięcia”. Tych wyjątków jest jednak więcej. Dla przykładu, w sytuacji, gdy decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach została wydana standardowo przed realizacją przedsięwzięcia, a następnie uchylona w postępowaniu sądowym lub w nadzwyczajnym postępowaniu administracyjnym i zachodzi konieczność ponownego jej wydania. Biorąc pod uwagę powyższe zarzut w zakresie wydawania decyzji i tym samym zakończenia toczącego się postępowania odwoławczego dla inwestycji zrealizowanej w toku tego postępowania, jest bezzasadny;

8. kwestie dotyczące długości prowadzenia postępowania zostały omówione w punkcie nr 1 odniesienia się do uwag społeczeństwa. Niemniej zaznaczyć trzeba, iż tutejszy organ aż trzykrotnie wzywał wnioskodawcę do uzupełnienia raportu oos (co wskazano w decyzji). Ponadto GDOŚ zobligowany był do ponownej analizy całego materiału dowodowego w tym obszernego raportu oos oraz ponad 60 wniosków złożonych na etapie postępowania odwoławczego. O obszerności złożonych odwołań może świadczyć liczba oraz szczegółowość zarzutów w nich przedstawionych. Dlatego też GDOŚ nie zgadza się z opinią, iż przedmiotowe postępowanie prowadzone było w sposób przewlekły;
9. kwestie dotyczące zebrania materiału dowodowego oraz jego oceny omówione zostały w odniesieniu się do zarzutów nr 3 i 5;
10. na wstępie należy zaznaczyć, że postępowanie prowadzone przez GDOŚ prowadzone było w sposób transparentny oraz umożliwiający czynny udział stron oraz społeczeństwa. O powyższym świadczą chociażby złożone w sprawie uwagi i wnioski oraz zapoznanie się stron z dokumentacją w siedzibie urzędu. Tutejszy organ odniósł się również do wszystkich przedstawionych zaskarżonej decyzji zarzutów oraz nie tylko ponownie odniósł się do uwag społeczeństwa złożonych na etapie postępowania prowadzonego przez organ pierwszej instancji, ale również sam ponownie przeprowadził udział społeczeństwa w przedmiotowej sprawie. Wnoszący ww. uwagę nie wykazali w jaki sposób tutejszy organ wykazał się brakiem obiektywności czy też ograniczył ich prawa. Długie procedowanie w przedmiotowej sprawie spowodowane było jak już wcześniej wskazano wielością żądań oraz obszernym materiałem dowodowym jednak nie miało wpływu na merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy;
11. kwestie oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na życie i zdrowie ludzi zostały szczegółowo omówione w odniesieniu się do zarzutu nr 5. Ponadto w punkcie w którym

odnoszono się do zarzutu nr 1, 2 oraz 3 wskazano normy prawne dotyczące emisji promieniowania, które zostały dotrzymane w przedmiotowej sprawie.

Podsumowując, GDOŚ na podstawie analizy zgromadzonego materiału dowodowego rozpatrzył sprawę w pełnym zakresie, co do okoliczności faktycznych i prawnych. Mając na uwadze argumenty przedstawione w powyższym uzasadnieniu, a także po wnikliwym zbadaniu poprawności postępowania przeprowadzonego przez organ I instancji, orzeczono jak w sentencji. Organ II instancji uchylił pkt 1.2.3, 1.2.10, 1.2.37 oraz pkt 3 decyzji RDOŚ w Warszawie z dnia 14 czerwca 2018 r. i orzekł co do istoty sprawy oraz uchylił punkt 1.2.4 oraz 4 decyzji RDOŚ w Warszawie i umorzył postępowanie w tym zakresie. W pozostałej części, po stwierdzeniu braku uchybień i naruszeń prawa, organ odwoławczy utrzymał ww. decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach w mocy.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

Decyzja niniejsza jest ostateczna.

Strona może wnieść skargę na decyzję, zgodnie z art. 52 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, ze zm.), dalej Ppsa. Skargę wnosi się na piśmie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, za pośrednictwem GDOŚ (ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa), w terminie 30 dni od dnia otrzymania decyzji.

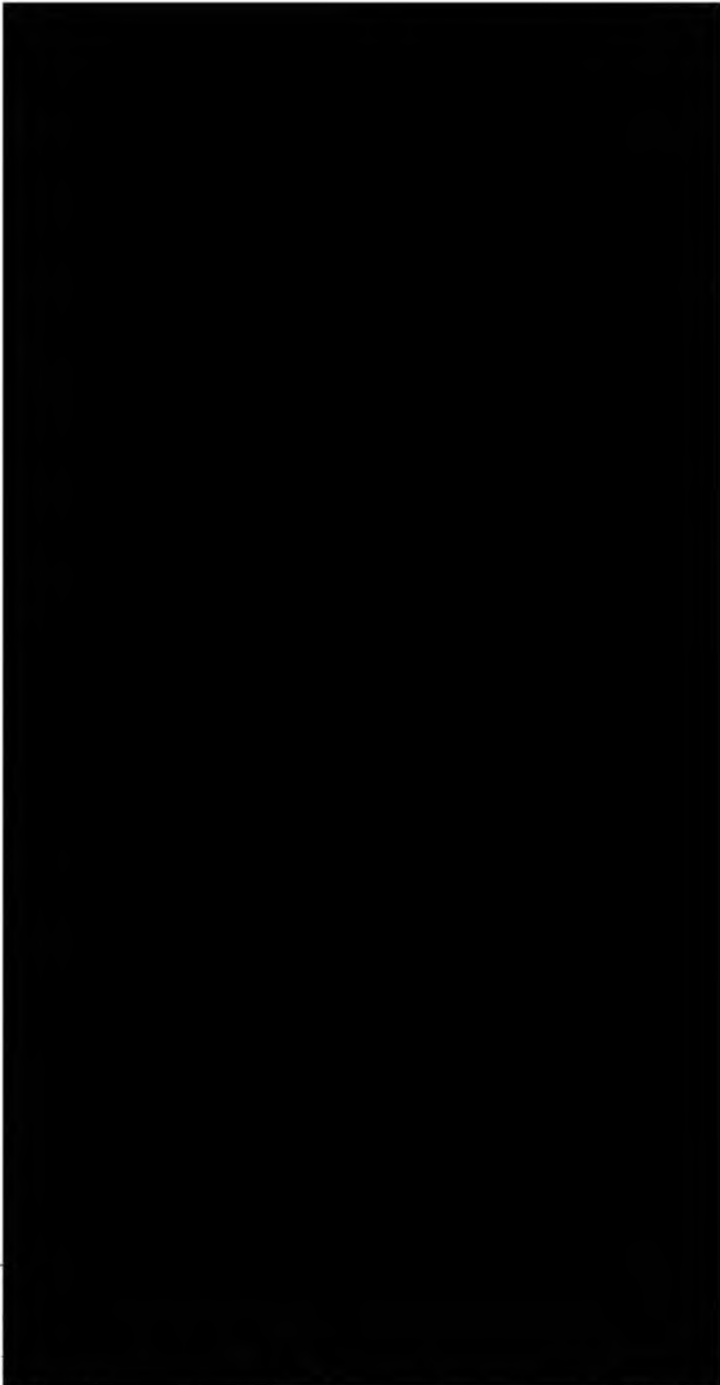
Wnosząc skargę na niniejszą decyzję, zgodnie z art. 230 Ppsa w związku z § 2 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, ze zm.), strona jest zobowiązana do uiszczenia wpisu od skargi w wysokości 200 zł.

Strona, jak wynika z art. 239 § 1 pkt 4 Ppsa, może być zwolniona z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, jeśli przyznane zostało prawo do pomocy w postępowaniu przed sądem administracyjnym (prawo pomocy), w zakresie określonym w prawomocnym postanowieniu o przyznaniu tego prawa. Stronie, zgodnie z art. 243 Ppsa, może być przyznane, na jej wniosek, prawo pomocy. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych.

1. [REDACTED] – pełnomocnik Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A., Biuro Doradztwa Ekologicznego i Inwestycyjnego Sp. z o.o., ul. Świętokrzyska 30/63, 00-116 Warszawa;

- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.
- 21.
- 22.
- 23.
- 24.
- 25.
- 26.
- 27.
- 28.
- 29.
- 30.
- 31.
- 32.
- 33.
- 34.
- 35.
- 36.
- 37.
- 38.
- 39.
- 40.
- 41.
- 42.
- 43.
- 44.
- 45.
- 46.
- 47.
- 48.
- 49.
- 50.

- pełnomocnik reprezentujący
- MKS Moryson-Kowalski i Stefanowicz, Al. Solidarności 155 lok. 3, 00-877 Warszawa;
- Gmina Ceglów, ul. Kościuszki 4, 05-319 Ceglów;
- Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Kałuszyńskiej, ul. Warszawska 45, 05-310 Kałuszyn;
- Stowarzyszenie Ekologiczne "OJCZYZNA", ul. Prądyńskiego 157/4. 58-105 Świdnica;
- Gmina Latowicz, ul. Rynek 6, 05-334 Latowicz;
- Pozostałe strony postępowania na podstawie art. 49 Kpa.